

BEZPEČNOSTNÍ ANALÝZA ÚSTECKÉHO KRAJE

**DOPROVODNÝ DOKUMENT
STRATEGIE PREVENCE KRIMINALITY
NA ÚZEMÍ ÚSTECKÉHO KRAJE
NA OBDOBÍ 2017 – 2021**

Ústí nad Labem – aktualizace 2019

Obsah

1 ÚVOD	1
2 ANALÝZA KRIMINALITY KRAJE	2
2.1 Trestná činnost v regionech ČR a v Ústeckém kraji	2
2.2 Trestná činnost v Ústeckém kraji v roce 2018	6
2.2.1 Kriminogenní faktory v kraji a v rámci územních odborů Policie ČR	8
2.2.2 Pachatelé trestné činnosti	9
2.2.3 Oběti trestné činnosti	9
2.3 Jednotlivé druhy trestné činnosti	10
2.3.1 Majetková kriminalita	10
2.3.2 Násilná kriminalita	11
2.3.3 Mravnostní kriminalita	11
2.3.4 Drogová kriminalita	12
2.3.5 Přestupky	12
2.3.6 Bezpečnost silničního provozu	12
2.4 Analýza trestných skutků v jednotlivých okresech Ústeckého kraje	12
2.5 Analýza trestných skutků v působnosti obvodních oddělení Policie ČR v kraji	14
2.5.1 Okres Děčín	15
2.5.2 Okres Chomutov	16
2.5.3 Okres Litoměřice	18
2.5.4 Okres Louny	19
2.5.5 Okres Most	20
2.5.6 Okres Teplice	21
2.5.7 Okres Ústí nad Labem	22
2.5.8 Pořadí obvodních oddělení PČR v kraji v roce 2018 v porovnání s rokem 2017	24
2.6 Analýza rizikovosti územních jednotek v kraji	28
2.6.1 Rizikovost okresů Ústeckého kraje v roce 2018	29
3 SOCIO-DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA	31
3.1 Základní demografické údaje	31
3.2 Vývoj počtu obyvatel	31
3.3 Věková struktura obyvatelstva	32
3.4 Vzdělanostní skladba obyvatelstva	33
3.5 Další údaje o obyvatelstvu Ústeckého kraje	33
3.6 Průmysl v regionu	34
3.7 Trh práce a (ne)zaměstnanost	34
3.8 Školství	35
3.9 Sociální služby a zdravotnictví	36
3.10 Analýza vybraných skupin obyvatelstva a působnost orgánů veřejné správy a jiných subjektů (systém pomoci)	36
3.10.1 Děti a mladiství	36
3.10.2 Dospělí	55
4 INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA	58
4.1 RESORT MINISTERSTVA VNITRA ČR	58
4.1.1 Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2016 až 2020	60
4.1.3 Typy projektů prevence kriminality	62
4.1.4 Policie ČR	66
4.2 RESORT MINISTERSTVA PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ	70
4.2.1 Sociální služby – poskytování, organizace a financování	71
4.2.2 Financování sociálních služeb	73
4.3 RESORT MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ	73
4.4 RESORT MINISTERSTVA SPRÁVEDLNOSTI	74
4.5 RESORT MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY	76
4.5.1 Specifická školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovnou péči	77
4.5.2. Programy vyhlašované MŠMT	78
4.6 RADA VLÁDY ČR PRO ZÁLEŽITOSTI ROMSKÉ MENŠINY	79
4.6.1 Dotační programy zaměřené na integraci romské komunity	80
4.6.2 Systém organizace a úloha krajů a obcí v oblasti integrace příslušníků romské komunity	81
4.6.3 Agentura pro sociální začleňování	81

4.7 RADA VLÁDY PRO KOORDINACI PROTIDROGOVÉ POLITIKY	82
4.8 ÚSTECKÝ KRAJ	84
4.8.1 Odbor sociálních věcí	84
4.8.2 Odbor školství, mládeže a tělovýchovy	85
4.8.3 Městské či obecní policie	86
4.9 NADACE A NADAČNÍ FONDY	86
5 VÝSLEDKY A SHRNUÍ	87
6 ZÁVĚR	90
Seznam použité literatury	91
Internetové zdroje	91
Seznam použitých zkratk	92
Seznam tabulek	93
Seznam grafů	94
PŘÍLOHA	95

1 ÚVOD

Vláda ČR dne 25. 1. 2016 usnesením č. 66 schválila Strategii prevence kriminality v České republice na období 2016 – 2020 (dále jen Strategie PK ČR), která plní funkci základního strategického dokumentu preventivní politiky státu. Systém prevence kriminality je v novém strategickém dokumentu členěn do tří úrovní, stejně jako v předchozím dokumentu: republikové, krajské a lokální.

Kraje koordinují preventivní aktivity na svém území. Zároveň je kladen důraz na komplexní přístup při řešení bezpečnostní situace a problémů spojených s trestnou činností a přestupky. Kraj plánuje preventivní aktivity na svém území a zároveň pomáhá při plánování a realizaci preventivních opatření v obcích všech správních úrovní v kraji.

Na realizaci aktivit prevence kriminality může kraj a obce obdržet finanční dotaci ze státního rozpočtu na základě předložených projektů obcí a kraje v Programu PK MV pro konkrétní rok. V roce 2018 bylo v rámci Ústeckého kraje podáno 37 projektů z 18 měst a obcí. Ústecký kraj podal 2 projekty. Celkem bylo žádáno o 7.688.541 Kč.

Aby kraj a obce mohly finanční prostředky na program prevence kriminality čerpat, je třeba, aby splnily podmínky nastavené Strategií PK ČR. Mezi hlavní podmínky kraje patří zpracovat strategii prevence kriminality. Ústecký kraj má zpracovaný strategický dokument na období pěti let – Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje na období 2017 – 2021. Součástí tohoto dokumentu je každoročně aktualizovaná Bezpečnostní analýza, tím jsou vytvořeny podmínky pro organizaci systému krajské úrovně prevence kriminality.

Strategie prevence kriminality kraje je základním dokumentem rozvoje prevence kriminality na území kraje. Vychází přitom z priorit a strategických cílů PK ČR, platné legislativy, ale i ze zkušeností odborníků z řad veřejných institucí, poskytovatelů sociálních služeb a jiných subjektů, které působí v oblasti sociální prevence a prevence kriminality.

Podkladovým materiálem pro tvorbu tohoto strategického dokumentu a preventivních programů je každoročně aktualizovaná Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje. Ta je rozdělena na tři části:

1. **analýza kriminality v kraji** – rozbor vývoje trestné činnosti na území kraje a v jednotlivých lokalitách kraje, rozbor kriminality podle jednotlivých druhů trestné činnosti, pachatelů a obětí,
2. **socio-demografická analýza** – rozbor vybraných ukazatelů kraje – vývoj nezaměstnanosti, vzdělanostní struktura obyvatelstva a jiné. Pozornost je zaměřena především na analýzu vybraných skupin **obyvatelstva ohrožených sociálním vyloučením**,
3. **institucionální analýza pro oblast prevence kriminality** se zaměřuje na činnost subjektů působících na poli prevence kriminality a prevence sociální (orgány státní správy, samosprávy, neziskového a komerčního sektoru). Rozbor byl rozdělen **podle působnosti jednotlivých resortů ministerstev** a jiných centrálních orgánů (Rada vlády pro záležitosti romské menšiny a Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky). Byl proveden přehled dotačních titulů jednotlivých resortů, ze kterých jsou financovány preventivní aktivity. Větší pozornost byla věnována vybraným sociálním službám, jako hlavním nositelům aktivit sociální prevence.

Aktualizaci Bezpečnostní analýzy Ústeckého kraje provedla Pracovní skupina pro prevenci kriminality Ústeckého kraje složená ze zástupců institucí veřejné správy působících v oblasti sociální prevence a prevence kriminality. Tato pracovní skupina zpracovala také Strategii prevence kriminality Ústeckého kraje na období 2017 – 2021 (dále jen Strategie kraje).

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje – aktualizace 2019 vychází ze Zprávy o bezpečnostní situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území Ústeckého kraje za rok 2018 ve srovnání s rokem 2017, která je vydávána Krajským ředitelstvím policie Ústeckého

kraje a dále vychází ze Zprávy o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2018 vydávanou Ministerstvem vnitra České republiky.

2 ANALÝZA KRIMINALITY KRAJE

2.1 Trestná činnost v regionech ČR a v Ústeckém kraji

Nejvyšší podíl na počtu trestných činů v absolutních číslech má hlavní město Praha (47 601), následují kraje Moravskoslezský (23 465), Jihomoravský (19 562), a Středočeský (19 210). Nejnižším počtem trestných činů v absolutních číslech jsou zatíženy kraje Karlovarský, Vysočina a Pardubický kraj (viz tabulka 1).

Vývoj kriminality v jednotlivých krajích byl opět obdobný. Téměř ve všech krajích došlo v roce 2017 k meziročnímu poklesu počtu zjištěných trestných činů. Výjimku tvořily pouze kraje Karlovarský a Plzeňský (tak jako v roce 2017), kde došlo k mírnému nárůstu nápadu trestné činnosti. K nejvýraznějšímu poklesu kriminality v absolutních číslech došlo v Praze, Moravskoslezském a Středočeském kraji. Dle statistiky k 31. 12. 2018 poklesl počet zjištěných trestných skutků v Ústeckém kraji v roce 2018 oproti roku 2017 o 971 činů.

Srovnává-li se pořadí krajů po přepočtu trestných činů na 10 tis. obyvatel (tzv. indexace), pak na prvním místě zůstává tradičně hl. m. Praha (365,84 trestných činů), kterou s velkým odstupem následují kraje – Liberecký (205,25 tr. činů) a **Ústecký (201,84 tr. činů)**. Skladba i pořadí krajů, které jsou nejvíce zatíženy trestnou činností, zůstává v průběhu sledovaných let stejná. Nejnižší kriminalitou se i nadále vyznačují kraje Vysočina (104,34 tr. činů), Zlínský (106,35 tr. činů) a Pardubický (107,07 trestných činů). I zde platí, že skladba nejméně zatížených krajů zůstává stejná.

Na úroveň objasněnosti kriminality má vliv řada variabilních faktorů, zejména důvěra občanů v bezpečnostní orgány, obava ze msty pachatelů, pojištění, kvalita a možnosti odhalování v nových oblastech (např. oblast trestných činů v kyberprostoru) a evidence trestné činnosti kontrolními orgány.

Tabulka 1 – Celková kriminalita v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2017 a 2018 a meziroční změna vývoje

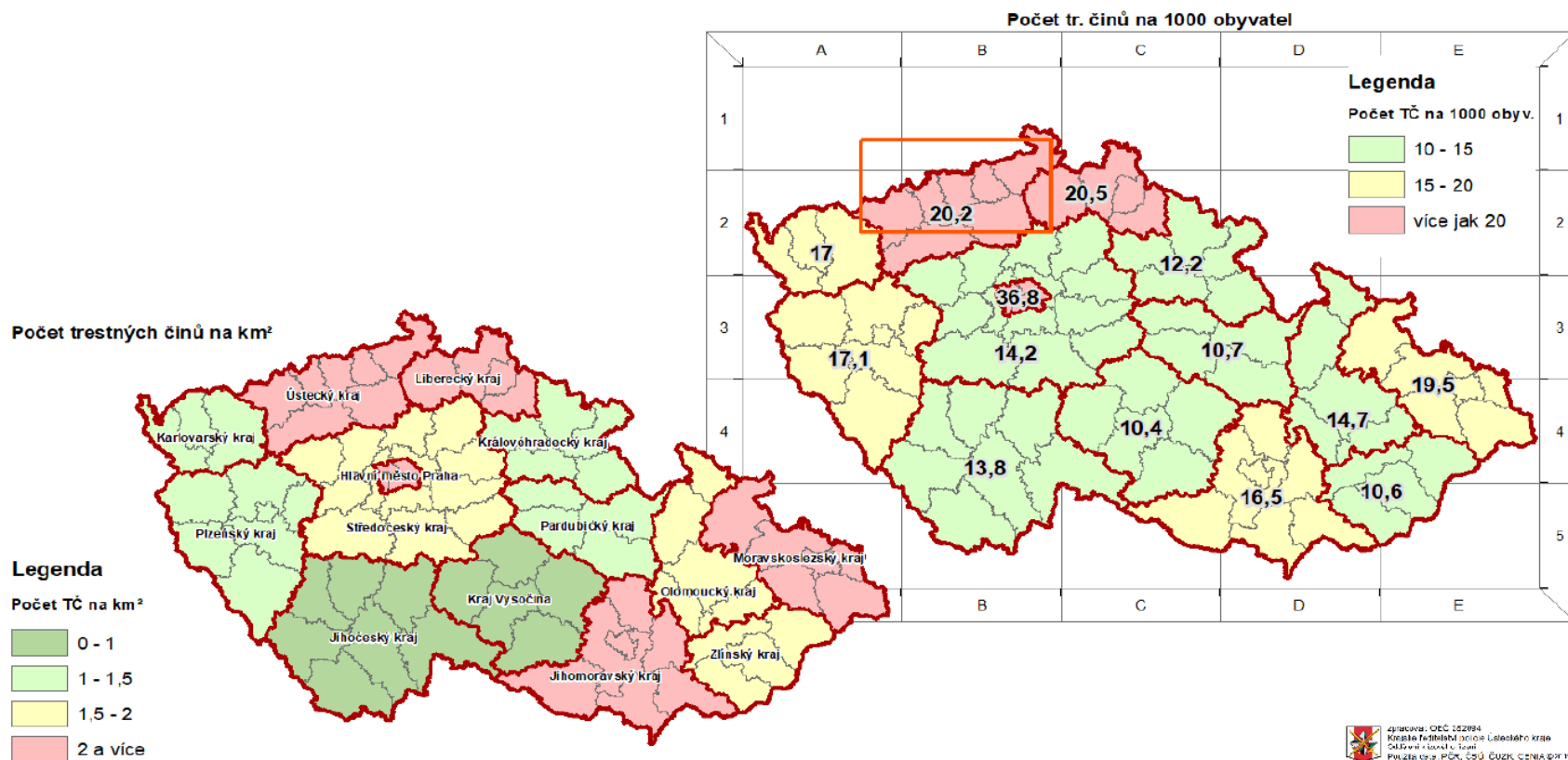
KRAJ	Počet obyvatel		Celková TČ – abs. Počet			Index TČ na 10 tis. obyvatel			pořadí dle indexu 2018
	k 1. 1. 2018	změna proti roku 2016	rok 2017	2018	změna – 18-17	2017	2018	změna –18-17 (index)	
ČR	10 610 055	31 235	202 303	192 405	-9 898	190,67	181,08	-9,59	
Praha	1 294 513	14 005	50 726	47 601	-5 706	391,85	365,84	-26,01	1.
Středočeský	1 352 795	13 813	20 424	19 210	-3 125	150,98	141,17	-9,81	9.
Jihočeský	640 196	1 414	9 662	8 861	-801	150,92	138,27	-12,65	10.
Plzeňský	580 816	2 187	9 727	9 923	+196	167,47	170,34	+2,87	6.
Karlovarský	295 686	-1 060	5 084	5 034	-50	171,94	170,51	-1,43	5.
Ústecký	821 080	-297	17 531	16 560	-971	213,51	201,84	-11,67	3.
Liberecký	441 300	664	8 672	9 065	+393	196,51	205,25	+8,64	2.
Královéhradecký	551 089	285	7 230	6 723	-507	131,19	122,10	-9,09	11.
Pardubický	518 337	1 250	5 808	5 558	-250	112,05	107,07	-4,98	12.
Vysočina	508 916	-36	5 459	5 312	-147	107,26	104,34	-2,92	14.
Jihomoravský	1 183 207	4 395	20 086	19 562	-524	169,76	165,17	-4,59	7.
Olomoucký	633 178	-747	10 246	9 332	-914	161,82	147,54	-14,28	8.
Moravskoslezský	1 205 886	-3 993	24 781	23 465	-1 316	205,50	194,84	-10,66	4.
Zlínský	583 056	-642	6 867	6 199	-668	126,74	106,35	-20,39	13.

Zdroj: KŘPČR ÚK a MV ČR, 2019

Kriminalita na území ČR v roce 2018

počty trestných činů na obyvatele a území

Krajská ředitelství policie v ČR															
	ČR	KŘP-A	KŘP-S	KŘP-C	KŘP-P	KŘP-K	KŘP-U	KŘP-L	KŘP-H	KŘP-E	KŘP-J	KŘP-B	KŘP-M	KŘP-Z	KŘP-T
rozloha	78868	496	11016	10057	7561	3314	5335	3163	4759	4519	6796	7195	5267	3963	5427
obyvatel	10 610 055	1 294 513	1 352 795	640 196	580 816	295 686	821 080	441 300	551 089	518 337	508 916	1 183 207	633 178	583 056	1 205 886
trestné činy	192 405	47 601	19 210	8 861	9 923	5 034	16 560	9 065	6 723	5 558	5 312	19 562	9 332	6 199	23 465
na 1000 obyvatel	18,1	36,8	14,2	13,8	17,1	17,0	20,2	20,5	12,2	10,7	10,4	16,5	14,7	10,6	19,5
na km ²	2,4	96,0	1,7	0,9	1,3	1,5	3,1	2,9	1,4	1,2	0,8	2,7	1,8	1,6	4,3

Počty obyvatel dle posledního sčítání lidu z roku 2011 - zdroj ČSÚ

Z tabulky 1 vyplývá, že stejně jako ve většině krajů ČR, tak i v Ústeckém kraji, došlo v roce 2018 k poklesu trestné činnosti. **Kriminalita v Ústeckém kraji meziročně klesla o dalších 5,5 % (v roce 2017 pokles činil 4,6 %, roce 2016 byl zaznamenán pokles téměř 13 % a v roce 2015 dokonce 19 %).** Přesto je Ústecký kraj v indexovém vyjádření kriminality stále na předních místech mezi kraji ČR.

Vývoj kriminality (zjištěné) v Ústeckém kraji do roku 2010 klesal, v roce 2011 mírně vzrostl. Rok 2012 se pak vyznačoval poklesem kriminality ve všech krajích ČR, aby v roce 2013 opět zjištěný počet trestných činů narostl. Tento nárůst byl ovlivněn amnestií na počátku tohoto roku. Od roku 2014 dochází každoročně k poklesu nápadu trestné činnosti. **Od roku 2011 do roku 2018 Ústecký kraj zaznamenal více než čtyřicetiprocentní pokles trestné činnosti.** Zaznamenaný pokles je pozitivním jevem, nicméně je nutné zdůraznit, že nálada ve společnosti tomuto statisticky příznivému vyjádření neodpovídá, a to minimálně v Ústeckém kraji.

Přetrvávající nepříznivý stav je v Ústeckém kraji zapříčiněn více faktory. Za nejvýraznější lze nadále označit druhý nejvyšší podíl nezaměstnaných osob v mezikrajském srovnání (k 31. 12. 2017 5,39 %, a to za Moravskoslezským krajem). Dále úlohu hraje také nízká kvalifikace zde žijících lidí, vysoký podíl sociálně vyloučených lokalit a počet obyvatel v nich žijících v rámci kraje (počet obyvatel v těchto lokalitách se zvedl z 22 na 38,5 tisíce (GAC: Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR: 2015, str. 32). Je velmi pravděpodobné, že se tento počet dále zvýšil. Důvodem je stále přetrvávající migrace obyvatel i z jiných částí České republiky. V roce 2017 byla postupně v mnohých městech a obcích Ústeckého kraje zaváděna opatření obecné povahy podle § 33d zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů. Tento nástroj bude postupně vyhodnocován, lze se však domnívat, že určitým způsobem zasáhne do migračních trendů.

Jak již bylo uvedeno, od roku 2014 dochází k trvalému poklesu trestné činnosti. **Důvody k tomuto vývoji mohou být různé: skutečný pokles trestné činnosti, její přesun od trestné činnosti do přestupkové, vyšší tolerance obyvatel k trestné činnosti (nenahlašování drobné majetkové kriminality), přesun trestné činnosti do oblastí, kde je tato obtížně odhalována (kyberprostor).** Nálada ve společnosti nadále příliš neodpovídá optimistickému trendu v podobě výrazného snižování trestné činnosti. Z tohoto důvodu se dá odhadovat, že spíše nastal přesun trestné činnosti, tak jak bylo uvedeno výše, než že by došlo k takto významnému snížení. **Zároveň se lze domnívat, že nálada ve společnosti velmi významně souzní s tzv. pocitem bezpečí, které nemusí, a také velmi často nekopíruje konkrétní statistická vyjádření týkající se trestné činnosti.**

Také u celkové kriminality v rámci celé České republiky je sledován obdobný vývoj, tedy že zjištěný počet trestných činů opět meziročně klesl (konkrétně o 9 898 skutků, tj. o 4,9 %). Tuto skutečnost pak podtrhuje vývoj celkové kriminality v jednotlivých krajích (viz Tabulka 2). Za celou Českou republiku ve sledovaných letech 2014 až 2018 došlo k poklesu evidované trestné činnosti o téměř 33 %. Při porovnání jednotlivých krajů patří Ústecký kraj k těm s nejvyšším poklesem trestné činnosti mezi roky 2014 až 2018 (pokles mezi uváděnými lety dosáhl více než 36 %). Většina krajů v uváděném období dosáhla poklesu nápadu trestné činnosti v rozmezí 27-33 %, což odpovídá poklesu v celé České republice.

Tabulka 2 – Vývoj celkové kriminality v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2014 až 2018 a meziroční změna vývoje

KRAJ	Evidovaná celková trestná činnost					meziroční vývoj v %				
	2014	2015	2016	2017	2018	2014 až 2015	2015 až 2016	2016 až 2017	2017 až 2018	2014 až 2018
ČR	288 660	247 628	217 927	202 303	192 405	-14,21	-12,00	-7,16	-4,89	-33,35
Praha	71 828	64 095	56 432	50 726	47 601	-10,77	-11,95	-10,11	-6,16	-33,73
Středočeský	31 118	25 442	22 124	20 424	19 210	-18,24	-13,04	-7,68	-5,94	-38,27
Jihočeský	14 683	12 595	10 816	9 662	8 861	-14,22	-13,55	-10,67	-8,29	-39,65
Plzeňský	11 991	10 512	9 679	9 727	9 923	-12,33	-7,92	+0,50	+2,01	-17,25
Karlovarský	6 726	5 737	4 983	5 084	5 034	-14,70	-13,14	+2,02	-0,98	-25,16
Ústecký	25 927	21 061	18 377	17 531	16 560	-18,77	-12,74	-4,60	-5,54	-36,13
Liberecký	12 504	11 154	9 186	8 672	9 065	-10,80	-17,64	-5,60	+4,53	-27,50
Královéhradecký	10 181	8 575	7 286	7 230	6 723	-15,77	-15,03	-0,77	-7,01	-33,97
Pardubický	8 380	6 812	5 933	5 808	5 558	-18,71	-12,90	-2,10	-4,30	-33,68
Vysočina	8 107	6 880	5 986	5 459	5 312	-15,10	-12,99	-8,80	-2,69	-34,48
Jihomoravský	27 109	23 828	21 599	20 086	19 562	-12,10	-9,35	-7,00	-2,61	-27,84
Olomoucký	14 066	12 609	11 600	10 246	9 332	-10,36	-8,00	-11,67	-8,92	-33,66
Moravskoslezský	37 233	30 364	26 528	24 781	23 465	-18,45	-12,63	-6,59	-5,31	-36,98
Zlínský	8 807	7 964	7 398	6 867	6 199	-9,57	-7,10	-7,18	-9,73	-29,56

Zdroj: KRŘPČR ÚK a MV ČR, 2019

Základní údaje o trestné činnosti v rámci České republiky:

Celková kriminalita	202 303	(-15 859, -7,3 %)
Počet objasněných skutků	94 890	(-6 788, -6,7 %)
Objasněnost	46,9 %	(+0,3 %)
Počet dodatečně objasněných skutků	13 030	(-1 409, -9,8 %)
Počet objasněných skutků celkem	107 920	(-8 197, -7,1 %)
Počet stíhaných osob	87 168	(-6 211, -6,7 %)
Výše zjištěných škod	20,3 mld. Kč	(-4,5 mld. Kč, -18,2 %)
Výše zajištěných hodnot	29,1 mil. Kč	(-12,4 mil. Kč, -30 %)

Zdroj: MV ČR 2019

2.2 Trestná činnost v Ústeckém kraji v roce 2018

Z hlediska **celkového vývoje kriminality** se trestná činnost v Ústeckém kraji pozvolna v letech 2008-2010 snižovala, v roce 2011 došlo ke zvýšení. V roce 2012 pak došlo k výraznému meziročnímu snížení celkové evidované trestné činnosti v Ústeckém kraji. V roce 2013 byl zaznamenán opětovný nárůst celkové evidované trestné činnosti, která se blížila roku 2011. To bylo způsobeno několika faktory – neustále narůstajícím počtem osob žijících v sociálně vyloučených lokalitách v rámci kraje, celkovou strukturou obyvatel (nízká kvalifikace) a zejména udělenou amnestií na počátku roku 2013. V roce 2014 došlo k poklesu celkové evidované trestné činnosti. Výrazný pokles pokračoval i v letech 2015 až 2018. Tato skutečnost je znázorněna grafem 1 na následující stránce.

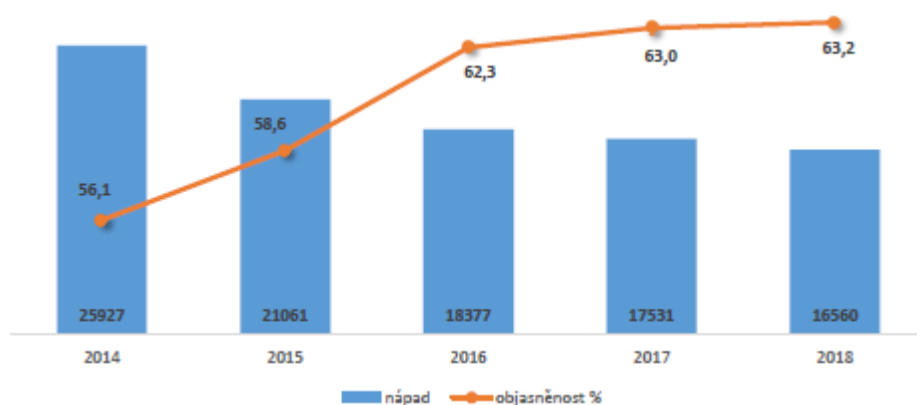
V roce 2018 byl opět zaznamenán výrazný pokles u **majetkové trestné kriminality** (pokles o 733; tj. o 8,8 %). Pokles dále zaznamenala hospodářská kriminalita (-460) a násilná kriminalita (-73).

V oblasti **mravnostní trestné činnosti** zůstala kriminalita na obdobné úrovni s mírným navýšením oproti minulým rokům (+35). Objasněnost je u tohoto druhu kriminality vysoká. V roce 2018 zaznamenala nárůst **drogová kriminalita**. Drogovou problematikou se v našem kraji zabývá TOXI tým Krajského ředitelství PČR ÚK. Pokračuje trend prodeje omamných a psychotropních látek v příhraničí. Výroba pervitinu probíhá převážně v sociálně vyloučených lokalitách. Stále platí zvýšený podíl romského etnika na distribuci. Policisty je zaznamenán nárůst zneužívání narkotik, zvláště marihuany, mládeží.

Již ne zcela novým druhem kriminality je **informační kriminalita**, tedy kriminalita páchaná v prostředí informačních a komunikačních technologií, včetně počítačových sítí. Předmětem útoku je samotná oblast informačních a komunikačních technologií nebo je trestná činnost páchaná za využití těchto technologií. Zde jsou významnou měrou zastoupeny podvody majetkového a hospodářského charakteru, vyskytuje se zde násilná kriminalita (vydírání, vyhrožování), případně kriminalita mravnostní. Prostřednictvím informační kriminality byl zaznamenán také nárůst trestné činnosti po linii extremismu.

Zdroj: KŘPČR ÚK, 2019

Graf 1 – Vývoj celkové trestné činnosti v Ústeckém kraji v letech 2014 – 2018

Zdroj: Zpráva o bezpečnostní situaci, KŘPČR ÚK, 2019

Tabulka 3 Základní ukazatele trestné činnosti v Ústeckém kraji v roce 2018

kriminalita celkem	16560	(-971)	objasněnost v %	63,2 %	(+0,2 %)
kriminalita na 1 tis. obyvatel	20,2	(-1,2)	způsobené škody	2 039 mil. Kč	(+358 mil.)
objasněno skutků	10466	(-574)	zajištěné škody	1 237 mil. Kč	(+1 125 mil.)
stíháno osob	10378	(-466)	ZPR počet skutků	4169	(-4)

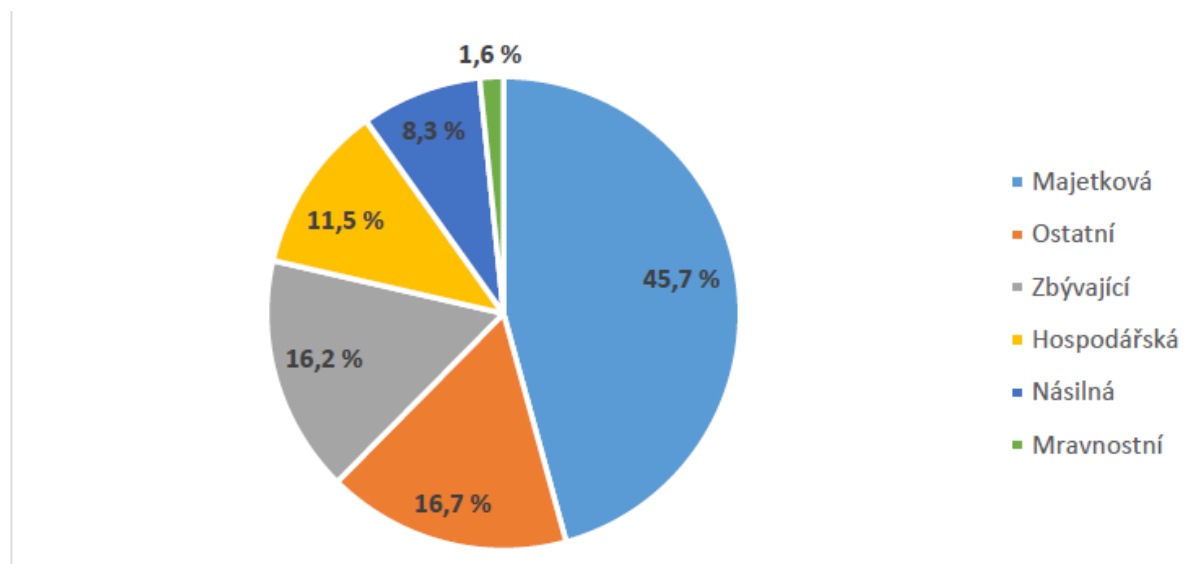
Zdroj: Zpráva o bezpečnostní situaci, KŘPČR ÚK, 2019

Výše uvedená tabulka 3 dokládá, že v Ústeckém kraji došlo k snížení celkové kriminality, tuto skutečnost také kopíruje indexové vyjádření. Oproti předchozímu roku došlo opět k navýšení způsobených škod.

Tabulka 4 Územní rozložení kriminality, teritoriální rozdíly

nejvyšší počet skutků	Děčín	3009	(-19)	nejnižší počet skutků/1 tis. obyv.	Litoměřice	14,9	(-1)
	Chomutov	2715	(-51)		Louny	14,9	(0)
nejvyšší počet skutků/1 tis. obyv.	Děčín	23,1	(0)	nejvyšší % nárůst skutků	Louny	+0,5 %	
	Most	22,7	(-2)				
nejnižší počet skutků	Louny	1291	(+7)	nejvyšší pokles skutků	Ústí nad Labem	-14,4 %	
	Litoměřice	1777	(-166)		Most	-8,8 %	

Zdroj: Zpráva o bezpečnostní situaci, KŘPČR ÚK, 2019

Graf 2 – Struktura kriminality v Ústeckém kraji 2018

Zdroj: Zpráva o bezpečnostní situaci, KŘPČR ÚK, 2019

Graf 2 znázorňuje podíly kriminality v Ústeckém kraji v roce 2018. Nejvíce – téměř polovinu tvoří majetková kriminalita, téměř 17 % je zastoupená ostatní kriminalita, třetí až čtvrtý nejvyšší podíl zaujímá zbývající a hospodářská kriminalita s 16,2%, respektive 11,5 %.

2.2.1 Kriminogenní faktory v kraji a v rámci územních odborů Policie ČR

Kriminogenní faktory v regionu zůstávají shodné jako v předcházejících obdobích. Významnou úlohu zde má vysoký počet tzv. **sociálně vyloučených lokalit** na území Ústeckého kraje, kde se soustřeďují rodiny plně závislé na dávkách státní sociální podpory, či spíše dávkách hmotné nouze. Na počátku roku 2015 byla aktualizována Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR – dle této analýzy se počet sociálně vyloučených lokalit zvýšil z 63 na **89**, počet osob v těchto lokalitách žijících vzrostl z 22 tisíc na **38,5 tisíce**. Zpráva o bezpečnostní situaci KŘPČR ÚK v roce 2019 uvádí dokonce 176 lokalit nesoucích známku sociálního vyloučení. Nízká úroveň vzdělanosti a právního vědomí těchto osob omezuje jejich možnosti uplatnění na trhu práce, což v důsledku vede k nižším příjmům a snížení jejich životní úrovně. Ve snaze zlepšit si životní úroveň se dopouštějí často trestné činnosti. Rovněž vysoká míra frustrace z praktické nemožnosti dosáhnout na statky (symbolizující v současné době u většinové společnosti úspěch), přispívá u těchto osob k agresivitě vůči svému okolí a u dospívající generace pak také vůči vrstevníkům. Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15 – 64 let v Ústeckém kraji (tak jako v celé České republice) nadále klesal. K 31. 12. 2018 činil v Ústeckém kraji 4,3 %. Ke konci roku 2017 činil tento ukazatel 5,4 %, což ukazuje na příznivý trend, který je patrný v celé ČR. Je tak možné konstatovat, že **nezaměstnanost 4,5 %** (přesto, že je druhá nejvyšší v ČR) není alarmující, ani ohrožující, je však problematická z toho důvodu, že tímto nepříznivým vlivem je „postižena“ skupina obyvatel, **kterou tvoří lidé dlouhodobě nezaměstnaní**, kteří často nebyli nikdy zaměstnaní a zaměstnání mimo „šedou zónu“ často nehledají.

Vlivem **migrace** osob ze sociálně vyloučených lokalit do oblastí, kde nebyly osoby s nízkým sociálním statusem dosud registrovány (nebo jen minimálně), dochází k rozšíření kriminogenního chování do nových lokalit, čímž roste nebezpečí vzniku nových vyloučených lokalit, nebo rozšíření stávajících vyloučených lokalit (např. na teritoriu územních odborů Děčín, Chomutov, Most, Teplice), což dokládá výše zmíněná aktualizovaná Analýza sociálně vyloučených lokalit ČR. V souvislosti s tímto jevem pak dochází k devalvaci cen nemovitostí v dříve lukrativních lokalitách a následnému stěhování sociálně vyloučených do takovýchto lokalit.

V Ústeckém kraji stále zůstává významným kriminogenním faktorem narůstající **spotřeba (a s tím související výroba a distribuce) návykových látek** a vysoký počet jejich konzumentů, a to zejména v sociálně vyloučených lokalitách kraje. Dalším trendem v této problematice je masivní zneužívání narkotik, zvláště marihuany, mládeží.

Nezanedbatelným faktorem je také **průmyslová minulost** Ústeckého kraje, s kterou souvisí velká sídlištní zástavba prakticky ve všech větších městech kraje, na tu pak navazuje anonymita obyvatel, ale i pachatelů trestné činnosti.

Tradičním kriminogenním faktorem je dále skutečnost, že Ústecký kraj je příhraniční kraj se **společnou hranicí se SRN**, jímž vedou hlavní migrační trasy (železniční koridor na trase Vídeň – Praha – Berlín a Budapešť – Praha – Berlín, trasa dálnice D8 – BAB17 (Praha – Drážďany). Přímé sousedství se SRN a návštěvy občanů SRN v příhraničí mimo jiné generují podmínky pro krádeže osobních automobilů a vloupání do osobních automobilů.

Již standardními kriminogenními faktory se staly **společenské jevy**, které se nijak neodlišují od situace v okolních regionech, např. ochota obchodníků (zastavárny, bazary, výkupny barevných kovů) koupit zboží pocházející z trestné činnosti, neochota občanů spolupracovat s policií a následně svědčit u soudu apod. Pozitivně se projevila legislativní změna v podobě příkazu bezhotovostního výkupu kovů ve sběrnách.

Nadále pokračoval pokles aktivit **pravicových extremistů**. Protiromská tematika byla částečně nahrazena, případně doplněna tematikou protiimigrační a protiislamistickou.

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2018 a 2019; KÚÚK

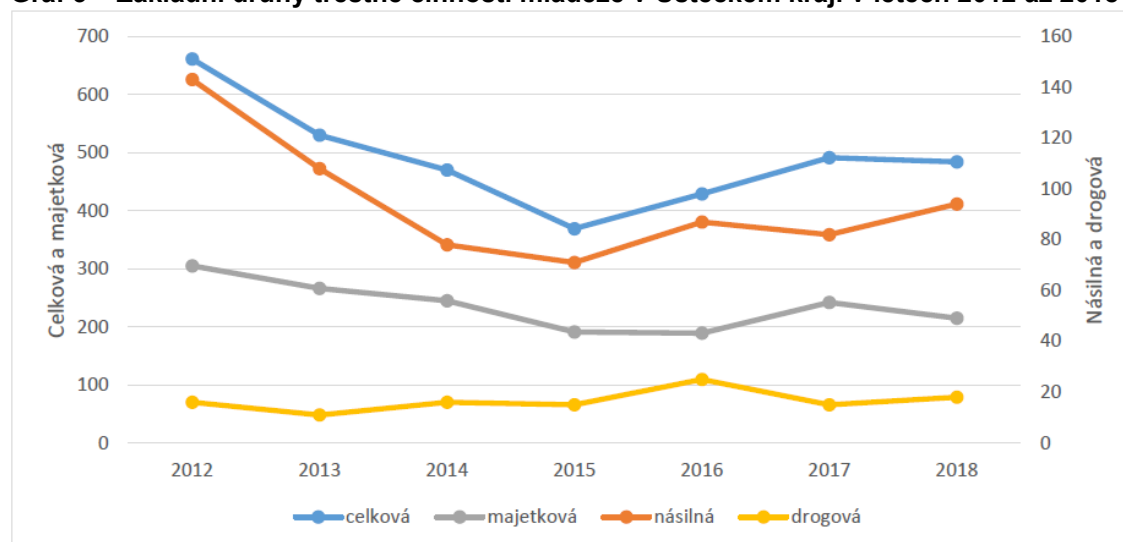
2.2.2 Pachatelé trestné činnosti

Počet stíhaných a vyšetřovaných osob se oproti minulému období opět snížil, a to o 466 osob na 10 378 osob. Z celkového počtu stíhaných a vyšetřovaných osob tvořili recidivisté 41,8 %, což je obdobné jako v předcházejícím období.

PČR eviduje celkem 660 trestných činů spáchaných **cizími státními příslušníky** v Ústeckém kraji (tj. o 164 více oproti roku 2017). Nejčastějšími trestnými činy, kterých se cizí státní příslušníci dopouštěli, jsou ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství, maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání a zanedbání povinné výživy (což je ve shodě s předcházejícími roky).

Vývoj v oblasti kriminality **mládeže** zaznamenává graf 3 (celková, násilná, majetková a drogová), dle statistických dat klesl počet vyšetřovaných nezletilých na 212 osob (-35), počet mladistvých naopak mírně narostl (+9) na 351 osob. Kontinuálně poklesl i počet jimi spáchaných skutků na 484 (-7 skutků). Z hlediska věkové struktury lze obecně uvést, že se delikvence mládeže objevuje počátkem školní docházky. Závažnější delikvence se objevuje tradičně již kolem 12. roku věku. Převládají drobné krádeže, určité druhy omezování (např. šikana ve škole). Hlavní příčinou delikvence mládeže je nedostatečná a nedůsledná výchova rodičů, neúplnost či nefunkčnost rodin, nepodnětné nebo sociálně slabé prostředí. Často nedokáží rozlišovat hranici, kdy jejich jednání je již kriminální.

Graf 3 – Základní druhy trestné činnosti mládeže v Ústeckém kraji v letech 2012 až 2018

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2019

2.2.3 Oběti trestné činnosti

V roce 2013 (1. 8. 2013) nabyl účinnosti zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, ve znění pozdějších předpisů. Tím došlo k rozšíření pojmu obětí a zvýšení práv obětí trestných činů. Pro potřeby vykazování v evidenčně-statistickém systému kriminality tento fakt však neměl žádný vliv do roku 2015, protože pro tyto účely se obětí rozuměl objekt napadení trestným činem, jednalo se tedy o užší pojem oproti uvedenému zákonu. Od roku 2016 se pojem obětí pro účely statistického vykazování evidenčně statistického systému kriminality, nově uvádí u více trestných činů, než tomu bylo dosud, např. u trestného činu zanedbání povinné výživy, veškerých úmyslných a nedbalostních nehod a požárů. Z tohoto důvodu bylo v roce 2016 zaznamenáno navýšení obětí trestných činů. V roce 2017 bylo změněno vykazování kategorie obětí trestné činnosti Policií ČR, v současné době nejsou k dispozici statistické údaje od PČR. Nyní je tedy pracováno s daty Intervenčního centra Ústecký kraj. Porovnání s obdobími před rokem 2017 tak není objektivně možné. Dále je nutné vzít v úvahu skutečnost, že skutečné počty obětí jsou od statistických údajů, které máme k dispozici

z Intervenčního centra Ústecký kraj, odlišné vlivem trestných činů neoznačených nebo nezjištěných.

Kromě již zmíněného Intervenčního centra Ústecký kraj pracuje s oběťmi trestných činů v Ústeckém kraji Probační a mediační služba ČR, NNO Prosapia, z. ú. a další nadregionální organizace (ty se specializují vždy na úzkou cílovou skupinu obětí jako např. obětí obchodovaných a vykořisťovaných nebo obětí pěstunského násilí). V roce 2013 a 2014 působil při Probační a mediační službě ČR (dále PMS) „Tým pro oběti trestných činů“ v rámci projektu PMS „Proč zrovna já?“. Od 1. 7. 2017 je realizován navazující projekt „Proč zrovna já? II“. Jeho realizace, včetně působení obnoveného týmu pro oběti trestných činů, je plánována do 30. 6. 2020. V rámci Ústeckého kraje je projekt realizován v Rumburku, Děčíně, Ústí nad Labem, Mostě a Chomutově. Na střediscích PMS nadále působí pracovníci, kteří se specializují na práci s oběťmi trestné činnosti. Projekt nabízí komplexní poradenství pro oběti trestných činů v rámci Ústeckého kraje s poradnami ve výše uvedených městech. Obětem domácího násilí se věnuje intervenční centrum. To má v Ústeckém kraji 6 kontaktních míst – v Chomutově, Mostě, Rumburku, Děčíně, Litoměřicích a Lounech, sídlí v Ústí nad Labem. V průběhu jednoho měsíce je pracováno průměrně s 60-70 klienty.

Zdroj: KŘ PČR ÚK, KÚÚK; 2018 a 2019

2.3 Jednotlivé druhy trestné činnosti

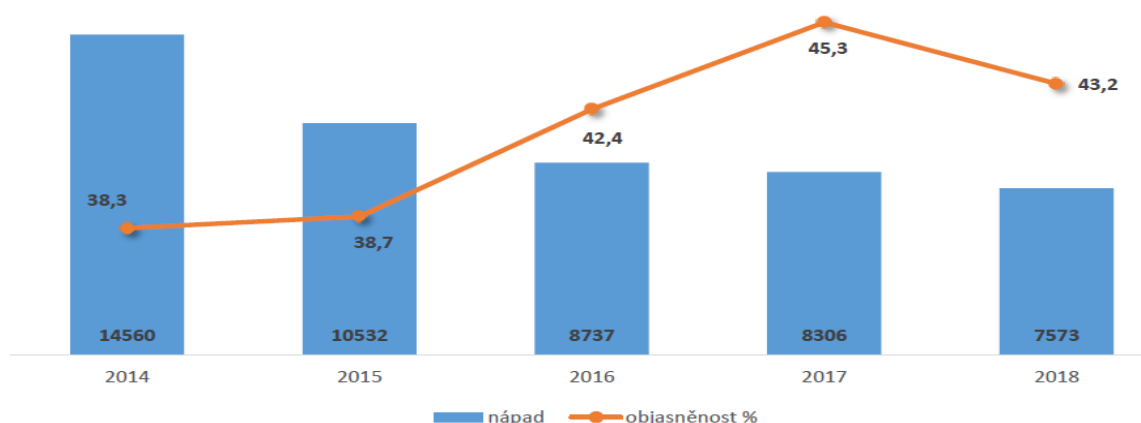
Trestná činnost je Policií ČR sledována a evidována podle jednotlivých druhů – jde o kriminalitu majetkovou, hospodářskou, násilnou, mravnostní či drogovou. V neposlední řadě je sledována také bezpečnost silničního provozu a přestupky. Níže budou tyto druhy trestné činnosti krátce analyzovány.

Dále je třeba upozornit na **Informační kriminalitu**, za kterou je označována kriminalita páchaná v prostředí informačních a komunikačních technologií včetně počítačových sítí. Předmětem útoku je samotná oblast informačních a komunikačních technologií, případně jde o trestnou činnost páchanou za využití informačních a komunikačních technologií jako významného prostředku při jejím páchání. Informační kriminalita zahrnuje více zmíněných druhů, jako např. hospodářskou, mravnostní či majetkovou.

2.3.1 Majetková kriminalita

Majetková trestná činnost meziročně opět poklesla oproti roku 2017 (- 733; -8,8 %). Významné snížení bylo zaznamenáno u územních obvodů Ústí nad Labem (-226; -16,3 %), Teplice (- 123; -9,3 %) a Litoměřice (-106; -11,5 %). U ostatních obvodů zůstala tato trestná činnost na úrovni roku 2016, někde došlo k mírnému navýšení (ÚO Ústí nad Labem, Litoměřice a Most). Objasněnost majetkové kriminality stoupla v porovnání s rokem 2016 o 3 %, jde o nejvyšší hodnotu za posledních 6 let.

Graf 4 – Vývoj majetkové kriminality v Ústeckém kraji v letech 2014 – 2018

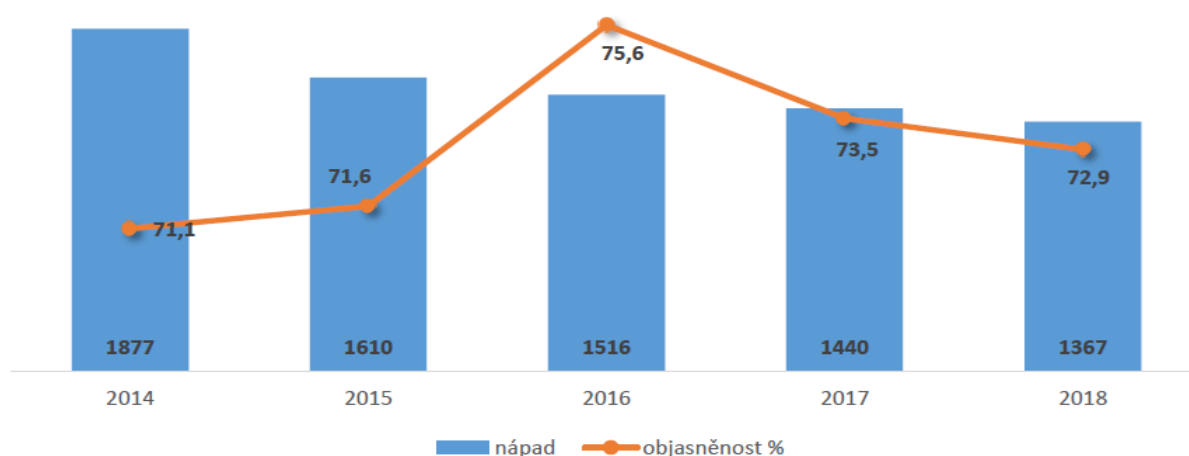
Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2019

PČR přijala mnohá opatření k zamezení tohoto druhu trestné činnosti – je přístupováno ke koordinačním opatřením mezi jednotlivými územními odbory, včetně koordinace mezikrajské. Z přijatých opatření lze jmenovat posílení výkonu obchůzkové a hlídkové služby, zapojení široké veřejnosti do zabezpečení vlastního majetku, vazební trestní stíhání recidivistů, vysoká úroveň spolupráce s obecní a městskou policií a využívání jejího kamerového systému.

2.3.2 Násilná kriminalita

V oblasti **násilné kriminality** pokračoval trend snižování této trestné činnosti, tak jako v předchozích letech. Na území Ústeckého kraje bylo zaznamenáno celkem 1 367 násilných trestných činů (pokles o 73 skutků oproti roku 2017). Ve většině územních odborů byl tento druh kriminality snižen, výjimku tvořily obvody Teplice a Chomutov. 58 stíhaných osob v kategorii loupeží bylo mladších 18 let. Loupež byla často u těchto mladých lidí spáchána jako dílčí útok soustavné šikany mezi mládeží, k níž docházelo nejen ve školách.

Graf 5 – Vývoj násilné kriminality v Ústeckém kraji v letech 2014 – 2018

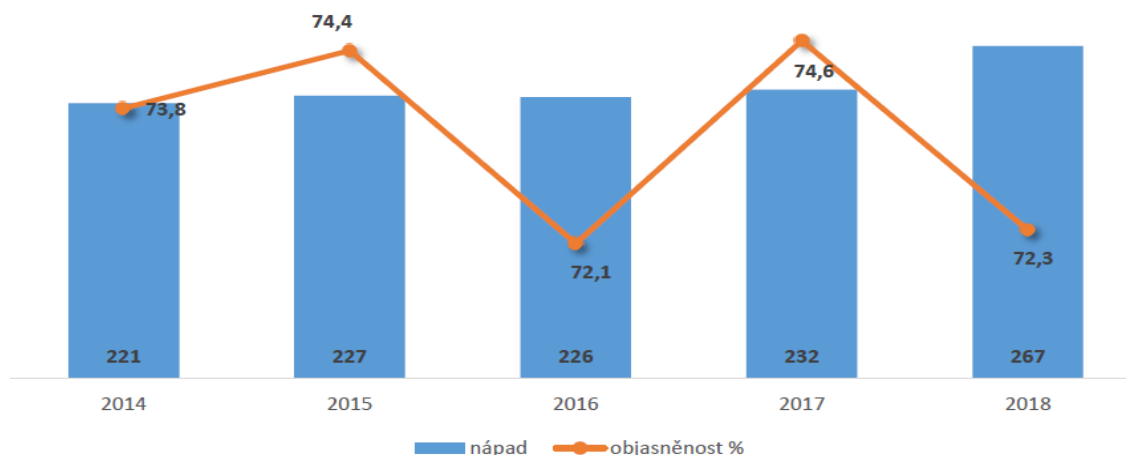

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2019

2.3.3 Mravnostní kriminalita

Mravnostní kriminalita vzrostla v porovnání s předcházejícím obdobím (+35 skutků) na současných 267. Na dětech jsou páčány nejzávažnější delikty pedofilního a sexuálního agresivního charakteru. Jedná se především o zločin znásilnění, obchodování s lidmi. Zločiny jsou na dětech páčány většinou členy rodiny, ve které dítě vyrůstá, případně osobou blízkou rodině. Významným nástrojem k páčání trestné činnosti na dětech se stává internet.

Graf 6 – Vývoj mravnostní kriminality v Ústeckém kraji v letech 2014 – 2018

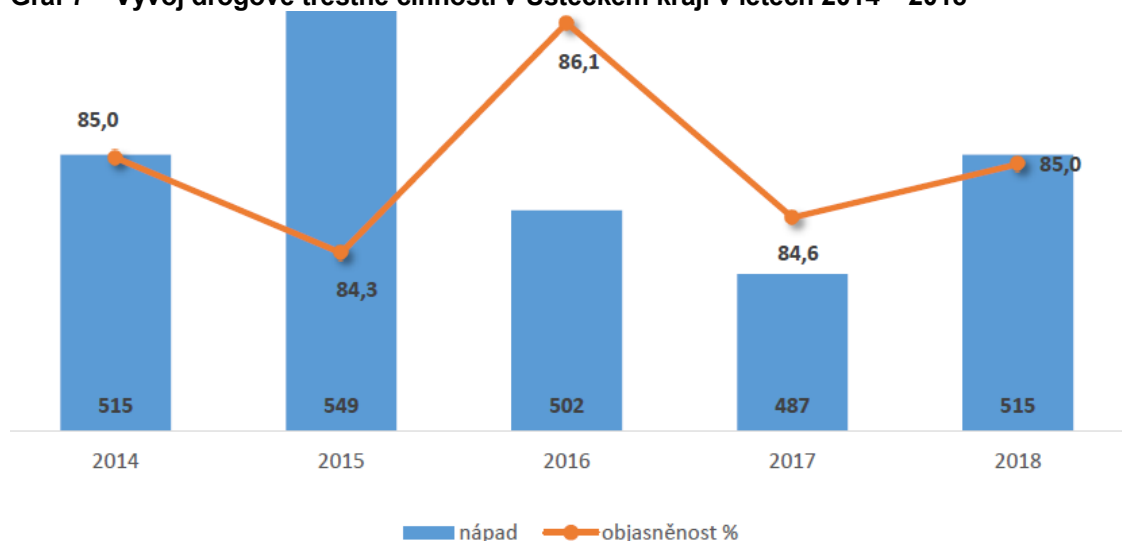

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2019

2.3.4 Drogová kriminalita

Nápad **drogové kriminality** oproti předcházejícím dvěma letům vzrostl, a to o 28 skutků, na konečných 515 trestných činů. Drogová kriminalita se jako celek skládá z několika trestných činů. Jedná se o nedovolenou výrobu a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami, přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu, nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku, výrobu a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu a šíření toxikomanie. Drogovou problematikou se stabilně zabývá TOXI tým (v Ústeckém kraji působí od 1. 12. 2014), který je tvořen 59 policisty. Celkem bylo odhaleno 514 pachatelů, bylo zajištěno 24 varen, 7,2 kg pervitinu, 13 pěstíren, 6 224 kusů rostliny cannabis a 42,4 kg cannabis.

Graf 7 – Vývoj drogové trestné činnosti v Ústeckém kraji v letech 2014 – 2018

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2019

2.3.5 Přestupky

V roce 2018 bylo v rámci krajského ředitelství PČR ÚK zpracováno celkem 27 407 (+205) přestupkových spisů bez blokového řízení, majetkových přestupků bylo řešeno 9 341 (-994). Na úseku veřejného pořádku a občanského soužití bylo řešeno celkem 22 243 (+6225) přestupkových spisů, na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi bylo řešeno celkem 2 752 (+559) přestupků a na úseku toxikomanie bylo v hodnoceném období zjištěno celkem 1 830 (+446) přestupků.

2.3.6 Bezpečnost silničního provozu

V Ústeckém kraji došlo v porovnání s rokem 2017 k mírnému nárůstu počtu dopravních nehod, a to o 1,7 % (+182), celkem bylo evidováno 10 820 nehod. Příčiny nárůstu lze vidět ve špatných zkušenostech řidičů při následném vyřizování pojistných událostí bez přítomnosti policie na místě, zvyšujícím se počtu služebních vozidel, kdy zaměstnavatel požaduje nehody šetřit policií, stálém nárůstu dopravy, narůstajícím počtu cyklistů a motorkářů, v neustále se rozrůstajícím vozovém parku a v narůstající agresivitě a bezohlednosti řidičů.

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2019

2.4 Analýza trestných skutků v jednotlivých okresech Ústeckého kraje

V této kapitole je sledována trestná činnost v jednotlivých okresech Ústeckého kraje. V okresech jsou výrazné rozdíly v počtu obyvatel. Abychom měli možnost srovnání mezi jednotlivými okresy, byl stanoven srovnávací ukazatel – index. Tzn., že byl proveden přepočít

zjištěných trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Na základě indexů bylo následně sestaveno pořadí jednotlivých okresů v kraji. Indexu bylo využito i v jiných kapitolách bezpečnostní analýzy. Níže je uveden vzorec přepočtu:

$$\frac{\text{Počet evidovaných klientů, trestné činnosti atd.}}{\text{Počet obyvatel ve správním obvodu}} \times 10\,000$$

V roce 2018 poklesl celkový počet trestných skutků evidovaných v kraji ve srovnání s rokem 2017 o 4985 činů na celkových 12 954 trestných činů, což představuje pokles o 27,8 %. V indexovém vyjádření poklesl průměrný počet zjištěných činů v Ústeckém kraji z 215,5 na 156,9 skutků na 10 tisíc obyvatel, tj. o 58,6 činů méně na uvedený počet obyvatel. Je vhodné zmínit, že od roku 2011 indexové vyjádření (ale i v absolutních číslech) kolísá, nicméně v posledních pěti letech lze hovořit o klesajícím trendu.

V níže uvedených tabulkách pak můžeme nalézt údaje, které se vztahují jak k celkové trestné činnosti v jednotlivých okresech (územních odborech PČR) Ústeckého kraje, tak i porovnání některých konkrétních trestných činností mezi jednotlivými okresy našeho kraje. Jde o násilnou a mravnostní trestní činnost (v součtu) a dále jsou sledovány krádeže vloupáním a zvlášť krádeže prosté.

Jak již bylo výše uvedeno, ve všech okresech Ústeckého kraje došlo ke snížení celkové trestné činnosti. V rámci sledovaných položek kriminality (mravnostní a násilná, krádeže vloupáním, krádeže prosté) je situace obdobná.

V roce 2018 byl nejvyšší celkový počet trestných činů spáchán v územním odboru Děčín (celkem 2333 skutků), nejnižší počet skutků byl zaznamenán, stejně jako v minulém roce, u územního odboru Louny (celkem 994 skutků). V meziokresním indexovém srovnání je trestnou činností celkově nejvíce zatížen okres Most (186,3), následován okresem Děčín (179,5). Nejméně je trestnou činností zatížen tradičně okres Louny. Jeho index byl 114,6 skutků, což je o 34,1 méně, než v roce 2017. Jestliže se pak zaměříme na konkrétní trestnou činnost, násilnou a mravnostní (v součtu) – nejvíce těchto trestných činů bylo spácháno v okrese Teplice (248). Nejméně v okrese Louny (stejně jako v minulém roce). Sledování trestné činnosti – krádeží vloupáním ukazuje, že nejvyšší počet těchto skutků, a to jak v absolutních číslech, tak i v indexovém vyjádření, bylo spácháno v okrese Most, ten byl následován okresem Děčín. Nejméně trestných činů krádeží vloupáním v absolutním počtu i v indexovém vyjádření bylo spácháno v okrese Litoměřice. U trestných činů krádeže prosté bylo nejméně těchto trestných činů spácháno v okrese Louny. Naopak nejvíce těchto trestných činů bylo spácháno v okrese Teplice (celkem 602 skutků), v absolutním vyjádření nejhůře dopadl okres Most (50,5 skutku na deset tisíc obyvatel).

Tabulka 5 – trestná činnost v okresech Ústeckého kraje v roce 2018

Okres (územní odbor)	počet obyvatel	celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
		absolutní počet	Index	pořadí	absolutní počet	Index	pořadí
Děčín	129 996	2 333	179,5	2	169	13,0	5
Chomutov	120 371	2 031	168,7	4	243	20,2	1
Litoměřice	119 655	1 396	116,7	6	112	9,4	7
Louny	86 756	994	114,6	7	84	9,7	6
Most	111 580	2 079	186,3	1	223	20,0	2
Teplice	128 610	2 057	159,9	5	248	19,3	3
Ústí n. L.	119 407	2 064	172,9	3	217	18,2	4

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2019

Tabulka 6 – další trestná činnost v okresech Ústeckého kraje v roce 2018

Okres	počet obyvatel	krádeže vloupáním			krádeže prosté		
		absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	Index	pořadí
Děčín	129 996	300	23,1	2	579	44,5	4
Chomutov	120 371	222	18,4	3	419	34,8	5
Litoměřice	119 655	125	10,4	7	380	31,8	6
Louny	86 756	141	16,3	5	238	27,4	7
Most	111 580	308	27,6	1	563	50,5	1
Teplice	128 610	202	15,7	6	602	46,8	2
Ústí n. L.	119 407	217	18,2	4	545	45,6	3

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2019

Pozn.: Při výpočtu byl použit počet obyvatel okresů a obcí k 1. 1. 2019. Pořadí je uvedeno k indexovému vyjádření.

V dále uvedené tabulce je uveden celkový přehled – pořadí okresů Ústeckého kraje jednak v rámci celkové kriminality, jednak i v jednotlivých sledovaných oblastech kriminality v roce 2018.

Po sečtení pořadí jednotlivých okresů kraje v jednotlivých sledovaných oblastech kriminality nejhůře dopadl okres Most. Nejlépe pak dopadl okres Litoměřice.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Most - 186,3	1. Chomutov - 20,2	1. Most - 27,6	1. Most - 50,0
2. Děčín - 179,5	2. Most - 20,0	2. Děčín - 23,1	2. Teplice - 46,8
3. Ústí n. L. - 172,7	3. Teplice - 19,3	3. Chomutov - 18,4	3. Ústí n. L. - 45,6
4. Chomutov - 168,3	4. Ústí n. L. - 18,2	4. Ústí n. L. - 18,2	4. Děčín - 44,5
5. Teplice - 159,9	5. Děčín - 13,0	5. Louny - 16,3	5. Chomutov - 34,8
6. Litoměřice - 116,7	6. Louny - 9,7	6. Teplice - 15,7	6. Litoměřice - 31,8
7. Louny - 114,6	7. Litoměřice - 9,4	7. Litoměřice - 10,4	7. Louny - 27,4

2.5 Analýza trestných skutků v působnosti obvodních oddělení Policie ČR v kraji

V této kapitole je uveden rozbor trestné činnosti v jednotlivých obvodních odděleních Policie ČR v Ústeckém kraji. Systém obvodních oddělení je rozdělen do čtyř typů podle kritérií stanovených Ministerstvem vnitra ČR. Základními kritérii je velikost obvodu, počet obyvatel obvodu, počet trestných činů spáchaných v dané lokalitě, počet policistů působících v obvodu a jiné. Z důvodu možnosti srovnání mezi jednotlivými stupni obvodních oddělení byl (stejně jako v případě obvodů územních odborů PČR) stanoven srovnávací ukazatel – index. Tzn., že počet zjištěných trestných činů byl přepočten na 10 tisíc obyvatel.

V Ústeckém kraji je celkem 7 územních oddělení Policie ČR, která jsou dále členěna na 44 obvodních oddělení Policie ČR. V Děčíně jsou uváděna dvě oddělení (statistické údaje jsou PČR vykazována dohromady), v Mostě a Litvínově dvě oddělení. V Chomutově a v Teplicích jsou zřízena tři obvodní oddělení PČR a v Ústí nad Labem celkem sedm obvodních oddělení (včetně obvodního oddělení v Trmicích, protože v jeho obvodu je i část města Ústí n. L.). Ve městech, kde je zřízeno více obvodních oddělení, nebylo možné zjistit počet obyvatel v jednotlivých obvodech policejních okrsků. Z tohoto důvodu byla velká města srovnávána jako jeden celek s ostatními obvodními odděleními Policie ČR působícími v kraji. V tabulce P2

přílohy je uveden přehled správních obvodů obvodních oddělení Policie ČR a obcí a osad spadajících do jednotlivých obvodů.

2.5.1 Okres Děčín

V okrese Děčín je celkem devět obvodních oddělení Policie ČR. Pro statistické účely je nutné obě obvodní oddělení v Děčíně i policejní stanici v Hřensku mít pod jedním statistickým celkem. Důvodem je skutečnost, že statistický úřad nevykazuje počty obyvatel po jednotlivých územních částech měst a obcí, ale pouze jako celek za konkrétní obec. Přitom 1 obvodní oddělení v Děčíně je složeno z části Děčína – Podmokly a obce Jílové.

V roce 2018 bylo nejvíce trestných skutků v absolutních číslech zjištěno ve správní oblasti Obvodního oddělení Policie ČR (dále OO PČR) v Děčíně. Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno v obvodu OO PČR Rumburk – 232,1 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Na dalších místech jsou obvody OO PČR ve Šluknově a v Děčíně, kde bylo zaevidováno 192,6, resp. 191,2 trestných činů na sledovaný počet obyvatel. Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn tradičně v obvodu OO PČR v Benešově nad Ploučnicí Jeho hodnota činila 89,0 trestných činů na 10 tisíc obyvatel, což je o 56,9 méně než v roce předchozím. Přes mnohá opatření, která byla zavedena v regionu Šluknovska, se stále nedaří zcela zvrátit skutečnost, že obce tohoto regionu patří k obcím s nejvyšší kriminalitou v okrese Děčín (přepočítáno na 10 tisíc obyvatel).

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Krásné Lípě. Jeho hodnota činila 21,5 skutků. Oproti roku 2017 jsme zaznamenali pokles o celých 63 skutků na 10 000 obyvatel (r. 2017: OO PČR Šluknov – 84,5) Na dalších místech skončily obvody OO PČR v Rumburku a České Kamenici. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu OO PČR v Benešově nad Ploučnicí. Jeho hodnota činila 4,1 trestných činů násilné a mravnostní kriminality na 10 tisíc obyvatel.

U obou sledovaných kategorií došlo v celém okrese Děčín k poklesu trestných činů až na obvod OO PČR v Rumburku, kde došlo k meziročnímu navýšení celkového počtu trestných činů o 140 skutků. U násilné a mravnostní kriminality došlo u dříve nejhoršího OO PČR v Děčíně k výraznému poklesu o celkem 80 skutků v absolutních číslech, výrazné snížení zaznamenal i OO PČR Šluknov (-41 skutků), kde se v indexovém vyjádření snížil počet TČ násilné a mravnostní kriminality o 74,3 skutku na 10 000 obyvatel. Pouze v Rumburku došlo k mírnému nárůstu ve srovnání s ostatními obvody.

Tabulka 7 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Děčín v roce 2018

Okres Děčín		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Benešov nad Ploučnicí /III	9 773	87	89,0	8	4	4,1	8
Česká Kamenice /IV	7 901	112	141,8	6	11	13,9	3
Děčín – město/II Děčín-Podmokly	59 360	1 135	191,2	3	51	8,6	6
Krásná Lípa /IV	5 579	100	179,2	4	12	21,5	1
Rumburk / III	15 982	371	232,1	1	25	15,6	2
Šluknov / IV	5 867	113	192,6	2	6	10,2	5
Varnsdorf / II	17 991	311	172,9	5	13	7,2	7
Velký Šenov/IV	7 633	104	136,3	7	9	11,8	4

Zdroj: KR PČR ÚK, 2019

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR ve Varnsdorfu. Na dalších místech skončily obvody PČR ve Šluknově a v Rumburku. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Benešově nad Ploučnicí a netradičně v Děčíně, kde byl zaznamenán meziroční pokles o 253 TČ krádeže vloupáním. **Také u krádeží vloupáním je celkový trend**

územního obvodu Děčín snížení počtu skutků, nicméně u OOP Rumburk, Varnsdorf a Velký Šenov se absolutní počet těchto skutků zvýšil.

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Děčíně. Jeho hodnota činila 54,8 skutků. Na dalších místech skončily obvody PČR v Rumburku a ve Varnsdorfu. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Benešově nad Ploučnicí. Jeho hodnota činila 20,5 tr. činů krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel. **U krádeží prostých došlo k navýšení těchto trestných činů pouze u OOP Rumburk (+ 29 skutků. U ostatních OO PČR se počet TČ krádeže prosté jak v absolutním, tak v indexovém vyjádření snížil. Nejvýraznější absolutní pokles byl v OO PČR v Děčíně (- 317 skutků), indexově pak ve Šluknově z 215,7 na 42,6 skutků na deset tisíc obyvatel.**

Tabulka 8 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Děčín v roce 2018

Okres Děčín		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Benešov nad Ploučnicí /III	9 773	11	11,3	8	20	20,5	8
Česká Kamenice /IV	7 901	18	22,8	5	23	29,1	6
Děčín – město/II Děčín-Podmokly	59 360	102	17,2	7	325	54,8	1
Krásná Lípa /IV	5 579	16	28,7	4	17	30,5	5
Rumburk / III	15 982	46	28,8	3	76	47,6	2
Šluknov / IV	5 867	19	32,4	2	25	42,6	4
Varnsdorf / II	17 991	74	41,1	1	77	42,8	3
Velký Šenov /IV	7 633	14	18,3	6	16	21,0	7

Zdroj: KR PČR ÚK, 2019

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Děčín v roce 2018. Pořadí bylo sestaveno podle zjištěných indexů. Po sečtení pořadí obvodních oddělení PČR v jednotlivých oblastech kriminality nejhůře dopadl obvod OO PČR v Rumburku. Naopak nejlépe dopadl obvod PČR v Benešově. Do sestavování tohoto souhrnného pořadí nebylo započítáno pořadí celkové kriminality.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Rumburk - 232,1	1. Krásná Lípa - 21,5	1. Varnsdorf - 41,1	1. Děčín - 54,8
2. Šluknov - 192,6	2. Rumburk - 15,6	2. Šluknov - 32,4	2. Rumburk - 47,6
3. Děčín - 191,2	3. Č. Kamenice - 13,9	3. Rumburk - 28,8	3. Varnsdorf - 42,8
4. Krásná Lípa - 179,2	4. Velký Šenov - 11,8	4. Krásná Lípa - 28,7	4. Šluknov - 42,6
5. Varnsdorf - 172,9	5. Šluknov - 10,2	5. Č. Kamenice - 22,8	5. Krásná Lípa - 30,5
6. Č. Kamenice - 141,8	6. Děčín - 8,6	6. Velký Šenov - 18,3	6. Č. Kamenice - 29,1
7. Velký Šenov - 136,3	7. Varnsdorf - 7,2	7. Děčín - 17,2	7. Velký Šenov - 21,0
8. Benešov n. P. - 89,0	8. Benešov n. P. - 4,1	8. Benešov n. P. - 11,3	8. Benešov n. P. - 20,5

2.5.2 Okres Chomutov

V okrese Chomutov je celkem osm obvodních oddělení Policie ČR. V roce 2018 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správních oblastech obvodních oddělení Policie ČR v Chomutově. Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno ve správních oblastech OO PČR v Březně – 261,3 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Na druhém místě je OO PČR v Chomutově s 200,7 skutky. Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn v obvodu

OO PČR v Kadani. Jeho hodnota činila 107,0 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Můžeme konstatovat, že u územního obvodu PČR Chomutov došlo ve všech obvodních odděleních ke snížení celkové kriminality v absolutním počtu o 735 skutků.

V oblasti násilné a mravností kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Březně. Jeho hodnota činila 32,9 skutků na 10 tisíc obyvatel. Nejnižší index byl opět zjištěn v obvodu PČR Kadaň. Jeho hodnota činila 9,0 trestných činů násilné a mravnostní kriminality na 10 tisíc obyvatel (meziroční pokles o 4,3 skutku). **Také u těchto sledovaných druhů trestné činnosti došlo k poklesu trestné činnosti, nicméně u OOP Klášterec nad Ohří došlo k navýšení násilné a mravnostní kriminality o 14 skutků v absolutním počtu.**

Tabulka 9– trestná činnost v obvodech PČR v okrese Chomutov v roce 2018

Okres Chomutov		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	Pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Chomutov-1 (II) Chomutov-2 (III) Chomutov -3 (III)	52 469	1 053	200,7	2	123	23,4	3
Březno /IV	4 554	119	261,3	1	15	32,9	1
Jirkov/ II	23 523	390	165,8	3	37	15,7	5
Kadaň/ III	18 969	203	107,0	6	17	9,0	6
Klášterec n. O. (III)	16 231	204	125,7	5	43	26,5	2
Vejprty / IV	4 625	62	134,1	4	8	17,3	4

Zdroj: KR PČR ÚK, 2019

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR ve Vejprtech, stejně jako minulý rok. Jeho hodnota činila 34,6 skutků. Na dalších místech skončily obvody PČR v Březně a v Jirkově. Nejnižší index byl zjištěn u obvodu PČR v Klášterci nad Ohří (index 7,4). **Krádeže vloupáním jsou druhem trestné činnosti, kde u pěti OOP v rámci územního obvodu Chomutov (tj. v Chomutově, Březně, Jirkově, Kadani a Klášterci n. O.) došlo k poklesu nápadu krádeží vloupáním a ve Vejprtech ke stagnaci tr. činnosti.**

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn ve správních oblastech OO PČR Chomutov (stejně jako minulý rok). Jeho hodnota činila 42,3 skutků na 10 tisíc obyvatel (o 18,6 méně než v roce 2017). Na dalších místech skončily obvody PČR v Jirkově a Březně. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR Klášterec n. O.. Jeho hodnota činila 19,7 trestných činů krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel. **U všech OOP v okrese Chomutov došlo ke snížení počtu trestných činů krádeže prosté oproti minulému roku.**

Tabulka 10 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Chomutov v roce 2018

Okres Chomutov		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Chomutov-1 (II) Chomutov-2 (III) Chomutov-3 (III)	52 469	91	17,3	4	222	42,3	1
Březno/ IV	4 554	14	30,7	2	18	39,5	2
Jirkov/ II	23 523	61	25,9	3	90	38,3	3
Kadaň/ III	18 969	28	14,8	5	42	22,1	5
Klášterec n. O. (III)	16 231	12	7,4	6	32	19,7	6
Vejprty / IV	4 625	16	34,6	1	15	32,4	4

Zdroj: KR PČR ÚK, 2019

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Chomutov. **Lze konstatovat, že v okrese Chomutov opět klesla celková kriminalita oproti minulému roku.** Z hlediska níže uvedeného pořadí u sledovaných druhů kriminality nejhůře „dopadlo“ obvodní oddělení v Březně, nejlépe již třetí rok v Kadani.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Březno - 261,3	1. Březno - 32,9	1. Vejprty - 34,6	1. Chomutov - 42,3
2. Chomutov - 200,7	2. Klášterec n. O. - 26,5	2. Březno - 30,7	2. Březno - 39,5
3. Jirkov - 165,8	3. Chomutov - 23,4	3. Jirkov - 25,9	3. Jirkov - 38,3
4. Vejprty - 134,1	4. Vejprty - 17,3	4. Chomutov - 17,3	4. Vejprty - 32,4
5. Klášterec n. O. - 125,7	5. Jirkov - 15,7	5. Kadaň - 14,8	5. Kadaň - 22,1
6. Kadaň - 107,0	6. Kadaň - 9,0	6. Klášterec n. O. - 7,4	6. Klášterec n. O. - 19,7

2.5.3 Okres Litoměřice

V okrese Litoměřice jsou celkem čtyři obvodní oddělení Policie ČR a 3 policejní stanice (Libochovice, Úštěk a Terežín) – ty jsou z hlediska statistických údajů začleněny vždy do některého z obvodních oddělení PČR. V roce 2018 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správní oblasti Obvodního oddělení Policie ČR v Litoměřicích, což je také dáno sloučením s dalšími policejními stanicemi, kde byl zjištěn i největší index (134,2 tr. činů na 10 000 obyvatel). Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn v obvodu OO PČR v Roudnici nad Labem. Jeho hodnota činila 88,5 trestných činů na 10 tisíc obyvatel.

V oblasti násilné a mravností kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR ve Štětí. Jeho hodnota činila 15,7 skutků. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Roudnici nad Labem. Jeho hodnota činila 7,3 trestných činů násilné a mravnostní kriminality na 10 tisíc obyvatel. **V ÚO Litoměřice došlo u celkové trestné činnosti ke snížení počtu trestných činů o 28 % (celkem o 547 skutků). U násilné a mravnostní kriminality byl zaznamenán pokles o 47 skutků porovnání s rokem 2017, pouze v OOP Štětí jsme zaznamenali o 1 tr. čin násilné a mravnostní kriminality více než předchozí rok.**

Tabulka 11 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Litoměřice v roce 2018

Okres Litoměřice		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Litoměřice / II	45 083	605	134,2	1	40	8,9	3
Lovosice / II	27 660	347	125,5	2	26	9,4	2
Roudnice n. L. / III	32 877	291	88,5	4	24	7,3	4
Štětí / III	14 035	153	109,0	3	22	15,7	1

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2019

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR Štětí. Jeho hodnota činila 16,4 skutků. Nejnižší index byl zjištěn u obvodu PČR v Roudnici nad Labem. Jeho hodnota činila 7,0 trestných činů krádeží vloupáním na 10 tisíc obyvatel. **I v tomto okrese se snížil počet nápadů TČ krádeže vloupáním a to o necelých 53 %.**

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR Litoměřice, těsně následovaná OOP Lovosice. Jeho hodnota činila 37,3 resp. 36,9 skutků. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Roudnici n. L. Jeho hodnota činila 23,1 trestných činů krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel. **I v této oblasti trestné činnosti lze pozorovat snížení počtu skutků oproti roku 2017.**

Tabulka 12 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Litoměřice v roce 2018

Okres Litoměřice		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Litoměřice / II	45 083	49	10,9	2	168	37,3	1
Lovosice / II	27 660	30	10,8	3	102	36,9	2
Roudnice n. L. / III	32 877	23	7,0	4	76	23,1	4
Štětí / III	14 035	23	16,4	1	34	24,2	3

Zdroj: KR PČR ÚK, 2019

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Litoměřice. Po sečtení pořadí obvodních oddělení PČR v jednotlivých oblastech kriminality nejhůře dopadl stejně jako v uplynulých dvou letech obvod OO PČR ve Štětí. Nejlépe pak dopadl obvod PČR v Roudnici nad Labem. Do sestavování tohoto souhrnného pořadí nebylo započítáno pořadí celkové kriminality.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Litoměřice - 134,2	1. Štětí - 15,7	1. Štětí - 16,4	1. Litoměřice - 37,3
2. Lovosice - 125,5	2. Lovosice - 9,4	2. Litoměřice - 10,9	2. Lovosice - 36,9
3. Štětí - 109,0	3. Litoměřice - 8,9	3. Lovosice - 10,8	3. Štětí - 24,2
4. Roudnice n. L. - 88,5	4. Roudnice n. L. - 7,3	4. Roudnice n. L. - 7,0	4. Roudnice n. L. - 23,1

2.5.4 Okres Louny

V okrese Louny jsou celkem čtyři obvodní oddělení Policie ČR a jedna policejní stanice (Kryry) – ta je statisticky začleněna do obvodního oddělení v Podbořanech. V roce 2018 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správní oblasti Obvodního oddělení Policie ČR v Lounech (shodné s minulým rokem). Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno v obvodu OO PČR v Postoloprtech – 127,3 trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn v obvodu OO PČR v Podbořanech. Jeho hodnota činila 95,1 trestných činů na 10 tisíc obyvatel.

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR Žatec. Jeho hodnota činila 11,7 skutků. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Lounech. Jeho hodnota činila 7,6 trestných činů násilné a mravnostní kriminality na 10 tisíc obyvatel. **U všech obvodních oddělení byl zaznamenán pokles počtu trestných činů násilné a mravnostní kriminality.**

Tabulka 13 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Louny v roce 2018

Okres Louny		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Louny / II	32 855	386	117,5	3	25	7,6	4
Podbořany / III	17 138	163	95,1	4	20	11,7	2
Postoloprty / III	11 154	142	127,3	1	9	8,1	3
Žatec / II	25 609	303	118,3	2	30	11,7	1

Zdroj: KR PČR ÚK, 2019

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Postoloprtech. Jeho hodnota činila 26,0 skutků. Nejnižší index byl zjištěn u obvodu PČR v Lounech. Jeho hodnota činila 13,4 trestných činů krádeží vloupáním na 10 tisíc obyvatel. **V celém okrese**

Louny se počet trestných činů krádeží vloupáním oproti roku 2017 snížil a to o 31 % skutků, pouze u OOP Postoloprty došlo k mírnému nárůstu o 7 skutků.

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Postoloprtech (40,3) Nejnížší index byl zjištěn v obvodu PČR v Podbořanech. Jeho hodnota činila 16,3 trestných činů krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel. **V celém územním odboru Louny klesl počet nápadů krádeže prosté o 50 skutků, pouze v OOP Postoloprty mírně vzrostl o 8 skutků.**

Tabulka 14 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Louny v roce 2018

Okres Louny		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Louny / II	32 855	44	13,4	4	109	33,2	2
Podbořany / III	17 138	28	16,3	2	28	16,3	4
Postoloprty / III	11 154	29	26,0	1	45	40,3	1
Žatec / II	25 609	40	15,6	3	56	21,9	3

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2019

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Louny. Nejhuře dopadlo OO PČR Postoloprty, nejlépe pak obvodní oddělení PČR v Lounech.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Postoloprty - 127,3	1. Žatec - 11,7	1. Postoloprty - 26,0	1. Postoloprty - 40,3
2. Žatec - 118,3	2. Podbořany - 11,7	2. Podbořany - 16,3	2. Louny - 33,2
3. Louny - 117,5	3. Postoloprty - 8,1	3. Žatec - 15,6	3. Žatec - 21,9
4. Podbořany - 95,1	4. Louny - 7,6	4. Louny - 13,4	4. Podbořany - 16,3

2.5.5 Okres Most

V okrese Most je celkem pět obvodních oddělení Policie ČR a tři policejní stanice (Lom, Meziboří a Nová Ves v Horách) – všechny jmenované stanice jsou pro statistické účely začleněny do obvodních oddělení v Litvínově. V roce 2018 bylo nejvíce trestných skutků tradičně zjištěno ve správních oblastech obvodních oddělení Policie ČR v Mostě. Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno v OO PČR Obrnice. Oproti minulému roku trestná činnost klesla, a to u všech obvodních oddělení územního obvodu Most.

V oblasti násilné a mravností kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR Obrnice, těsně následovaným OOP v Litvínově. Jeho hodnota činila 27,7 resp. 26,4 skutků. V celém okrese Most klesla násilná a mravnostní kriminalita o 18 %, pouze v OOP Obrnice vzrostla o 2 skutky.

Tabulka 15 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Most v roce 2018

Okres Most		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Most /II Most Zahradní /III	66 542	1 279	192,2	2	103	15,5	3
Litvínov /III Hamr /III Meziboří	36 745	592	161,1	3	97	26,4	2
Obrnice /III	8 293	208	250,8	1	23	27,7	1

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2019

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Litvínově. Jeho hodnota činila 38,7 skutků.

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Mostě (stejně jako v letech předešlých). Jeho hodnota činila 84,9 skutků, zároveň je nutné konstatovat, že se jedná o nárůst oproti předchozímu roku.

Tabulka 16 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Most v roce 2018

Okres Most		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Most (II) + Most-Zahradní (III)	66 542	189	28,4	1	404	60,7	1
Litvínov (III) + Hamr (III) + Meziboří	36 745	100	27,2	2	124	33,7	3
Obrnice (III)	8 293	19	22,9	3	35	42,2	2

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2019

Níže je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Most. Po sečtení pořadí obvodních oddělení PČR v jednotlivých oblastech kriminality, lze konstatovat, že nejhůře dopadlo OOP Most. Do sestavování tohoto souhrnného pořadí nebylo započítáno pořadí celkové kriminality.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Obrnice - 250,8	1. Obrnice - 27,7	1. Most - 28,4	1. Most - 60,7
2. Most - 192,2	2. Litvínov - 26,4	2. Litvínov - 27,2	2. Obrnice - 42,2
3. Litvínov - 161,1	3. Most - 15,5	3. Obrnice - 22,9	3. Litvínov - 33,7

2.5.6 Okres Teplice

V okrese Teplice je celkem sedm obvodních oddělení Policie ČR. V roce 2018 bylo nejvíce trestných skutků zjištěno ve správních oblastech obvodních oddělení Policie ČR v Teplicích (což bylo shodné s předchozími roky), to je však způsobeno, jako u většiny obcí s rozšířenou působností, jejich velikostí – mají výrazně vyšší počet obyvatel oproti ostatním sledovaným obvodům. Nejvíce trestných činů v indexovém vyjádření bylo spácháno také v obvodech OO PČR v Teplicích – 201,7 (pokles o 66 skutků) trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Nejnižší index celkové kriminality byl zjištěn v obvodu OO PČR v Duchcově (stejně jako v předcházejících letech). Jeho hodnota činila 104,4 trestných činů na 10 tisíc obyvatel, což je mírný pokles oproti minulému roku.

V oblasti násilné a mravnostní kriminality byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Teplicích. Jeho hodnota činila 20,6 skutků. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Dubí. Jeho hodnota činila 15,6 trestných činů násilné a mravnostní kriminality na 10 tisíc obyvatel. **Ve dvou obvodních odděleních došlo v roce 2018 k mírnému nárůstu počtu trestných činů násilné a mravnostní kriminality (Krupka a Duchcov). Celkově se počet TČ v okrese Teplice mírně snížil.**

Tabulka 17 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Teplice v roce 2018

Okres Teplice		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
Teplice (II) Trnovany (III) Prosetice (III)	56 426	1 138	201,7	1	116	20,6	1
Bílina (III)	24 359	320	131,4	4	49	20,1	2
Dubí (III)	14 075	193	137,1	3	22	15,6	5
Duchcov (III)	19 631	205	104,4	5	36	18,3	3
Krupka (III)	14 119	201	142,4	2	25	17,7	4

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2019

V oblasti krádeží vloupáním byl nejvyšší index zjištěn v obvodu OO PČR v Dubí. Jeho hodnota činila 22,7 skutků. Nejnižší index byl zjištěn u obvodu PČR v Bílině. Jeho hodnota činila 12,3 trestných činů krádeží vloupáním na 10 tisíc obyvatel.

V oblasti krádeží prostých byl nejvyšší index zjištěn opět v obvodech OO PČR v Teplicích (stejně jako v letech předešlých). Jeho hodnota činila 73,7 skutků. Nejnižší index byl zjištěn v obvodu PČR v Dubí. Jeho hodnota činila 24,2 trestných činů krádeží prostých na 10 tisíc obyvatel.

Tabulka 18 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Teplice v roce 2018

Okres Teplice		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	Pořadí
Teplice (II) Trnovany (III) Prosetice (III)	56 426	93	16,5	2	416	73,7	1
Bílina (III)	24 359	30	12,3	5	86	35,3	3
Dubí (III)	14 075	32	22,7	1	34	24,2	5
Duchcov (III)	19 631	25	12,7	4	49	25,0	4
Krupka (III)	14 119	22	15,6	3	62	43,9	2

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2019

Dále je uveden přehled pořadí jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR ve sledovaných oblastech kriminality v okrese Teplice. Po sečtení pořadí obvodních oddělení PČR v jednotlivých oblastech kriminality nejhůře dopadly obvody PČR v Teplicích, nejlépe pak shodně obvody PČR v Dubí a Duchcově.

celková kriminalita	násilná + mravnostní	krádeže vloupáním	krádeže prosté
1. Teplice - 201,7	1. Teplice - 20,6	1. Dubí - 22,7	1. Teplice - 73,7
2. Krupka - 142,4	2. Bílina - 20,1	2. Teplice - 16,5	2. Krupka - 43,9
3. Dubí - 137,1	3. Duchcov - 18,3	3. Krupka - 15,6	3. Bílina - 35,3
4. Bílina - 131,4	4. Krupka - 17,7	4. Duchcov - 12,7	4. Duchcov - 25,0
5. Duchcov - 104,4	5. Dubí - 15,6	5. Bílina - 12,3	5. Dubí - 24,2

2.5.7 Okres Ústí nad Labem

V okrese Ústí nad Labem je celkem sedm obvodních oddělení Policie ČR a dvě policejní stanice (Velké Březno a Libouchec). Ze statistického hlediska nejsou sledovány samostatně. Již 3 roky je tak možné z hlediska statistických údajů sledovat pouze 2 lokality. Jedna je tvořena částmi Ústí nad Labem, Trmicemi a Velkým Březnem. Druhou tvoří Chlumec a Libouchec. Obě lokality jsou hůře srovnatelné pro velkou rozdílnost. Lze tak konstatovat, že

ve všech sledovaných druzích kriminalit byl zjištěn výrazně vyšší index kriminality v lokalitě Ústí nad Labem (stejně jako v předchozích letech). Za zmínku stojí, že celkový počet trestných činů v okrese Ústí nad Labem klesl meziročně o necelých 1000 skutků, což je asi 32 % pokles. Nejvýraznější pokles byl u krádeží prostých, kdy bylo v roce 2018 spácháno o 311 TČ méně než v roce předchozím.

Tabulka 19 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Ústí nad Labem v roce 2018

Okres Ústí nad Labem		celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
ÚL-město (II) ÚL-Střekov (III) ÚL-Všebořice (III) ÚL-Mojžíř- Neštětice (III) ÚL-Krásné Březno (III) ÚL-Trmice (III) Velké Březno (IV)	107 254	1 910	178,1	1	199	18,6	1
Chlumec (IV) Libouchec (IV)	12 153	154	126,7	2	18	14,8	2

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2019

Tabulka 20 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Ústí nad Labem v roce 2018

Okres Ústí nad Labem		krádeže vloupáním			krádeže prosté		
obvodní oddělení	počet obyvatel	absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
ÚL-město (II) ÚL-Střekov (III) ÚL-Všebořice (III) ÚL-Mojžíř- Neštětice (III) ÚL-Krásné Březno (III) ÚL-Trmice (III) Velké Březno (IV)	107 254	204	19,0	1	514	47,9	1
Chlumec (IV) Libouchec (IV)	12 153	13	10,7	2	31	25,5	2

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2019

2.5.8 Pořadí obvodních oddělení PČR v kraji v roce 2018 v porovnání s rokem 2017

Na základě zjištěného počtu trestných činů bylo sestaveno pořadí obvodních oddělení Policie ČR v kraji v roce 2017 a v roce 2018. V roce 2018 byl nejvyšší počet trestných činů zaznamenán u OOP Ústí nad Labem, OOP Most zaznamenal druhý nejvyšší nápad, stejně jako v roce 2017. Další pořadí zauímají OOP v Děčíně, Teplicích a Litoměřicích (což je shodné s předcházejícím rokem). Nejnižší nápad byl opět zaznamenán u menších OOP – Vejprty a Benešov n. Ploučnicí.. Stále platí, tak jako v předcházejících letech, že nedochází k výkyvům, a to zejména proto, že je srovnáván pouze počet trestných činů, není zde tedy zohledněna velikost a hustota zalidnění daného obvodního oddělení.

*je nutné upozornit, že v roce 2017 došlo ke statistickému sloučení dvou obvodů v Děčíně, a sice Děčín – město a Děčín – Podmokly.

Tabulka 21 – trestná činnost v obvodech PČR v Ústeckém kraji v roce 2017 a 2018

2017			2018		
1	OOP Ústí n/L - město	1372	1	OOP Ústí n/L - město	895
2	OOP Most	1232	2	OOP Most	875
3	OOP Děčín – město, Podmokly	1149	3	OOP Děčín - město	618
4	OOP Teplice	840	4	OOP Teplice	607
5	OOP Litoměřice	769	5	OOP Litoměřice	605
6	OOP Chomutov-město	639	6	OOP Děčín - Podmokly	517
7	OOP Most Zahradní	525	7	OOP Chomutov-město	470
8	OOP Jirkov	517	8	OOP Most Zahradní	404
9	OOP Litvínov	496	9	OOP Jirkov	390
10	OOP Trnovany	485	10	OOP Louny	386
11	OOP Louny	474	11	OOP Litvínov	384
12	OOP Roudnice n. L.	467	12	OOP Rumburk	371
13	OOP Lovosice	462	13	OOP Trnovany	364
14	OOP Chomutov Kamenná	428	14	OOP Lovosice	347
15	OOP Žatec	412	15	OOP Bílina	320
16	OOP Varnsdorf	408	16	OOP Varnsdorf	311
17	OOP Bílina	401	17	OOP Žatec	303
18	OOP Chomutov Černovická	383	18	OOP Chomutov Černovická	294
19	OOP Střekov	336	19	OOP Roudnice n. L.	291

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje – aktualizace 2019

20	OOP Krásné Březno	334	20	OOP Chomutov Kamenná	289
21	OOP Litvínov Hamr	313	21	OOP Střekov	228
22	OOP Trmice	288	22	OOP Trmice	217
23	OOP Neštětice	276	23	OOP Krásné Březno	209
24	OOP Podbořany	266	24	OOP Litvínov Hamr	208
25	OOP Duchcov	260	25	OOP Obrnice	208
26	OOP Kadaň	257	26	OOP Duchcov	205
27	OOP Štětí	245	27	OOP Klášterec n. O.	204
28	OOP Obrnice	241	28	OOP Kadaň	203
29	OOP Všebořice	235	29	OOP Krupka	201
30	OOP Krupka	221	30	OOP Dubí	193
31	OOP Prosetice	221	31	OOP Neštětice	185
32	OOP Chlumec	219	32	OOP Všebořice	176
33	OOP Dubí	215	33	OOP Prosetice	167
34	OOP Klášterec n. O.	206	34	OOP Podbořany	163
35	OOP Krásná Lípa	178	35	OOP Chlumec	154
36	OOP Rumburk	177	36	OOP Štětí	153
37	OOP Šluknov	164	37	OOP Postoloprty	142
38	OOP Č. Kamenice	154	38	OOP Březno	119
39	OOP Březno	149	39	OOP Šluknov	113
40	OOP Velký Šenov	134	40	OOP Č. Kamenice	112
41	OOP Postoloprty	132	41	OOP Velký Šenov	104
42	OOP Benešov n. P.	131	42	OOP Krásná Lípa	100
43	OOP Vejprty	87	43	OOP Benešov n. P.	87
44	*		44	OOP Vejprty	62

Na základě zjištěných indexů (tj. počtu trestných činů na 10 tisíc obyvatel) bylo sestaveno pořadí obvodních oddělení Policie ČR v kraji v roce 2017 a v roce 2018. V roce 2018 je na prvním místě OOP v Březně, největší nepříznivý posun zaznamenal Rumburk, který se z 31. místa v roce

2017 posunul v minulém roce na místo druhé. Jde o obvodní oddělení, kde se vyskytují jedny z nejvyšších počtů trestných činů v rámci Ústeckého kraje v indexovém porovnání. Na opačném konci tabulky je OOP Roudnice n. L. (88,5), OOP Benešov n. P. (89,0) a OOP Podbořany (95,1).

Přesto, že v Ústeckém kraji celková trestná činnost poklesla, tak se zde vyskytují oblasti, kde celková bezpečnostní a sociální situace není příznivá. Proto je třeba posílit prevenci v oblastech Šluknova a Mostecka. V oblasti Šluknovského výběžku není však situace zcela jednoznačná, např. oblasti Šluknova a Krásné Lípy zaznamenaly opět v indexovém vyjádření vysokou kriminalitu, ve Varnsdorfu nápad stagnoval a Rumburk zaznamenal naopak výrazný pokles trestné činnosti ve svém správním obvodu.

INDEXOVÉ SROVNÁNÍ OBVODNÍCH ODDĚLENÍ PČR V ÚSTECKÉM KRAJI V ROCE 2017

Pořadí	OOP PČR	Celková kriminalita	Index TČ	Pořadí	OOP PČR	Celková kriminalita	Index TČ
1	OOP KRÁSNÁ LÍPA (IV)	178	319,6	17	OOP PODBOŘANY (III)	266	174,1
2	OOP ŠLUKNOV (IV)	164	294,8	18	OOP ŠTĚTÍ	245	173,5
3	OOP OBRNICE (III)	241	283,8	19	OOP CHLUMEC	219	173,4
4	CHOMUTOV-1 (I) + CHOMUTOV-2 (II) + CHOMUTOV-3 (III)	1450	270,7	20	OOP VELKÝ ŠENOV (IV)	134	171,0
5	TEPLICE (II) + TRNOVANY (III) + PROSETICE (III)	1546	267,7	21	OOP LITOMĚŘICE (II)	769	166,5
6	ÚSTÍ NAD LABEM	2841	265,8	22	OOP ŽATEC (II)	412	165,9
7	MOST (II) + MOST-ZAHRADNÍ (III)	1757	263,6	23	OOP BÍLINA (III)	401	164,5
8	OOP VARNSDORF (II)	408	234,6	24	OOP KRUPKA (III)	221	156,1
9	OOP JIRKOV (II)	517	217,4	25	OOP BENEŠOV NAD PLOUČNICÍ (III)	131	145,9
10	LITVÍNOV (III) + HAMR (III) + MEZIBOŘÍ	809	216,0	26	OOP LOUNY (II)	474	145,0
11	OOP DUBÍ (III)	215	214,0	27	OOP LOVOSICE (II)	462	141,5
12	OOP BŘEZNO (IV)	149	209,7	28	OOP KADAŇ (III)	257	136,8
13	OOP ČESKÁ KAMENICE (IV)	154	204,4	29	OOP KLÁŠTEREC NAD OHŘÍ (III)	206	125,1
14	DĚČÍN - MĚSTO (II) + DĚČÍN PODMOKLY	1149	187,6	30	OOP DUCHCOV (III)	260	115,3
15	OOP VEJPRTY (IV)	87	187,1	31	OOP RUMBURK (III)	177	110,6
16	OOP ROUDNICE NAD LABEM (III)	467	178,8	32	OOP POSTOLOPRTY (III)	132	108,0

Zdroj: KR PČR ÚK, 2018

INDEXOVÉ SROVNÁNÍ OBVODNÍCH ODDĚLENÍ PČR V ÚSTECKÉM KRAJI V ROCE 2018

Pořadí	OOP PČR	Celková kriminalita	Index TČ	Pořadí	OOP PČR	Celková kriminalita	Index TČ
1	OOP BŘEZNO (IV)	119	261,3	17	OOP VELKÝ ŠENOV (IV)	104	136,3
2	OOP OBRNICE (III)	208	250,8	18	OOP LITOMĚŘICE (II)	605	134,2
3	OOP RUMBURK (III)	371	232,1	19	OOP VEJPRTY (IV)	62	134,1
4	TEPLICE (II) + TRNOVANY (III) + PROSETICE (III)	1138	201,7	20	OOP BÍLINA (III)	320	131,4
5	CHOMUTOV-1 (I) + CHOMUTOV-2 (II) + CHOMUTOV-3 (III)	1053	200,7	21	OOP POSTOLOPRTY (III)	142	127,3
6	OOP ŠLUKNOV (IV)	113	192,6	22	OOP CHLUMEC	154	126,7
7	MOST (II) + MOST-ZAHRADNÍ (III)	1279	192,2	23	OOP KLÁŠTEREC NAD OHŘÍ (III)	204	125,7
8	DĚČÍN - MĚSTO (II) + DĚČÍN PODMOKLY	1135	191,2	24	OOP LOVOSICE (II)	347	125,5
9	OOP KRÁSNÁ LÍPA (IV)	100	179,2	25	OOP ŽATEC (II)	303	118,3
10	ÚSTÍ NAD LABEM	1910	178,1	26	OOP LOUNY (II)	386	117,5
11	OOP VARNSDORF (II)	311	172,9	27	OOP ŠTĚTÍ	153	109,0
12	OOP JIRKOV (II)	390	165,8	28	OOP KADAŇ (III)	203	107,0
13	LITVÍNOV (III) + HAMR (III) + MEZIBOŘÍ	592	161,1	29	OOP DUCHCOV (III)	205	104,4
14	OOP KRUPKA (III)	201	142,4	30	OOP PODBOŘANY (III)	163	95,1
15	OOP ČESKÁ KAMENICE (IV)	112	141,8	31	OOP BENEŠOV NAD PLOUČNICÍ (III)	87	89,0
16	OOP DUBÍ (III)	193	137,1	32	OOP ROUDNICE NAD LABEM (III)	291	88,5

Zdroj: KŘ PČR ÚK, 2019

2.6 Analýza rizikovosti územních jednotek v kraji

Strategie PK ČR zavedla v rámci sledování výskytu sociálně nežádoucích jevů na určitém území tzv. rizikovost územních jednotek. Lokality byly rozděleny do třech územních jednotek – okresy, obvody obcí s rozšířenou působností a obce. Odbor prevence kriminality MV ČR zpracovává každoročně tabulku rizikovosti územních jednotek¹ v rámci České republiky. Tato území (okresy) se kryjí s územními odbory Policie ČR (případně jejich městskými ředitelstvími) a je jich celkem 77. Pro stanovení rizikovosti bylo použito těchto tří rizikových faktorů:

- počet nezaměstnaných v daném okrese k 31. 12. předchozího kalendářního roku – tzv. index nezaměstnanosti,
- počet trestných činů (přechinů i zločinů) v daném okrese k 31. 12. předchozího kalendářního roku, tzv. index trestné činnosti,
- objem vyplacených sociálních dávek závislých na výši příjmu² k 31. 12. předchozího kalendářního roku („dávky, které lze charakterizovat jako dávky související s chudobou“) – tzv. index chudoby.

Výsledky jsou přepočteny (indexovány) na 10 tisíc obyvatel a index počtu vyplacených dávek je přepočten na tisíc obyvatel. Pořadí je pak sestaveno na základě součtu jednotlivých indexů na daném území. Rizikovost okresů je řazena od nejzatíženější³ po nejméně rizikovou.

Okresy, které mají vyšší index rizikovosti než je průměr České republiky, jsou prohlášeny za rizikové. Ostatní okresy nejsou považovány za rizikové. Obdobně byla sestavována rizikovost obvodů obcí s rozšířenou působností. Je vhodné poznamenat, že získané údaje za předcházející roky za ORP byly často zkreslené – jednotlivé ORP se nekryjí s obvodními odděleními PČR, tedy indexy kriminality nemohou být přesné.

Kraj (krajský manažer prevence kriminality) zpracovává každoročně dle zadání odboru prevence kriminality MV ČR podrobnou bezpečnostní analýzu svého území, ve které postoupí níže oproti analýze odboru prevence kriminality, a to z úrovně okresů (obvodů obcí III. stupně) na úroveň obcí. Tato analýza je základem pro hodnocení toho, zda se obec nachází v rizikovém území. Cílem zvoleného postupu (prvního kritéria výběru) je zaměřit pozornost Ministerstva vnitra ČR, dalších členů Republikového výboru pro prevenci kriminality a především krajů na nejrizikovější místa v rámci ČR, zlepšovat bezpečnostní situaci a nastavovat preventivní opatření v místech, kde je to potřebné a potřebnost je statisticky prokázána (MV ČR, 2011). Zároveň je nutné mít na zřeteli, že i lokality, které nejsou identifikovány prostřednictvím uvedeného indexu jako rizikové, je vhodné zařadit do nastavovaných preventivních opatření Ministerstva vnitra. Důvodem je skutečnost, že v těchto obcích mohou být preventivní opatření dobře a vhodně nastavená, a obec potřebuje zajistit kontinuitu, a to i za podpory MV. Bez této podpory často není v možnostech, zejména malých obcí, preventivní opatření zachovat.

¹ Jedná se o bývalé okresy včetně hl. m. Prahy. Pro zjednodušení se bude v textu dále používat název „okres“.

² Počty vyplacených testovaných dávek státní sociální podpory a hmotné nouze (jedná se o počty řádně vyplacených dávek - tj. bez doplateků, přeplateků a vrátek - v roce) podle území (trvalá adresa osoby). Počty příjemců nejsou sledovány, pouze jsou odvozeny z počtu přiznaných dávek za daný měsíc bez ohledu na okamžik následné výplaty.

³ Tam, kde je zatíženost vysoká, je vhodné v preventivních programech kombinovat sociální, situační a behaviorální opatření. V hl. m. Praze, která je sice v souhrnu až na 73 místě ze 77 územních celků, ale v počtu registrovaných trestných na místě prvním, se doporučují opatření situačního charakteru – koncipovaných ve spolupráci Policie ČR, Magistrátu hl. m. Prahy, obvodních úřadů a městské policie. I v tomto případě je nutné zpracovat (PČR a MěP) detailní analýzu výskytu kriminality na území města, a to v souvislosti s výskytem bazarů a zastaváren, nepřehledných a snadno únikových míst, tzn. podmínek, které páchání trestné činnosti a zisku z ní, usnadňují.

2.6.1 Rizikovost okresů Ústeckého kraje v roce 2018

V roce 2018 byl **průměrný index rizikovosti v ČR 1 048,85 bodů** (od roku 2013 dochází k postupnému snižování). Dle sestaveného pořadí bylo nad republikovým průměrem celkem 25 okresů (o 10 okresů méně oproti předcházejícímu roku, v roce 2017 byl však vývoj opačný, nelze tedy zatím hovořit o určitém trendu). Jako nejvíce rizikový byl podle výše uvedených kritérií okres Karviná, druhým nejrizikovějším okresem v ČR je pak okres Most. Ostatní okresy v Ústeckém kraji (s výjimkou okresu Litoměřice) měly hodnoty indexu rizikovosti nad průměrem České republiky jako celku. Podrobnosti jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 22 – rizikovost okresů Ústeckého kraje v roce 2018

Poř.	Okres	počet obyvatel	index nezaměstnaných	index počtu vyplacených soc. dávek	index kriminality	součet
1	Most	112 243	408,13	1 687,91	227,99	2 324,03
5	Děčín	129 951	316,58	1 319,48	231,55	1 867,61
6	Ústí nad Labem	119 430	351,67	1 230,95	219,29	1 801,91
7	Chomutov	124 543	353,93	1 206,52	218,00	1 778,45
10	Louny	86 320	355,07	973,82	149,56	1 478,45
11	Teplice	128 389	230,63	1 044,39	201,73	1 476,75
21	Litoměřice	119 574	251,39	640,47	148,61	1 040,48

Zdroj: MV ČR, 2019

Rizikovost krajů České republiky pak dokládá tabulka 23, kde je možné sledovat údaje – index nezaměstnaných, index počtu vyplacených sociálních dávek, index kriminality a součtovou hodnotu (index rizikovosti), tak i tyto údaje v absolutních číslech za jednotlivé kraje. Ústecký kraj je dle doložených údajů druhým nejrizikovějším krajem v rámci České republiky, a to za Moravskoslezským krajem.

Tabulka 23 rizikovosti vyšších územně samosprávných celků – krajů za rok 2018

		počet obyvatel *	počet nezaměstnaných	index nezaměstnaných (idx 10 000)	počet vyplacených h soc. dávek	index počtu vyplacených soc. dávek (idx 1 000)	kriminalita	index kriminality (idx 10 000)	Součet indexů kraje = idx rizikovosti
1	Moravskoslezský kraj	1 204 312	39 789	330,39	1 442 388	1 197,69	23 465	194,84	1 722,92
2	Ústecký kraj	820 450	26 335	320,98	952 932	1 161,47	16 560	201,84	1 684,30
3	Karlovarský kraj	295 231	6 229	210,99	245 076	830,12	5 034	170,51	1 211,61
4	Liberecký kraj	441 665	10 091	228,48	325 716	737,47	9 065	205,25	1 171,20
5	Olomoucký kraj	632 492	14 801	234,01	452 316	715,13	9 332	147,54	1 096,69
6	Jihomoravský kraj	1 184 381	32 042	270,54	706 728	596,71	19 562	165,17	1 032,41
7	Praha	1 301 132	18 476	142,00	498 216	382,91	47 601	365,84	890,75
8	Jihočeský kraj	640 869	11 060	172,58	345 684	539,40	8 861	138,27	850,24
9	Královéhradecký kraj	550 634	8 968	162,87	308 112	559,56	6 723	122,10	844,52
10	Zlínský kraj	582 876	10 954	187,93	292 140	501,20	6 199	106,35	795,49
11	Pardubický kraj	519 088	7 914	152,46	269 148	518,50	5 558	107,07	778,03
12	Kraj Vysočina	508 976	10 628	208,81	229 632	451,16	5 312	104,37	764,34
13	Středočeský kraj	1 360 809	25 238	185,46	569 388	418,42	19 210	141,17	745,05
14	Plzeňský kraj	582 534	9 009	154,65	223 968	384,47	9 923	170,34	709,47
	Celkem ČR	10 625 449	231 534	217,91	6 905 112	649,87	192 405	181,08	1 048,85

Zdroj: MV ČR, 2019

3 SOCIO-DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA

3.1 Základní demografické údaje

Ústecký kraj leží na severozápadě České republiky. Severozápadní hranice kraje je zároveň i státní hranicí se Spolkovou republikou Německo a to se spolkovou zemí Sasko. Dále kraj sousedí s Libereckým, Karlovarským, Plzeňským a na jihovýchodě se Středočeským krajem. Spolu s Karlovarským krajem tvoří Region soudržnosti NUTS II.

Rozloha kraje je 5 339 km², což představuje 6,8 % rozlohy České Republiky. Zemědělská půda zaujímá více než 52 % území kraje, lesy se rozkládají na 30 % a vodní plochy na 2 % území. Ústecký kraj se vyznačuje značnou rozdílností jak z hlediska přírodních podmínek, tak i z hlediska hospodářské struktury, hustoty osídlení a stavu životního prostředí.

Ústecký kraj je členěn na 16 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (Bílina, Děčín, Chomutov, Kadaň, Litoměřice, Litvínov, Louny, Lovosice, Most, Podbořany, Roudnice nad Labem, Rumburk, Teplice, Ústí nad Labem, Varnsdorf a Žatec). Vedle obcí s rozšířenou působností je výkon státní správy na území Ústeckého kraje svěřen 30 pověřeným obcím, které vykonávají státní správu v určeném rozsahu i na území jiných obcí.

Celkem je v Ústeckém kraji 354 obcí, z toho 25 obcí má více než 5 000 obyvatel. V kraji je 59 obcí se statutem města. Statutárními městy jsou Ústí nad Labem, Most, Teplice, Chomutov a Děčín. Devět obcí má charakter středních sídel od 15 do 30 tisíc obyvatel, čtyři obce mají charakter velkých sídel od 50 do 100 tisíc obyvatel.

Nejhustěji je osídlena podkrušnohorská hnědouhelná pánev, méně oblast Krušných hor a okresy Louny a Litoměřice, kde se vyskytují především menší venkovská sídla. Největší obcí a zároveň sídlem kraje je město Ústí nad Labem s 92 952 obyvateli (k 1. 1. 2019). Ústecký kraj je regionem s vysokou mírou urbanizace, zhruba 80,0 procenta populace žije ve městech. Hustota obyvatel Ústeckého kraje (154 obyvatel na km²) převyšuje republikový průměr, který činí 134 obyvatel na km².

Zdroj: <https://www.czso.cz/documents/10180/61165702/33008518.pdf/44dc0af7-406c-4266-bfa7-8b3f169d23f8?version=1.15>

3.2 Vývoj počtu obyvatel

Početní stav obyvatel Ústeckého kraje je od roku 1993 relativně stabilizovaný. Od roku 2000 do roku 2002 dochází k úbytku obyvatel, od roku 2003 má vývoj početního stavu obyvatel mírně stoupající tendenci a přibližuje se k původnímu stavu z roku 1993. Od roku 2006 do roku 2009 dochází k významnějšímu nárůstu počtu obyvatel v kraji. Od roku 2010 se počet obyvatel v kraji opět začíná pozvolna snižovat, tato situace trvá dosud. To je dáno zastavením zahraniční migrace v letech 2007 a 2008, zároveň také odeznívá zvýšená porodnost, jejíž vrchol byl v roce 2008. Živě narozených v roce 2018 ubylo v porovnání s předchozími roky, více bylo však také zemřelých, tento rozdíl tak významně přispěl k úbytku obyvatel v kraji. V roce 2018 došlo k celkovému úbytku obyvatel Ústeckého kraje o 291 (oproti roku 2017).

Tabulka 24 – vývoj počtu obyvatel kraje od roku 2009

vývoj počtu obyvatel v Ústeckém kraji										
Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
počet obyvatel	836 198	830 046	827 992	826 764	825 120	823 972	822 826	821 377	821 080	820 789

Zdroj: ČSÚ, 2019

V minulosti prošel region velmi různorodým vývojem, který ke stabilizaci demografické struktury území nepřispěl. V důsledku těchto skutečností se region vyznačuje nadprůměrnou fluktuací obyvatelstva. Hlavní příčiny lze spatřovat zejména v nedostatečné nabídce pracovních příležitostí a celkově nižší atraktivitě území pro život, zejména v důsledku historického průmyslového zatížení, jehož následky v regionu přetrvávají dodnes. Tento stav trvá prakticky od konce druhé světové války a dosud se nedaří tyto následky překonat.

Ke konci roku 2018 žilo v Ústeckém kraji 820 789 obyvatel, což činí Ústecký kraj pátým nejlidnatějším v rámci České republiky. Průměrná hustota zalidnění Ústeckého kraje je vyšší než celostátní průměr a Ústecký kraj je v České republice čtvrtou nejzalidněnější oblastí. V Ústeckém kraji se v roce 2018 živě narodilo 8 099 dětí, zemřelo 9 338 lidí. Došlo tedy k přirozenému úbytku obyvatelstva o 1 239 lidí.

Obyvatelstvo spolu s osídlením regionu prošlo v poválečném období složitým vývojem, který trvale poznamenal životní podmínky, respektive sociální a ekonomické klima. Při perspektivních úvahách ani dnes nelze zdaleka podceňovat skutečnost, že se v poválečných letech na území regionu vyměnila velká část obyvatelstva (jehož celkový počet se mimo to podstatně snížil), že území bylo dosídleno etnicky i kulturně různorodými skupinami, a že vznikla výrazná sídelní i kulturní diskontinuita, která přetrvává do současnosti.

Zdroj: www.czso.cz

3.3 Věková struktura obyvatelstva

Obecným trendem v České republice je stárnutí obyvatelstva. Počet osob v Ústeckém kraji ve věku 0 až 14 let od roku 2011 mírně stoupá, počet osob ve věku nad 65 let neustále stoupá (od roku 2006 let se zvýšil z hodnoty 105 692 na 158 049 obyvatel v roce 2018). Hodnota indexu stárání (tj. počtu osob ve věku nad 65 let připadajících na 100 dětí ve věku 0 – 14 let) v roce 2018 dosáhla v Ústeckém kraji 120 a průměrný věk se posunul na hranici 42,0 roku. Zároveň se snižuje podíl obyvatel ve věku 15 – 64 let na celkovém zastoupení obyvatelstva, a to na úkor zejména obyvatel nad 65 let věku.

Ústecký kraj má oproti celorepublikovému průměru mladší věkovou strukturu obyvatel, ne však již tak výrazně jako tomu bylo v předchozím období. I v Ústeckém kraji se projevuje obecný trend stárnutí populace, což dokládá níže vedená tabulka. V roce 2018 dosáhl průměrný věk v České republice hranice 42 let.

Také tabulka 26 dokládá trend stárnutí obyvatel Ústeckého kraje, kdy při celkovém snížení počtu obyvatel v našem kraji o cca 15 tisíc od roku 2010, vzrostl počet obyvatel ve věku nad 65 let o více než 41 tisíc v roce 2018.

Tabulka 25 – vývoj průměrného věku obyvatel kraje od roku 2008

průměrný věk obyvatel										
Rok	2008	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
průměrný věk	39,6	40,0	40,4	40,6	40,9	41,2	41,4	41,6	41,8	42,0

Zdroj: ČSÚ, 2019

Tabulka 26 – věková struktura obyvatel kraje

Rok	počet obyvatel celkem	v tom podle pohlaví		v tom ve věku		
		muži	ženy	0-14	15-64	65 a více
2009	836 198	412 619	423 579	127 116	594 705	114 377
2010	836 045	412 699	423 346	128 212	590 843	116 990
2011	828 026	408 951	419 075	127 990	577 193	122 843
2012	826 764	408 585	418 179	128 524	568 628	129 612
2013	825 120	408 275	416 845	128 800	560 986	135 334
2014	823 972	408 283	415 689	129 480	553 949	140 543
2015	822 826	407 928	414 898	130 213	547 147	145 466
2016	821 377	407 372	414 005	130 785	540 254	150 338
2017	821 080	407 324	413 756	131 548	534 972	154 560
2018	820 789	407 395	413 394	131 642	531 098	158 049

Zdroj: ČSÚ, 2019

3.4 Vzdělanostní skladba obyvatelstva

Historický vývoj v Ústeckém kraji značně poznamenal i jeho vzdělanostní strukturu. Ta je v porovnání s celorepublikovými hodnotami podprůměrná. V regionu se nachází, ve srovnání s ostatními regiony ČR, nejnižší podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním a nejvyšší podíl obyvatel, kteří dosáhli maximálně základního vzdělání. Celý problém je umocněn zejména migrací vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva za prací mimo region, a to zejména v důsledku nízké úrovně nabídky kvalifikovaných pracovních příležitostí. Nejprogresivnější vzdělanostní strukturu má krajské město a s odstupem následují další velká sídla.

Velmi nízká je rovněž úroveň jazykového vzdělání místních obyvatel, což je problematické nejen obecně ve vztahu k celkové konkurenceschopnosti regionu, ale též ve vztahu k jeho příhraniční poloze. Tento handicap brání významnější ekonomické i společenské spolupráci se sousedním Německem. Veškeré dostupné analýzy tento stav považují za jednu ze základních příčin vysoké míry nezaměstnanosti a s ní souvisejících negativních sociálních a hospodářských jevů. Vzdělanostní strukturu obyvatel Ústeckého kraje dokládá tabulka 27.

Tabulka 27 – vzdělanostní struktura obyvatel kraje v tis. v roce 2018

vzdělanost obyvatel Ústeckého kraje					
počet obyvatel ve věku 15 let a více	základní	vyučení a střední odborné bez maturity	úplné střední s maturitou	vysokoškolské včetně vědecké přípravy	bez vzdělání a nezjištěno
689,6	140,1	245,1	226,9	77,6	není k dispozici
100%	20,3%	35,5%	32,9%	11,3%	

Zdroj: ČSÚ, 2019

Tabulka 27 udává počty (v tisících) obyvatel Ústeckého kraje ve věku 15 let a více a jejich nejvyšší dosažené vzdělání. Druhý řádek pak procentním vyjádřením počtu obyvatel v rámci dosaženého vzdělání v našem kraji. Ve srovnání s Českou republikou jako celkem dosahuje Ústecký kraj nejhorších výsledků – je zde nejvíce lidí se základním vzděláním (v ČR je 13,7% s tímto vzděláním a v ÚK 20,3%), naopak nejméně lidí zde žije s vysokoškolským vzděláním (v ČR 19,3% a v ÚK 11,3%). Velmi podobných hodnot dosahuje ještě Karlovarský kraj, naopak nejprůběžnějších hodnot v rámci vzdělanostní struktury obyvatel dosahuje Praha.

3.5 Další údaje o obyvatelstvu Ústeckého kraje

Tabulka 28 – doplňující statistické údaje obyvatel kraje

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet obyvatel celkem (stav k 31. 12.)	826 764	825 120	823 972	822 826	821 377	821 080	820 789
v tom muži	408 585	408 275	408 283	407 928	407 372	407 324	407 395
Ženy	418 179	416 845	415 689	414 898	414 005	413 756	413 394
v tom ve věku 0 - 14 let	128 524	128 800	129 480	130 213	130 785	131 548	131 642
15 - 64 let	568 628	560 986	553 949	547 147	540 254	534 972	531 098
65 a více let	129 612	135 334	140 543	145 466	150 338	154 560	158 049
Živě narození	8 215	8 060	8 292	8 313	8 263	8 442	8 099
Zemřelí	8 959	9 277	8 846	9 238	9 058	9 172	9 338
Přistěhovalí	6 738	6 978	7 229	7 358	7 324	7 691	8 373
Vystěhovalí	7 256	7 405	7 823	7 579	8 002	7 258	7 425
Sňatky	3 341	3 161	3 325	3 572	3 723	3 901	4 299
Rozvody	2 294	2 252	2 352	2 117	2 245	2 252	2 106
Počet obyvatel celkem (stav k 1. 7.)	827 317	825 842	824 789	823 381	822 300	820 937	820 580

Zdroj: ČSÚ, 2019

3.6 Průmysl v regionu

Ústecký kraj se vyznačuje značnou rozdílností jak z hlediska přírodních podmínek, tak i z hlediska hospodářské struktury, hustoty osídlení a stavu životního prostředí. Hospodářský význam kraje je historicky dán značným nerostným bohatstvím, zejména rozsáhlými ložisky hnědého uhlí, uloženými nízko pod povrchem. Hnědouhelná pánev se rozkládá pod svahy Krušných hor, táhne se od Ústí nad Labem až po Kadaň. Z dalších důležitých surovin, těžených v kraji, jsou významné kvalitní sklářské a slévárenské písky a stavební kámen. V kraji lze vymezit čtyři oblasti, které se od sebe významně odlišují. Je to oblast s vysoce rozvinutou průmyslovou výrobou, která je soustředěna především v Podkrušnohoří (okresy Chomutov, Most, Teplice a částečně Ústí nad Labem). Z odvětví má významné postavení energetika, těžba uhlí, strojírenství, chemický a sklářský průmysl. Další oblastí je Litoměřicko a Lounsko, které jsou významné svou produkcí chmele a zeleniny. Zvláště Polabí a Poohří jsou proslulé ovocnářské oblasti, nazývané Zahrada Čech. Skvělou pověst mají i vína pěstovaná na Litoměřicku. V posledních letech se i oblast Mostecká stává známou vinařskou oblastí, kde se vinná réva pěstuje především na pozemcích zrekultivovaných po těžbě hnědého uhlí. Oblast Krušných hor je velmi řídko osídleným horským pásem s omezenými hospodářskými aktivitami a nakonec oblast Děčínska není ani územím s koncentrací těžkého průmyslu, ani oblastí zemědělskou. Jeho severní část – Šluknovsko je svou odlehlostí a obtížnou dostupností z centrální části kraje typickým periferním územím. (ČSÚ, 2018)

3.7 Trh práce a (ne)zaměstnanost

Z aktuálních statistických údajů je zřejmé, že v regionu je stále mírně nadprůměrný podíl průmyslu a stavebnictví na zaměstnanosti, naopak zaměstnanost v zemědělství je i oproti republikové úrovni relativně nízká. Na významu nabývá především sektor služeb. Zahrnujeme-li pod služby celý terciární sektor, poskytuje tento sektor již více než 56 % všech pracovních příležitostí.

Průměrná hrubá měsíční mzda činila v roce 2018 v Ústeckém kraji 29.404 Kč, za celou Českou republiku činila průměrná mzda za rok 2018 31.885 Kč. Ústecký kraj vykazuje dlouhodobě vyšší podíl nezaměstnaných osob v porovnání s ostatními kraji České republiky. Podíl nezaměstnaných osob ke konci roku 2018 činil v Ústeckém kraji 4,5 %. Za celou Českou republiku činil podíl nezaměstnaných za rok 2018 – 3,07%. Ze sledovaných údajů je vhodné upozornit na počty nezaměstnaných v Ústeckém kraji v letech 2009 - 2014, kdy počet nezaměstnaných v podstatě zůstával na obdobné úrovni (kolem 60 tis.), v roce 2018 je méně než poloviční oproti uváděným rokům. Lze tak konstatovat, přesto, že procentní podíl nezaměstnaných patří v našem kraji k nejvyšším v ČR, je objektivně na velmi nízké úrovni. Problémem tedy v současné chvíli není počet nezaměstnaných, ale to, že se jedná o lidi dlouhodobě nezaměstnané, kteří mnohdy nikdy nebyli zaměstnaní.

V souvislosti s výpočty nezaměstnaných osob je nutné upozornit, že od ledna 2013 je používán nový statistický ukazatel, a to podíl nezaměstnaných osob, který nahradil dříve používaný ukazatel míry registrované nezaměstnanosti⁴. V tabulce 30 je uveden přehled podílu nezaměstnaných osob v krajích ČR.

⁴ Podíl nezaměstnaných osob je ukazatel, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 - 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Ukazatel míry registrované nezaměstnanosti poměřuje všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám. (Zdroj: MPSV). Dalším možným ukazatelem je obecná míra nezam., která vyjadřuje podíl počtu nezaměstnaných osob na celkové pracovní síle.

Tabulka 29 – nezaměstnanost v kraji

Vývoj počtu nezaměstnaných v Ústeckém kraji						
Rok	muži	ženy	Absolventi	občané se sníženou pracovní schopností	občané s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	celkem nezaměstnaní
2009	31 598	30 349	3 606	7 611	15 239	61 974
2010	29 122	28 965	3 401	7 188	11 179	58 087
2011	30 831	30 758	2 916	7 061	9 440	61 589
2012	33 323	32 497	3 233	7 208	10 157	65 820
2013	30 430	30 394	2 577	7 084	9 370	60 824
2014	30 430	30 394	2 577	7 084	9 370	60 824
2015	23 046	25 854	2 134	6 716	8 513	50 778
2016	19 139	23 118	1 891	6 446	8 674	44 528
2017	12 297	16 644	700	5 447	6 772	31 522
2018	10 890	13 067	.	4 655	7 193	26 335

Tabulka 30 – Podíl nezaměstnaných v krajích za roky 2014 až 2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Česká republika	7,46	6,24		3,77	3,07
Praha	5,03	4,2	3,35	2,34	1,93
Středočeský kraj	6,36	5,41	4,31	3,17	2,64
Jihočeský kraj	6,2	5,07	4,28	3,09	2,38
Plzeňský kraj	5,7	4,62	3,56	2,55	2,12
Karlovarský kraj	8,21	7,06	5,45	3,47	2,93
Ústecký kraj	10,67	8,91	7,79	5,39	4,50
Liberecký kraj	7,72	6,36	5,17	3,76	3,18
Královéhradecký kraj	6,36	4,96	3,76	2,72	2,31
Pardubický kraj	6,22	5,14	4,04	2,83	2,19
Kraj Vysočina	7,35	6,22	5,17	3,80	3,02
Jihomoravský kraj	8,25	7,01	6,11	4,60	3,86
Olomoucký kraj	8,82	7,01	5,94	4,35	3,37
Zlínský kraj	5,98	7,36	4,92	3,43	2,61
Moravskoslezský kraj	8,56	9,8	7,45	5,77	4,65

Zdroj: ČSÚ, 2019

3.8 Školství

Školská soustava v regionu prošla v uplynulých deseti letech procesem rozsáhlé optimalizace. V jejím důsledku došlo v posledních letech k podstatnému snížení počtu mateřských škol a zčásti ke snížení počtu škol základních. Vzhledem k demografickému vývoji je třeba přizpůsobit nabídku těchto zařízení aktuální poptávce, neboť vývoj počtu dětí předškolního věku má v současné době rostoucí tendenci.

Síť školských zařízení v kraji tvořila ve školním roce 2016/2017 – 359 mateřských škol, 275 základních škol, 92 středních škol, 1 konzervatoř a 9 vyšších odborných škol, 2 vysoké školy. Kromě těchto zařízení jsou zřizovány také mateřské školy při zdravotnických zařízeních – v Ústeckém kraji se jich nachází 7 a základní školy při zdravotnických zařízeních – těch je v našem kraji devět (<http://www.kr-ustecky.cz/vyrocní-zpravy/ds-99568>: str. 26, tab. č. 17).

Nabídka středního vzdělání v regionu je poměrně různorodá, přesto lze spatřovat nezbytnost přizpůsobení nabídky učebních a studijních oborů středních škol potřebám trhu práce a nutnosti reagovat na změny, jež souvisejí také s požadavky potencionálních zaměstnavatelů. Toto je činěno prostřednictvím různých pobídek KÚÚK, odboru ŠMT pro studenty konkrétních oborů – více je možné se dozvědět ve Výroční zprávě o stavu a rozvoji

vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji ve školním roce 2016/2017 (<http://www.kr-ustecky.cz/vyrocní-zpravy/ds-99568>).

Vysokoškolské vzdělání v kraji reprezentuje především Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, která má 8 fakult. Kromě toho v dalších městech (Most, Děčín, Litvínov, Terežín) působí pobočky dalších vysokých škol a univerzit. Přesto nelze nabídku vysokého školství v regionu hodnotit jako zcela uspokojivou. Obecně lze totiž konstatovat, že přítomnost vysoké školy, zejména pak univerzity, má na rozvoj města i celého okolí pozitivní vliv v mnoha směrech.

3.9 Sociální služby a zdravotnictví

Síť poskytovatelů zdravotních služeb v Ústeckém kraji tvoří poskytovatelé ambulantní péče, jednodenní péče (vyžaduje pobyt pacienta na lůžku po dobu kratší než 24 hodin), lůžkové péče (akutní intenzivní, akutní standardní, následné a dlouhodobé), zdravotní péče poskytované ve vlastním sociálním prostředí pacienta (návštěvní služba, domácí péče) a poskytovateli lékárenské péče. Dále je v kraji provozována protialkoholní a protitoxikomanická záchytná stanice v areálu společnosti Krajská zdravotní, a.s. - Nemocnice Teplice, o.z. (kapacita 10 lůžek) a realizována služba zajištění prohlídek těl zemřelých mimo zdravotnická zařízení v nepřetržitém režimu (tj. 24 hodin denně/7 dní v týdnu). Akutní lůžková péče je zabezpečena sítí 11 nemocnic (3 856 lůžek), přičemž některé nemocnice provozují i oddělení s lůžky následné péče (824 lůžek), 8 samostatnými nemocnicemi následné péče nebo léčebnami dlouhodobé péče (dohromady 610 lůžek), 2 nemocnicemi, jednou léčebnou a jedním stacionářem pro pacienty s psychiatrickým onemocněním (celkem 770 lůžek) a dvěma hospici (41 lůžek). Vedle toho jsou v Ústeckém kraji 3 poskytovatelé lázeňské léčebně rehabilitační péče (1 093 lůžek) a kojenecký ústav s 95 lůžky. Nadregionální působnost mají například Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem, nemocnice v Mostě a nemocnice v Chomutově (vše odštěpné závody společnosti Krajská zdravotní a.s.). Krajská zdravotní a.s. ještě sdružuje nemocnice v Teplicích a v Děčíně. Nedílnou součástí poskytování zdravotních služeb v kraji je zajišťování přednemocniční neodkladné péče prostřednictvím Zdravotnické záchranné služby Ústeckého kraje, příspěvkové organizace. Na území kraje je rozmístěno 21 výjezdových stanovišť pro posádky rychlé lékařské pomoci nebo rychlé zdravotnické pomoci, přičemž v krajském městě je také stanoviště letecké záchranné služby.

Sociální infrastruktura zajišťuje veřejné služby s bezprostředním dopadem na kvalitu života. Současné trendy zvyšují nároky na přizpůsobování sociální infrastruktury novým podmínkám. Důležitý je především důraz na prevenci, flexibilitu vytvářených struktur a zaměření na sociální začleňování. Sociální infrastruktura je orientována především do měst, která svou vybaveností zabezpečují obsluhu příslušných spádových území.

Nabídka sociálních služeb v regionu zahrnuje služby sociální péče poskytované zejména v zařízeních zřizovaných krajem a obcemi a služby sociální prevence poskytované především nestátními neziskovými organizacemi.

3.10 Analýza vybraných skupin obyvatelstva a působnost orgánů veřejné správy a jiných subjektů (systém pomoci)

3.10.1 Děti a mládež

Systém péče o ohrožené děti a mládež

Péče o děti ohrožené sociálně nežádoucími jevy patří do gesce několika resortů státní správy. Klíčovou úlohu zde zaujímá Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, které kromě samotné podpory rodiny řídí výkon státní správy v oblasti sociálně-právní ochrany dětí. Tuto agendu zajišťují orgány sociálně-právní ochrany dětí (dále orgán SPOD). Kromě MPSV a Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí (orgán s celorepublikovou působností se sídlem v Brně, který zajišťuje sociálně-právní ochranu dětí ve vztahu k cizině) vykonávají tuto činnost také krajské úřady (metodické vedení obcí a zprostředkování náhradní rodinné péče), obecní úřady

a zejména obecní úřady obcí s rozšířenou působností v rámci výkonu přenesené působnosti. Orgány SPOD se v rámci sociálně-právní ochrany dětí zaměřují na děti, jejichž rodiče nebo osoby odpovědné za jejich výchovu zemřeli nebo neplní, nevykonávají nebo zneužívají svou rodičovskou zodpovědnost. Sociálně-právní ochrana dětí se zaměřuje také na děti, které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že:

- zanedbávají školní docházku,
- nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy,
- požívají alkohol nebo návykové látky,
- živí se prostitucí,
- spáchaly trestný čin nebo, jde-li o děti mladší než patnáct let, spáchaly čin, který by jinak byl trestným činem (tzv. provinění),
- opakovaně nebo soustavně páchají přestupky nebo jinak ohrožují občanské soužití,
- opakovaně se dopouští útěků od rodičů nebo jiných fyzických nebo právnických osob odpovědných za výchovu dítěte (§ 6 odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb.).

Orgány SPOD poskytují pomoc dětem a jejich rodičům při překonávání nepříznivých sociálních podmínek a výchovných vlivů, s cílem umožnit jim začlenění do společnosti, včetně uplatnění na trhu práce. V rámci těchto orgánů působí pracovníci specializující se na práci s výše uvedenými dětmi – **sociální kurátoři pro děti a mládež**. V tabulce 31 a násl. jsou uvedeny statistické údaje o počtu evidovaných dětí a mladistvých orgány SPOD obecních úřadů obcí s rozšířenou působností Ústeckého kraje. Pro možnost srovnání v rámci ČR a kraje byly údaje zpracovány opět pomocí indexu (počet evidovaných dětí a mládeže do 18 let na 10 tisíc obyvatel správního obvodu obce III. stupně).

Dlouhodobě je poukazováno na nedostatečný počet sociálních pracovníků orgánu sociálně-právní ochrany dětí, zejména v terénních sociálních službách, jejich nedostatečnou motivaci a společenské i finanční ohodnocení. Toto se umocnilo ještě v roce 2003, kdy v II. fázi reformy územní správy došlo ke zrušení okresních úřadů a převodu výkonu státní správy na uvedeném úseku na obce III. stupně. V té době ukončilo činnost více jak 20 % zkušených sociálních pracovníků. Obce se s tímto nedostatkem postupem času většinou vypořádaly. K 31. 12. 2007 působilo v rámci orgánu SPOD celkem 150 sociálních pracovníků (117 pracovníků orgánu SPOD a 33 kurátorů pro mládež), kteří vykonávají svou činnost na obcích s rozšířenou působností Ústeckého kraje.

Od roku 2006 jsou města také výrazněji finančně podporována státní účelovou dotací MPSV na výkon sociálně-právní ochrany dětí. Města počet sociálních pracovníků a kurátorů pro mládež personálně posílila, ale i tak je těchto terénních sociálních pracovníků nedostatek. K 31. 12. 2016 vykonávalo tuto činnost v rámci orgánu SPOD téměř 242,5 sociálních pracovníků (uvedeno v úvazcích) a z toho počtu je 61 kurátorů pro děti a mládež. Pracovníci orgánu SPOD jsou silně zatíženi i administrativní činností, což je opět odvádí od práce v terénu. Orgány SPOD evidují vysoký počet klientů a jejich rodin na jednoho sociálního pracovníka. Statistiky MPSV uvádějí, že v průměru je v ČR evidováno přes 250 klientů (rodin, kauz) na jednoho sociálního pracovníka. V Ústeckém kraji je toto číslo ještě vyšší (více jak 300 klientů). Standardy kvality sociálně-právní ochrany (jsou platné od 1. 1. 2015) stanovují 80 klientských rodin na jednoho pracovníka orgánu SPOD. V případě kurátorů pro mládež a osob pečujícími a osob v evidenci náhradní rodinné péče je tento limit poloviční – tj. 40 klientských rodin. **Další subjekty působící v oblasti sociálně-právní ochrany dětí.**

Jak bylo výše uvedeno, klíčovou úlohu v péči o ohrožené děti a mládež mají orgány sociálně-právní ochrany dětí, které působí převážně na obcích III. stupně a částečně na krajích. V této oblasti je důležitá koordinovaná **spolupráce orgánů SPOD s dalšími subjekty**, zejména se školami a školskými zařízeními (středisky výchovné péče⁵ a pedagogicko-psychologickými poradnami – viz kapitola 4.5), Policií ČR, městskou (obecní) policií, soudy, státními

⁵ V Ústeckém kraji jsou celkem čtyři zařízení – v Chomutově, Mostě, Ústí nad Labem a v Děčíně

zastupitelstvími a Probační a mediační službou ČR (PMS). Krajský úřad Ústeckého kraje podporuje spolupráci jednotlivých subjektů veřejné správy i nestátního neziskového sektoru a zároveň přispívá k jejich koordinaci.

V kraji působí mezíresortní týmy na okresní úrovni (tzv. **týmy pro mládež nebo multidisciplinární týmy pro mládež**), které jsou složeny ze zástupců výše uvedených institucí. Cílem těchto skupin je prohlubovat spolupráci, společně postupovat a volit opatření při péči o děti, prioritně pak o děti ohrožené sociálně nežádoucími jevy.

Jejich provázanou spolupráci podporuje projekt odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR Systém včasné intervence (dále SVI)⁶. Tento informační a komunikační systém umožňuje rychlou výměnu informací o ohroženém dítěti (v pozici pachatele, svědka nebo oběti trestné činnosti). V Ústeckém kraji je systém zaveden v Mostě.

Technickou podporou pro činnost orgánů činných v trestním řízení a pro orgány SPOD jsou speciální výslechové a pohovorové místnosti⁷. Jedná se o místnost zásadně se odlišující od tradičních kanceláří policie a úřadů, uzpůsobenou tak, aby nutný pobyt dětí v ní byl co nejméně traumatizující. Výslech nebo pohovor s dítětem, popř. s dospělým, který je obětí nebo svědkem závažné trestné činnosti, v takovéto místnosti je veden ve spolupráci s odborníkem (policistou, pracovníkem orgánu SPOD atd.). V posledních letech byl v Ústeckém kraji podporován vznik těchto speciálních místností na pracovištích Policie ČR a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností za pomoci státních účelových dotací v programu Prevence kriminality MV ČR.

Sociálně-právní ochranu dětí poskytují také **zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP)**. Tato zařízení poskytují ochranu a pomoc dítěti, které se ocitlo bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život či příznivý vývoj vážně ohrožen anebo jde-li o dítě tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané, popř. dítě které se ocitlo v prostředí nebo situaci, kdy jsou závažným způsobem ohrožena jeho základní práva. Cílem je zajistit dětem v krizové situaci životní podmínky co nejbližší přirozenému rodinnému prostředí. V Ústeckém kraji jsou registrovány celkem 4 subjekty, které provozují 8 zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Celková kapacita je 154 lůžek (k 1. 10. 2019). V tabulce 31 jsou další informace k těmto zařízením.

Tabulka 31 – zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na území Ústeckého kraje

Subjekt	Název zařízení	Místo zařízení	Počet lůžek	Webové stránky
Kojenecké ústavy Ústeckého kraje		Most	20	www.kumost.cz
Dětský domov v Mostě	Mostáček	Most	16	http://www.ddmost.wm.cz/
Fond ohrožených dětí Praha	Klokánek	Chomutov, Teplice, Litoměřice, Ústí n. L. a Žatec	98	http://www.fod.cz/
Élie o.s. Kadaň	Na Horách	Kovářská	20	http://z-nahorach.webnode.cz/

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

⁶ Cílem SVI je zajištění propojení a komunikace institucí působících v oblasti prevence kriminality a sociálně-právní ochrany dětí a mládeže. V tomto systému vykonávají orgány sociálně-právní ochrany dětí, Policie ČR, obecní policie, soudy, státní zastupitelství, Probační a mediační služba, úřady práce, zdravotní a školské orgány a nevládní organizace systematickou a kontinuální práci s kriminálně rizikovými dětmi a jejich rodinami.

⁷ Interiér výslechové místnosti je přizpůsoben dětské klientele (např. vymalování místnosti vhodnými barvami, výzdoba, hračky, obrázky, vhodný nábytek, knihy, flipchart, dětská magnetická tabule, květiny ...) tak, aby co nejvíce navozoval pocit bezpečí a pohody. Vybavení místnosti však nesmí vést k nežádoucímu rozptýlení pozornosti dítěte a zároveň musí být využitelné nejen pro výslech velmi malých dětí, ale také pubescentů. Nezbytnou součástí vybavení jsou také demonstrační pomůcky – panenky (např. Jája a Pája) – podrobněji: <http://www.mvcr.cz/clanek/standard-vybaveni-specialni-vyslechove-mistnosti-pro-detskeho-ucastnika-trestniho-rizeni.aspx>.

Kromě výše uvedených subjektů poskytují sociálně-právní ochranu dětí také subjekty, které obdržely pověření k výkonu činností (zákonem stanovených) na úseku sociálně-právní ochrany dětí. Tyto subjekty jsou pak označovány jako **pověřené osoby**. Pověření vydává místně a věcně příslušný krajský úřad (dříve MPSV). V současné době vykonávají činnosti v dané oblasti v Ústeckém kraji celkem 30 subjektů (včetně středisek Fondu ohrožených dětí se sídlem v Praze). Aktualizovaný seznam pověřených osob je k dispozici na webových stránkách Ústeckého kraje: <http://www.kr-ustecky.cz/poverene-osoby-k-vykonu-socialne-pravni-ochrany-deti/d-1688801/p1=204835>.

Významnou podporu pro činnost orgánů OSPOD představují sociální služby poskytované zejména **nestátními neziskovými organizacemi** (dále NNO). Tyto organizace poskytují sociální služby (služby sociální prevence) – především pak sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a programy zaměřené na sanaci rodiny. U mnoha rodin, které prošly kvalitním reintegračním programem, bylo dosaženo zlepšení jejich životní a sociální situace. Tím byly vytvořeny příznivé podmínky pro návrat dětí z institucionální péče (dětských domovů a výchovných ústavů) zpět do rodiny. Tyto programy jsou zaměřeny současně i na prevenci odebrání dětí z jejich původního prostředí a umístění do výchovného zařízení.

Další služby sociální prevence zaměřené na rodiny s dětmi jsou uvedeny v kapitole 4.2.1.

Na podporu zvyšování kvality procesu vzdělávání ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy jsou vytvářeny programy, které jsou spolufinancovány z Evropského sociálního fondu. V Ústeckém kraji tento typ programu realizovalo např. občanské sdružení Mosty – sociálně psychologické centrum se sídlem v Mostě. Program byl nazván Projekt Pšov a realizován ve Výchovném ústavu v Pšově. Cílem projektu byla tvorba komplexního výchovně vzdělávacího programu pro chovance ústavu a vzdělávací kurz pro pedagogické pracovníky zařízení.

Statistické údaje o cílové skupině

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR vydává každoročně Statistickou ročenku MPSV z oblasti práce a sociálních věcí. Z tohoto důvodu lze vybrané ukazatele Ústeckého kraje srovnávat se statistickými údaji ostatních krajů ČR. Vybrané údaje Ústeckého kraje byly doplněny i za rok 2018 a pro doplnění ponechány i údaje z roku 2017 (pro porovnání krajských statistik). MPSV se ve svých statistických ročenkách každoročně zaměřuje na různé oblasti své působnosti (nezaměstnanost, sociální zabezpečení atd.). Jednou z oblastí je i evidence orgánů SPOD. Tato kapitola bezpečnostní analýzy je zaměřena právě na vybrané statistické údaje orgánů SPOD působících v Ústeckém kraji. Důraz je pak kladen na údaje získané v oblasti kurately mládeže, tj. na evidenci dětí, které vykazují poruchy chování (jsou ohrožené sociálně nežádoucími jevy). Zvláštní pozornost je zaměřena i na rozbor problematiky dětí umístěných do školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo do dalších zařízení (např. zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc). Z tohoto důvodu jsou podrobně sledovány nejen údaje o počtu dětí umístěných do těchto zařízení, ale i důvody jejich umístění.

V České republice bylo **v roce 2017** evidováno orgány SPOD – kurátory pro mládež celkem **29 125 klientů** – dětí a mladistvých (**v roce 2015 to bylo 30 174 klientů**). V Ústeckém kraji evidovali kurátoři v roce 2017 celkem 4 306 klientů (v roce 2015 to bylo 4 488 osob). V České republice zaujímá Ústecký kraj v této statistice 2. místo za Moravskoslezským krajem (4 516 klientů). V indexovém vyjádření zaujímá Ústecký kraj také 1. místo, kdy průměr kraje činí 52,3 dětských klientů. Druhý, index Karlovarského kraje je 37,4 a republikový průměr činí 27,6 dětských klientů na 10 tisíc obyvatel.

Níže uvádíme již podrobné statistiky v této oblasti v Ústeckém kraji za léta 2017 a 2018.

V roce 2017 zaznamenali největší index dětských i mladistvých klientů kurátoři pro mládež při Městském úřadu ve Varnsdorfu – 105,7. Následují je obvody měst Bíliny (91,0) a Chomutova (70,7). Na opačném pólu jsou obvody měst Roudnice nad Labem a Rumburku – jejich indexy činí 20,6 a 25,0 dětí na 10 tis. obyvatel. Nejvyšší počet evidovaných dětí do 18 let stále zůstává

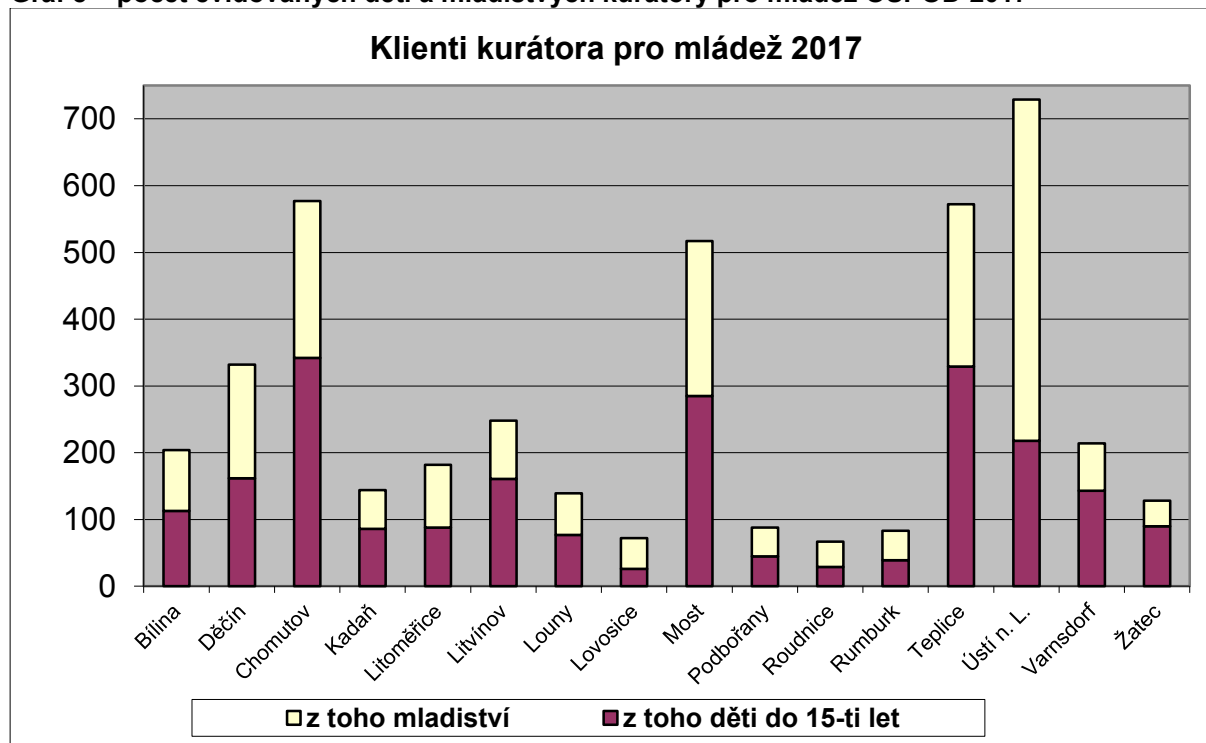
tradičně ve velkých městech – Ústí n. L., Teplice, Chomutov a Most, kdy i v těchto velkých lokalitách zaznamenali pokles klientů (kromě Teplic).

Tabulka 32 – evidence dětí a mládeže orgánem SPOD – kurátoři pro mládež 2017

OBEC	Počet evidovaných celkem	z toho dětí do 15-ti let	z toho dívek	z toho mladiství	z toho dívek	Podíl nezletilých (%)	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	204	113	33	91	22	55,4	91,0
Děčín	332	162	46	170	53	48,8	42,6
Chomutov	577	342	129	235	76	59,3	70,7
Kadaň	144	86	39	58	18	59,7	33,7
Litoměřice	182	88	34	94	43	48,4	30,7
Litvínov	248	161	53	87	33	64,9	65,7
Louny	139	77	28	62	18	55,4	32,0
Lovosice	72	26	9	46	19	36,1	26,2
Most	517	285	102	232	69	55,1	68,3
Podbořany	88	45	6	43	8	51,1	56,0
Roudnice n. L.	67	29	12	38	10	43,3	20,6
Rumburk	83	39	14	44	16	47,0	25,0
Teplice	572	329	98	243	63	57,5	53,8
Ústí n. L.	729	218	67	511	163	29,9	61,0
Varnsdorf	214	143	56	71	24	66,8	105,7
Žatec	128	90	20	38	16	70,3	47,0
Celkem kraj	4 296	2 233	746	2 063	651	52,0	52,2

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2018

Graf 8 – počet evidovaných dětí a mladistvých kurátory pro mládež OSPOD 2017

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2018

V roce 2018 zaznamenali největší index dětských i mladistvých klientů kurátoři pro mládež při Městském úřadu v Bílině – 104,4. Následují obvody měst Varnsdorf (92,3) a Chomutova (63,7). Na opačném pólu jsou obvody měst Louny a Rumburku – jejich indexy činí 16,8 a 18,4 dětí na 10 tis. obyvatel. Nejvyšší počet evidovaných dětí do 18 let stále zůstává tradičně ve

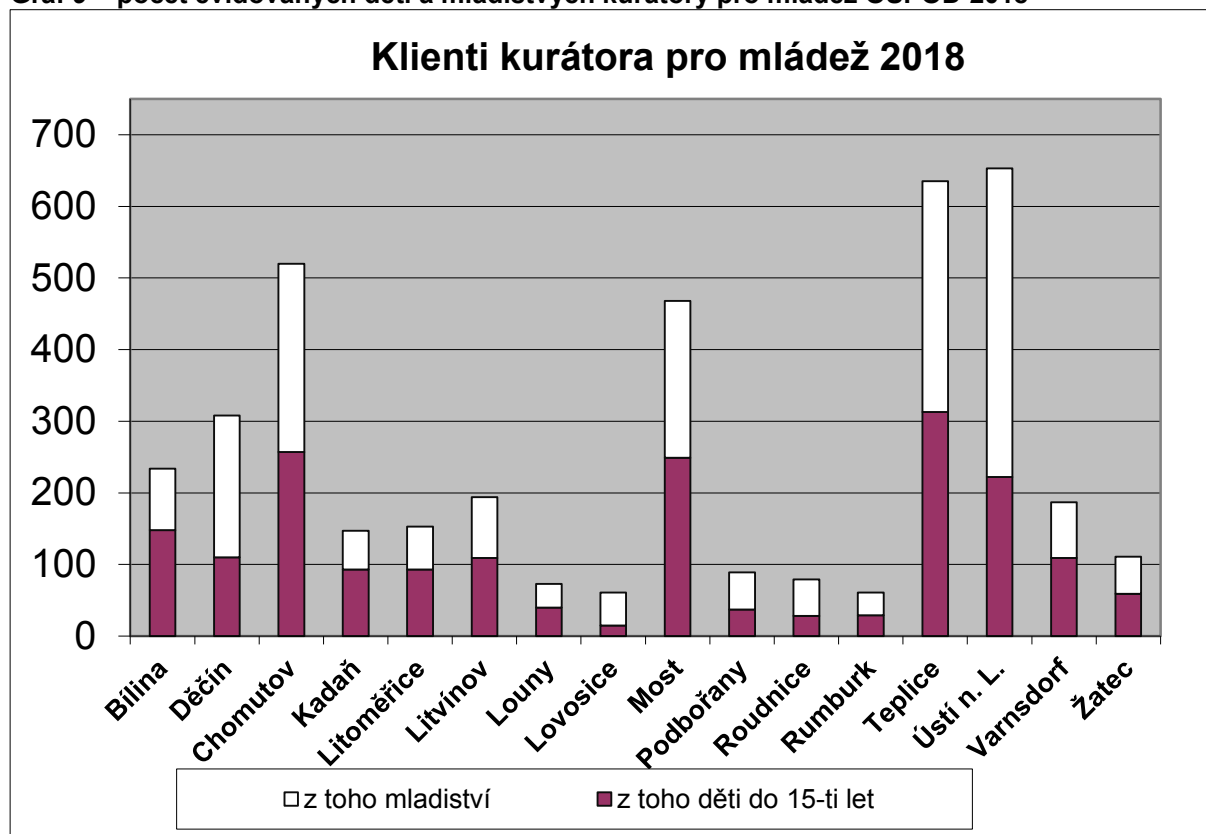
velkých městech – Ústí n. L., Teplice, Chomutov a Most, kdy i v těchto velkých lokalitách zaznamenali mírný pokles klientů (kromě Mostu a Chomutova).

Tabulka 33 – evidence dětí a mládeže orgánem SPOD – kurátoři pro mládež 2018

OBECE	Počet evidovaných celkem	z toho děti do 15-ti let	z toho dívek	z toho mladiství	z toho dívek	Podíl nezletilých (%)	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	234	148	39	86	29	63,2	104,4
Děčín	308	110	41	198	65	35,7	39,5
Chomutov	520	257	109	263	90	49,4	63,7
Kadaň	147	93	41	54	13	63,3	34,4
Litoměřice	153	93	33	60	28	60,8	25,8
Litvínov	194	109	38	85	23	56,2	51,4
Louny	73	40	16	33	8	54,8	16,8
Lovosice	61	15	10	46	8	24,6	22,2
Most	468	249	66	219	54	53,2	61,9
Podbořany	89	37	9	52	9	41,6	56,7
Roudnice	79	28	12	51	11	35,4	24,3
Rumburk	61	29	12	32	14	47,5	18,4
Teplice	635	313	128	322	79	49,3	59,7
Ústí n. L.	653	222	82	431	140	34,0	54,6
Varnsdorf	187	109	47	78	26	58,3	92,3
Žatec	111	59	7	52	14	53,2	40,7
Celkem kraj	3 973	1 911	690	2 062	611	48,1	48,3

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

Graf 9 – počet evidovaných dětí a mladistvých kurátory pro mládež OSPOD 2018

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

Trestná činnost dětí a mládeže a přestupky mladistvých

V roce 2017 evidovaly orgány SPOD (kurátoři pro mládež) v České republice celkem 4 517 pachatelů provinění⁸. V roce 2017 to bylo 4 680 těchto osob do 18 let a z dlouhodobého hlediska je evidován každoroční pokles dětských pachatelů.

V Ústeckém kraji bylo zjištěno, že provinění spáchalo 588 osob mladších 18 let (2017 – 498 osob), které spáchaly provinění.

Níže uvádíme podrobné statistiky v této oblasti v Ústeckém kraji za léta 2016 a 2017.

V roce 2017 vzrostl počet pachatelů do 18 let o 90 osob – z 498 v roce 2016 na 588 osob v roce 2017, což představuje první nárůst po více jak deseti letech, nyní o 18,1 %. Meziroční významný nárůst byl zaznamenán především v obvodech Děčín, Most a Chomutov. Naopak největší meziroční pokles pachatelů do 18 let zaznamenali v Bílině a Teplicích.

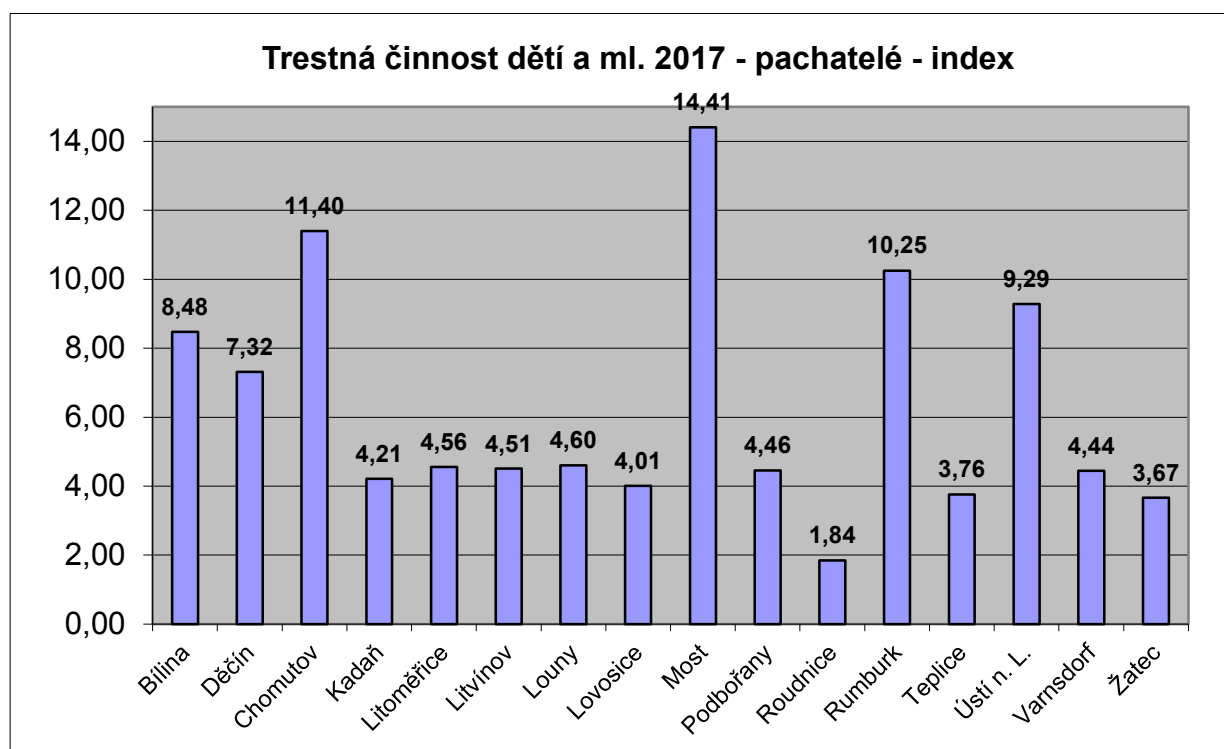
V tomto roce bylo nejvíce dětských a mladistvých pachatelů evidováno na Ústecku, Mostecku Chomutovsku. Nejméně viníků bylo zaznamenáno v obvodu Roudnice n. L., Podbořanech a Varnsdorfu. Nejvyšší podíl nezletilých pachatelů je zaznamenán v obvodech Litvínova (70,6 %) a Žatce (70,0 %). Naopak nejnižší podíl nezletilých pachatelů vykazují obvody Podbořan a Roudnice n. L. V Ústeckém kraji bylo v roce 2017 evidováno celkem 611 mladistvých pachatelů přestupků. To představuje pokles o 26 pachatelů přestupků oproti roku 2016 (pokles o 4 %). Nejvíce přestupků spáchali mladiství opět v obvodech Ústí n. L., Chomutova a Teplic. Nejvyšší indexové údaje o trestné činnosti dětí a mladistvých pachatelů na 10 tisíc obyvatel jsou evidovány v Mostě, Chomutově a Rumburku. Nejnižší indexy byly zaznamenány v Roudnici n. L., Žatci a Teplicích. Podrobné údaje jsou uvedeny v tabulce 34 a grafu 10.

Tabulka 34 – trestná činnost dětí a mládeže evidována orgány SPOD v roce 2017 (pachatelé)

OBEC	Trestná činnost celkem	z toho děti do 15-ti let	Podíl nezletilých (%)	Přestupky mlad.	Index celkové TČ na 10 tisíc obyv.
Bílina	19	6	31,58	35	8,48
Děčín	57	25	43,86	48	7,32
Chomutov	93	51	54,84	82	11,40
Kadaň	18	8	44,44	19	4,21
Litoměřice	27	19	70,37	12	4,56
Litvínov	17	12	70,59	54	4,51
Louny	20	5	25,00	32	4,60
Lovosice	11	7	63,64	12	4,01
Most	109	51	46,79	69	14,41
Podbořany	7	0	0,00	15	4,46
Roudnice n. L.	6	1	16,67	7	1,84
Rumburk	34	12	35,29	7	10,25
Teplice	40	13	32,50	79	3,76
Ústí n. L.	111	47	42,34	123	9,29
Varnsdorf	9	3	33,33	3	4,44
Žatec	10	7	70,00	14	3,67
Celkem kraj	588	267	45,41	611	7,15

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2018

⁸ tzn. trestný čin nebo jinak trestný čin spáchaný mladistvými nebo dětmi dle definice zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže, v platném znění (dále zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

Graf 10 – indexy evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění 2017

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2018

V roce 2018 evidovaly orgány SPOD (kurátoři pro mládež) v **České republice celkem 4 517** pachatelů provinění⁹. V roce 2017 to bylo **4 680 těchto** osob do 18 let a z dlouhodobého hlediska je evidován každoroční pokles dětských pachatelů.

V Ústeckém kraji bylo zjištěno, že provinění spáchalo 534 osob mladších 18 let (2017 – 588 osob), které spáchaly provinění.

Níže uvádíme podrobné statistiky v této oblasti v Ústeckém kraji za léta 2017 a 2018.

V roce 2018 poklesl počet pachatelů do 18 let o 54 osob – z 588 v roce 2017 na 534 osob v roce 2018, což představuje další meziroční pokles od roku 2013, nyní o 9,2 %. Meziroční nárůst byl zaznamenán především v obvodech Varnsdorf (nárůst o 144 %), Žatci (o 90 %) a Kadani (o 89 %). Naopak největší meziroční pokles pachatelů do 18 let zaznamenali v Litoměřicích (pokles o 48 %) a Lounech (pokles o 40 %).

V tomto roce bylo nejvíce dětských a mladistvých pachatelů evidováno na Ústecku, Chomutovsku a Mostecku. Nejméně viníků bylo zaznamenáno v obvodu Lovosic, Podbořan a Roudnice n. L. Nejvyšší podíl nezletilých pachatelů je zaznamenán v obvodech Lovosic (71,43 %), Roudnice n. L. (54,6 %) a Litvínova (54,2 %). Naopak nejnižší podíl nezletilých pachatelů vykazují obvody Kadaň a Louny. V Ústeckém kraji bylo v roce 2018 evidováno celkem 642 mladistvých pachatelů přestupků. To představuje nárůst o 31 pachatelů přestupků oproti roku 2017 (nárůst o 5,1 %). Nejvíce přestupků spáchali mladiství opět v obvodech Teplic, Ústí n. L. a Chomutovu. Nejvyšší indexové údaje o trestné činnosti dětí a mladistvých pachatelů na 10 tisíc obyvatel jsou evidovány v Bílině, Mostu a Varnsdorfu. Nejnižší indexy byly zaznamenány v Lounech, Litoměřicích a Roudnici n. L. Podrobné údaje jsou uvedeny v tabulce 35 a grafu 11.

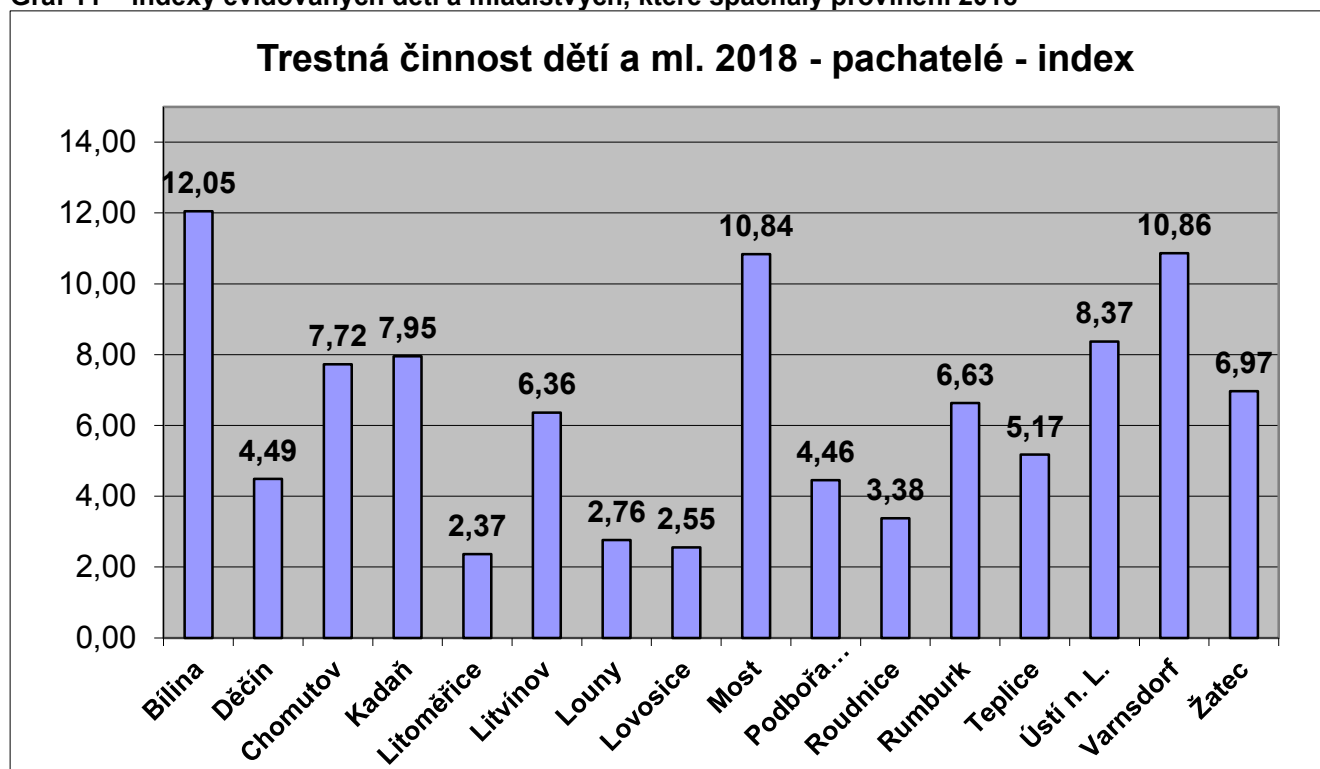
⁹ tzn. trestný čin nebo jinak trestný čin spáchaný mladistvými nebo dětmi dle definice zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže, v platném znění (dále zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

Tabulka 35 – trestná činnost dětí a mládeže evidována orgány SPOD v roce 2018 (pachatelé)

OBEČ	Trestná činnost celkem	z toho děti do 15-ti let	Podíl nezletilých (%)	Přestupky mlad.	Index celkové TČ na 10 tisíc obyv.
Bílina	27	14	51,85	27	12,05
Děčín	35	12	34,29	56	4,49
Chomutov	63	25	39,68	84	7,72
Kadaň	34	7	20,59	18	7,95
Litoměřice	14	4	28,57	15	2,37
Litvínov	24	13	54,17	12	6,36
Louny	12	1	8,33	16	2,76
Lovosice	7	5	71,43	9	2,55
Most	82	34	41,46	59	10,84
Podbořany	7	2	28,57	63	4,46
Roudnice n. L.	11	6	54,55	3	3,38
Rumburk	22	11	50,00	10	6,63
Teplice	55	22	40,00	131	5,17
Ústí n. L.	100	44	44,00	108	8,37
Varnsdorf	22	8	36,36	7	10,86
Žatec	19	5	26,32	24	6,97
Celkem kraj	534	213	39,89	642	2 589,72

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

Graf 11 – indexy evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění 2018

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

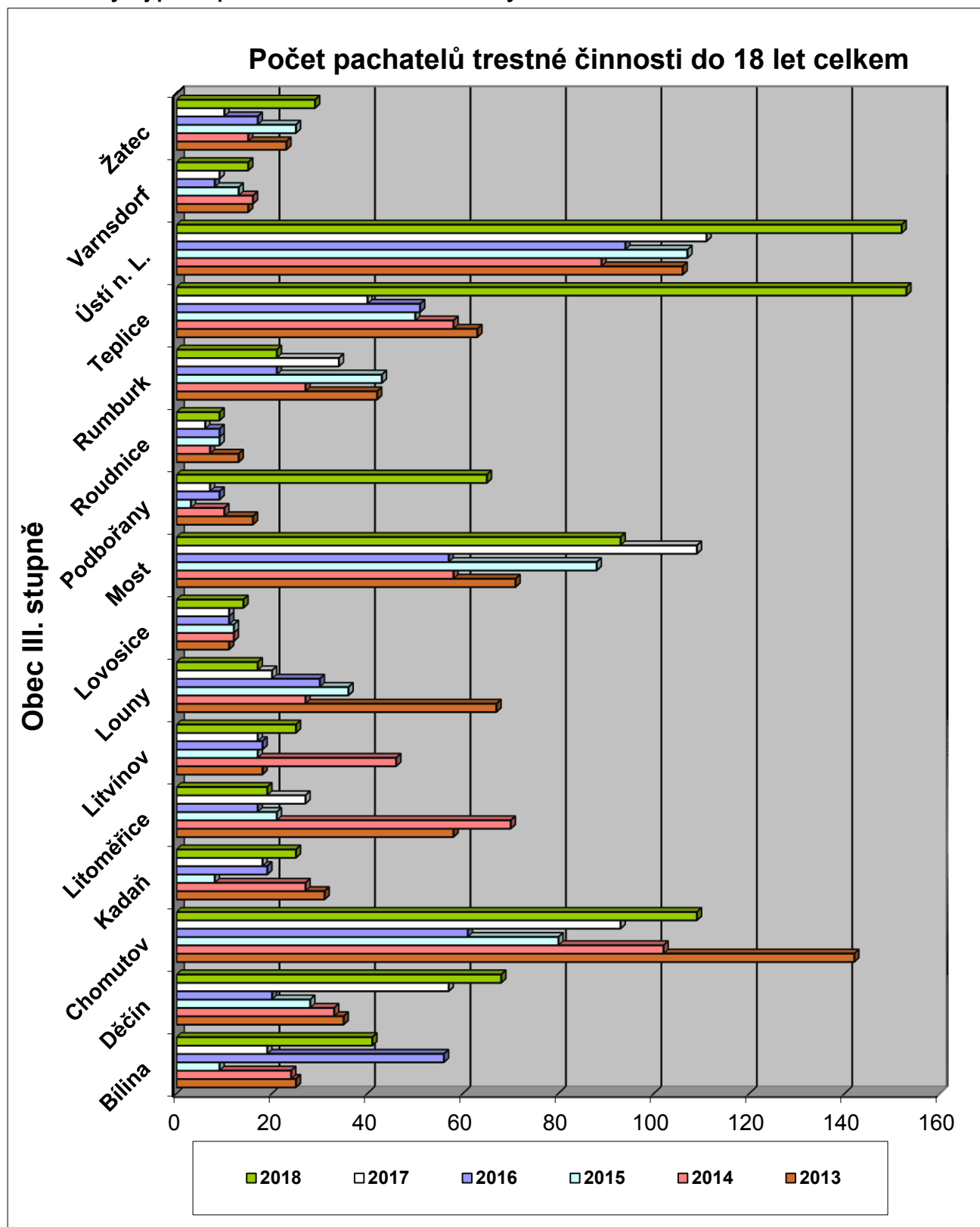
Vývoj počtu pachatelů trestné činnosti do 18 let v letech 2006 až 2018 kolísá. V roce 2007 byl zaznamenán nárůst o 90 klientů a v letech 2008 až 2010 byl zaznamenán postupný pokles pachatelů. V roce 2011 došlo opět k nárůstu pachatelů a v následujících letech dochází opět k poklesu. V roce 2012 a v roce 2014 došlo pak k výraznému meziročnímu poklesu pachatelů. V letech 2015 a 2016 pak pokračoval postupný pokles trestné činnosti dětí a mladistvých a v roce 2018 oproti roku 2017 opět klesl. Soustavný nárůst nebo pokles pachatelů není evidován v žádném správním obvodu orgánu SPOD v kraji.

Tabulka 36 – trestná činnost dětí a mladistvých evidována orgány SPOD v letech 2013 až 2018 (pachatelé)

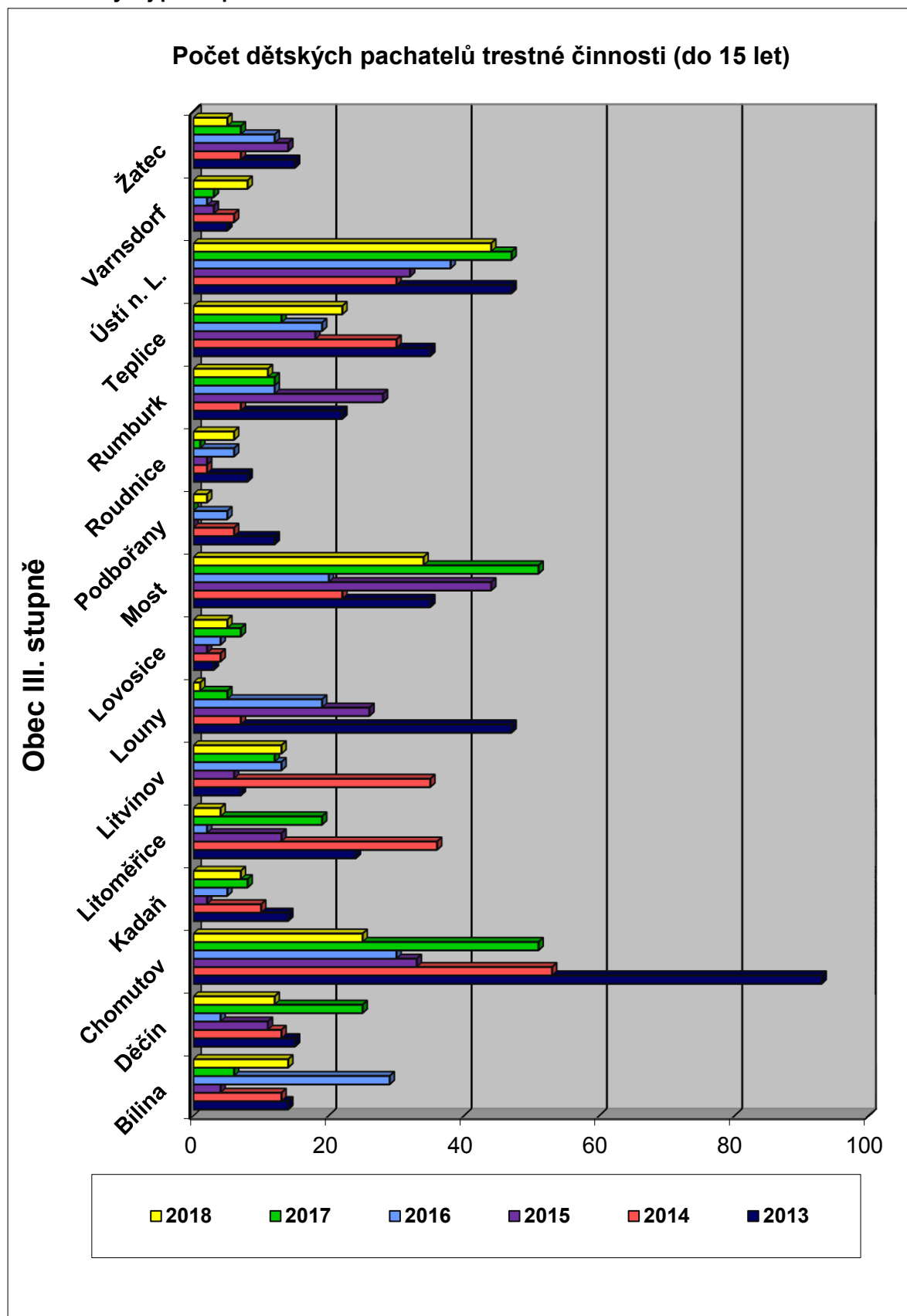
OBEC	Trestná činnost 2013	z toho dětí do 15 let	Trestná činnost 2014	z toho dětí do 15-ti let	Trestná činnost 2015	z toho dětí do 15-ti let	Trestná činnost 2016	z toho dětí do 15-ti let	Trestná činnost 2017	z toho dětí do 15-ti let	Trestná činnost 2018	z toho dětí do 15-ti let	Roční změna celkem (2017 - 18)	Roční změna u nezletilých (2017-18)	Vývoj celkem (2013-18)	Vývoj u nezletilých (2014 - 18)
Bílina	26	14	24	13	9	4	56	29	19	6	27	14	8	8	14	-10
Děčín	56	15	33	13	28	11	20	4	57	25	35	12	-22	-13	22	-21
Chomutov	153	93	102	53	80	33	61	30	93	51	63	25	-30	-26	10	-77
Kadaň	37	14	27	10	8	2	19	5	18	8	34	7	16	-1	24	-20
Litoměřice	52	24	70	36	21	13	17	2	27	19	14	4	-13	-15	-22	-66
Litvínov	33	7	46	35	17	6	18	13	17	12	24	13	7	1	-11	-33
Louny	66	47	27	7	36	26	30	19	20	5	12	1	-8	-4	5	-26
Lovosice	13	3	12	4	12	2	11	4	11	7	7	5	-4	-2	3	-7
Most	65	35	58	22	88	44	57	20	109	51	82	34	-27	-17	60	-24
Podbořany	33	12	10	6	3	0	9	5	7	0	7	2	0	2	1	-8
Roudnice	15	8	7	2	9	2	9	6	6	1	11	6	5	5	9	-1
Rumburk	52	22	27	7	43	28	21	12	34	12	22	11	-12	-1	15	-16
Teplice	121	35	58	30	50	18	51	19	40	13	55	22	15	9	25	-36
Ústí n. L.	111	47	89	30	107	32	94	38	111	47	100	44	-11	-3	70	-45
Varnsdorf	26	5	16	6	13	3	8	2	9	3	22	8	13	5	16	-8
Žatec	37	15	15	7	25	14	17	12	10	7	19	5	9	-2	12	-10
Celkem kraj	896	396	621	281	549	238	498	220	588	267	534	213	-54	-54	253	-408

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

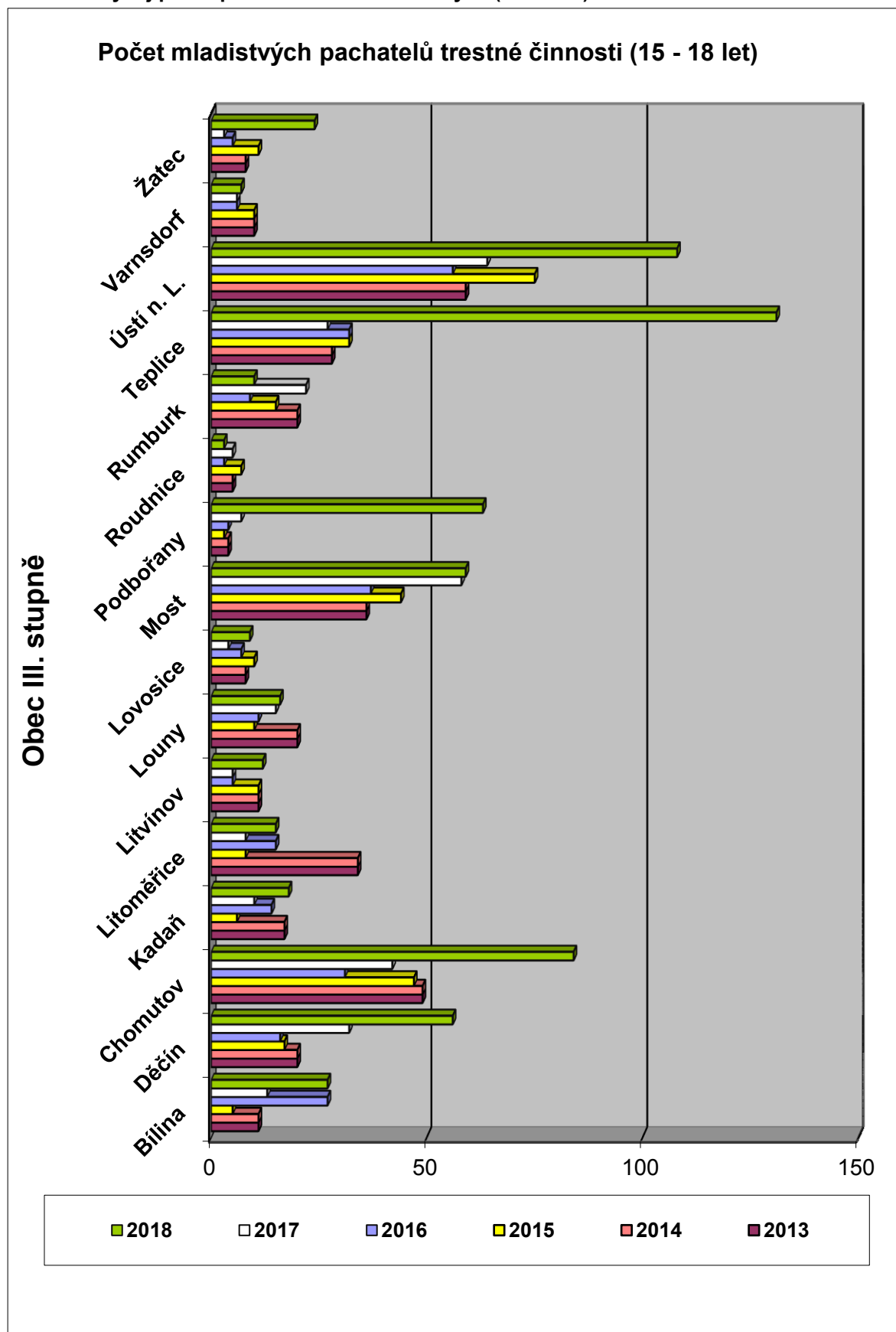
Graf 12 – vývoj počtu pachatelů TČ – děti a mladistvých – celkem v letech 2013 až 2018

Graf 13 – vývoj počtu pachatelů TČ – dětí v letech 2013 až 2018

Graf 14 – vývoj počtu pachatelů TČ – mladistvých (15-18 let) v letech 2013 až 2018

Děti v institucionální péči – ústavní a ochranná výchova, výkon vazby a trestu odnětí svobody

Systém institucionální výchovy v České republice

Agenda péče o ohrožené děti spadá většinou do gesce pěti základních rezortů (Ministerstvo práce a soc. věcí, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti). Pod MŠMT spadají především dětské domovy, dětské domovy se školou, diagnostické ústavy a výchovné ústavy včetně dalších školských zařízení. Pod MZd pak spadají dětská centra (dětské domovy pro děti do 3 let).

Ústavní výchova se nařizuje dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění. Nařídí ji může pouze soud (opatrovnícký) svým rozhodnutím. Tato forma institucionální výchovy se nařizuje dětem, o něž rodiče náležitě nepečují a žádná jiná alternativa výchovy dítěte se buď nejeví jako žádoucí, či není dostupná. Ústavní výchova je nařizována rovněž těm dětem, které rodiče ani jiné způsobilé pečovatele nemají.

Ochranná výchova je jedním z ochranných opatření, které jsou přímo definovány v zákoně č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže, v platném znění. Ochranná výchova je ukládána opět soudem (tentokrát v rámci trestního řízení) a je ukládána dětem a mladistvým, které mají již závažné poruchy chování nebo spáchaly závažné provinění. Institut ochranné výchovy není v současné době ještě dostatečně využíván, neboť několik specializovaných oddělení při běžných výchovných ústavech bylo zřízeno teprve nedávno. V Ústeckém kraji je toto oddělení pouze jediné (se specializací pro nezletilé), a to ve Výchovném ústavu pro děti a mládež v Boleticích u Děčína¹⁰.

Statistické údaje orgánů OSPOD Ústeckého kraje

V České republice bylo ve sledovaném období (2016) evidováno 5 861 umístěných dětí (v roce 2015 to bylo 6 028 dětí). K 31. 12. 2017 evidovaly orgány OSPOD Ústeckého kraje celkem 1 213 dětí do 18 let, v roce 2018 pak 1 250 dětí do 18 let, které byly na základě soudního rozhodnutí umístěny do školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy. Ústecký kraj zaujímá v roce 2016 **s 21 % jednoznačně první místo**. Z celkového počtu evidovaných dětí orgány OSPOD byla 10 dětem v roce 2017 uložena ochranná výchova, v roce 2018 to bylo 5 dětem. V průměru vychází, že v Ústeckém kraji bylo v roce 2017 evidováno 15,2 dětí v institucionální péči na 10 tisíc obyvatel (v roce 2017 to bylo 14,7; v roce 2016 pak 14,9). Z těchto podkladů je patrné, že není možné hovořit o určitém trendu, jde spíše o kolísavý stav. **Republikový průměr pak činí 5,64 dětí na 10 tisíc obyvatel.** Na druhou stranu je nutno ještě doplnit počet dětí, které jsou umístěny také v institucionální péči na základě předběžného opatření soudu. **K 31. 12. 2017 bylo v uvedených zařízeních umístěno 170 těchto dětí, které mají trvalé bydliště v tomto kraji (v roce 2016 to bylo 237 dětí).** K 31. 12. 2017 bylo v ústavních zařízeních umístěno celkem 1 329 dětí s trvalým bydlištěm v Ústeckém kraji.

¹⁰ *Zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy:*

- **diagnostický ústav** – pro děti z Ústeckého kraje to jsou:
 - Dětský diagnostický ústav v Liberci (pro děti, které nemají ukončenou povinnou školní docházku (dále jen PŠD),
 - Diagnostický ústav v Praze – Lublaňská ul. – pro chlapce s ukončenou PŠD,
 - Diagnostický ústav v Praze – Hodkovičkách – pro dívky s ukončenou PŠD,
- **Dětský domov pro děti do 3 let** – Kojenecké ústavy
- **dětský domov** – v Ústeckém kraji je celkem 17 domovů (viz kapitola 4.8.2),
- **dětský domov se školou** (dříve výchovný ústav pro děti) – v Ústeckém kraji jsou celkem tři zařízení tohoto typu – v Místě u Chomutova, Kostomlatech pod Milešovkou a v Děčíně – Boleticích. V ČR je celkem 29 zařízení tohoto typu.
- **výchovný ústav pro mládež** – v Ústeckém kraji je celkem šest zařízení – v Pšově, Bušovicích, Kostomlatech pod Milešovkou (pro dívky), Místě u Chomutova, Jiřikově a v Děčíně – Boleticích. V ČR je celkem 34 těchto zařízení.

Zařízení pro výkon vazby a trestu odnětí svobody pro mladistvé:

Mladiství jsou vždy umístováni ve věznicích na speciální oddělení pro mladistvé. Oddělení pro výkon vazby mladistvých je v Ústeckém kraji zřízeno ve Vazební věznici v Litoměřicích. Specializované oddělení pro výkon trestu odnětí svobody mladistvých je zřízeno ve Věznici Všechny (okr. Chomutov).

V roce 2018 bylo v těchto zařízeních umístěno celkem 1 350 dětí s trvalým bydlištěm v kraji.

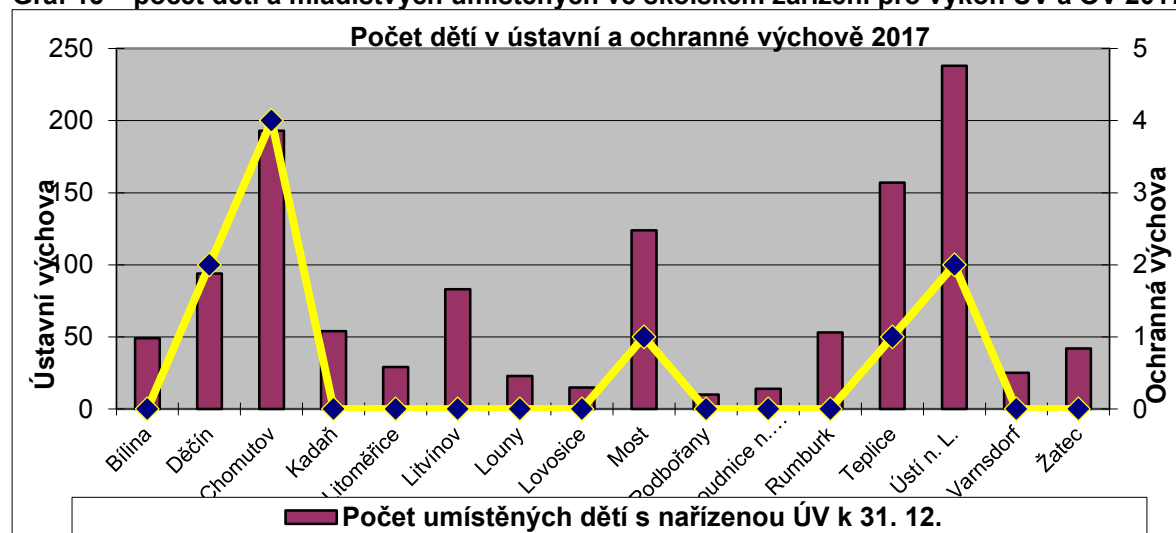
Ve sledovaných letech (2017 a 2018) evidovali pracovníci orgánu SPOD nejvíce dětí umístěných do školských zařízení opět v Ústí nad Labem (240 dětí v roce 2017, 295 dětí v roce 2018), Teplicích (158 a 156), Chomutově (197 a 193) a v Mostě (125 a 153). Nejméně umístěných dětí ve školských zařízeních je evidováno v Lovosicích (15 a 9) a v Podbořanech (10 a 7). V indexovém vyjádření zaujímá přední místo v kraji správní obvod orgánu SPOD v Chomutově, jehož index je 24,2 v roce 2017 a v roce 2018 Bílina, jejíž index je 28,1 umístěných dětí na 10 tisíc obyvatel obvodu. Na čelních místech jsou obvody Chomutova, Litvínova a Bíliny. Na opačném pólu jsou obvody Roudnice n. L. a Litoměřic (v roce 2017). V roce 2017 evidovali kurátoři pro mládež v Ústeckém kraji celkem 16 mladistvých, kteří byli v průběhu sledovaného období umístěni do věznic k výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody. V roce 2018 to bylo 15 mladistvých. Tito mladiství jsou vždy umisťováni na speciální oddělení pro mladistvé (např. ve Věznici Všehrdy na Chomutovsku). Podrobněji je vše uvedeno v tabulce 37 a v grafu 15.

Tabulka 37 – počet osob do 18 let v institucionální péči v roce 2017

OBEC	Počet umístěných dětí s nařízenou ÚV k 31. 12.	Počet umístěných dětí s uloženou OV k 31. 12.	Počet dětí umístěných na základě PO k 31. 12.	Počet mlad. ve VV či VTOS (v průběhu roku)	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	49	0	3	3	21,9
Děčín	94	2	6	1	12,3
Chomutov	193	4	8	1	24,2
Kadaň	54	0	4	0	12,6
Litoměřice	29	0	4	1	4,9
Litvínov	83	0	5	0	22,0
Louny	23	0	4	0	5,3
Lovosice	15	0	0	0	5,5
Most	124	1	29	5	16,5
Podbořany	10	0	0	0	6,4
Roudnice n. L.	14	0	5	0	4,3
Rumburk	53	0	7	0	16,0
Teplice	157	1	0	2	14,9
Ústí n. L.	238	2	36	3	20,1
Varnsdorf	25	0	4	0	12,3
Žatec	42	0	1	0	15,4
Celkem ÚK	1 203	10	116	16	14,7

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2017

Graf 15 – počet dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2017

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

V roce 2018 bylo evidováno 1 245 dětí v institucionální péči s nařízenou ústavní výchovou a 5 dětí s uloženou ochrannou výchovou, celkem tedy 1 250 dětí. Na druhou stranu je nutno ještě doplnit počet dětí, které **jsou umístěny také v zařízeních kolektivní péče na základě předběžného opatření soudu. K 31. 12. 2018 bylo v uvedených zařízeních umístěno 116 těchto dětí. To znamená, že k 31. 12. 2017 bylo v ústavních zařízeních umístěno celkem 1 329 dětí, což je o 63 dětí méně než v roce 2017.**

V roce 2018 evidovali pracovníci orgánu SPOD nejvíce dětí umístěných do školských zařízení opět v Ústí nad Labem (295 dětí), Chomutově (193) Teplicích (156) a v Mostě (153). Nejméně umístěných dětí ve školských zařízeních je evidováno v Podbořanech (7) a Lounech (2).

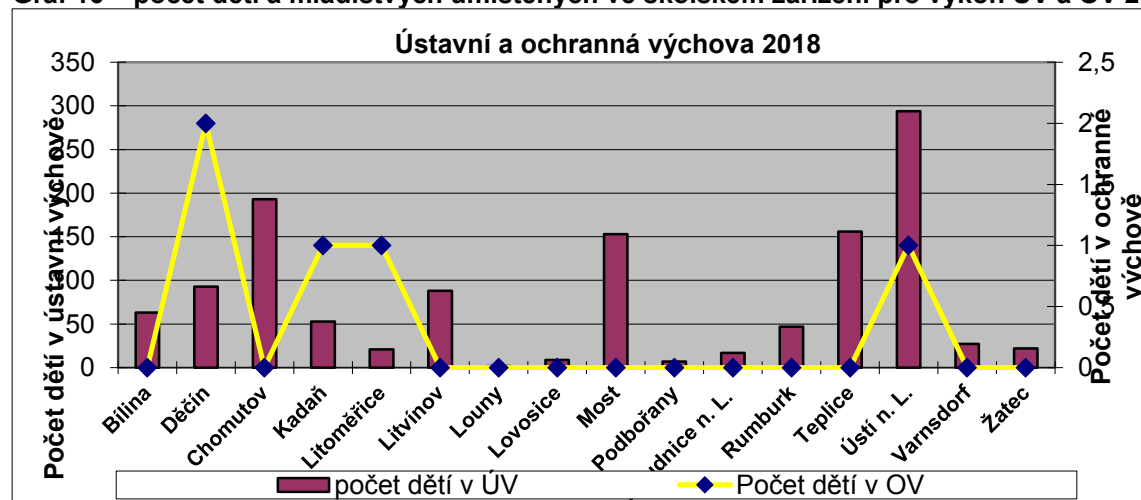
V indexovém vyjádření zaujímá první místo v kraji správní obvod orgánu SPOD v Bílině, jehož index je 28,1 umístěných dětí na 10 tisíc obyvatel obvodu. Následují ho obvody Ústí nad Labem (24,7) a Chomutova (23,7). Na opačném pólu jsou obvody Louny (0,5) a Lovosice (3,3). V roce 2018 evidovali kurátoři pro mládež v Ústeckém kraji celkem 15 mladistvých, kteří byli v průběhu sledovaného období umístěni do věznic k výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody. Podrobněji je vše uvedeno v tabulce 38 a v grafu 16.

Tabulka 38 – počet osob do 18 let v institucionální péči v roce 2018

OBEC	Počet umístěných dětí s nařízenou ÚV k 31. 12.	Počet umístěných dětí s uloženou OV k 31. 12.	Počet dětí umístěných na základě PO k 31. 12.	Počet mlad. ve VV či VTOS (v průběhu roku)	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	63	0		2	28,1
Děčín	93	2		2	12,2
Chomutov	193	0		1	23,7
Kadaň	53	1		0	12,6
Litoměřice	21	1		1	3,7
Litvínov	88	0		0	23,3
Louny	2	0		0	0,5
Lovosice	9	0		0	3,3
Most	153	0		4	20,2
Podbořany	7	0		0	4,5
Roudnice n. L.	17	0		2	5,2
Rumburk	47	0		0	14,2
Teplice	156	0		1	14,7
Ústí n. L.	294	1		2	24,7
Varnsdorf	27	0		0	13,3
Žatec	22	0		0	8,1
Celkem ÚK	1 245	5	0	15	15,2

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

Graf 16 – počet dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2018

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

Vývoj počtu umístěných dětí v letech 2014 až 2018

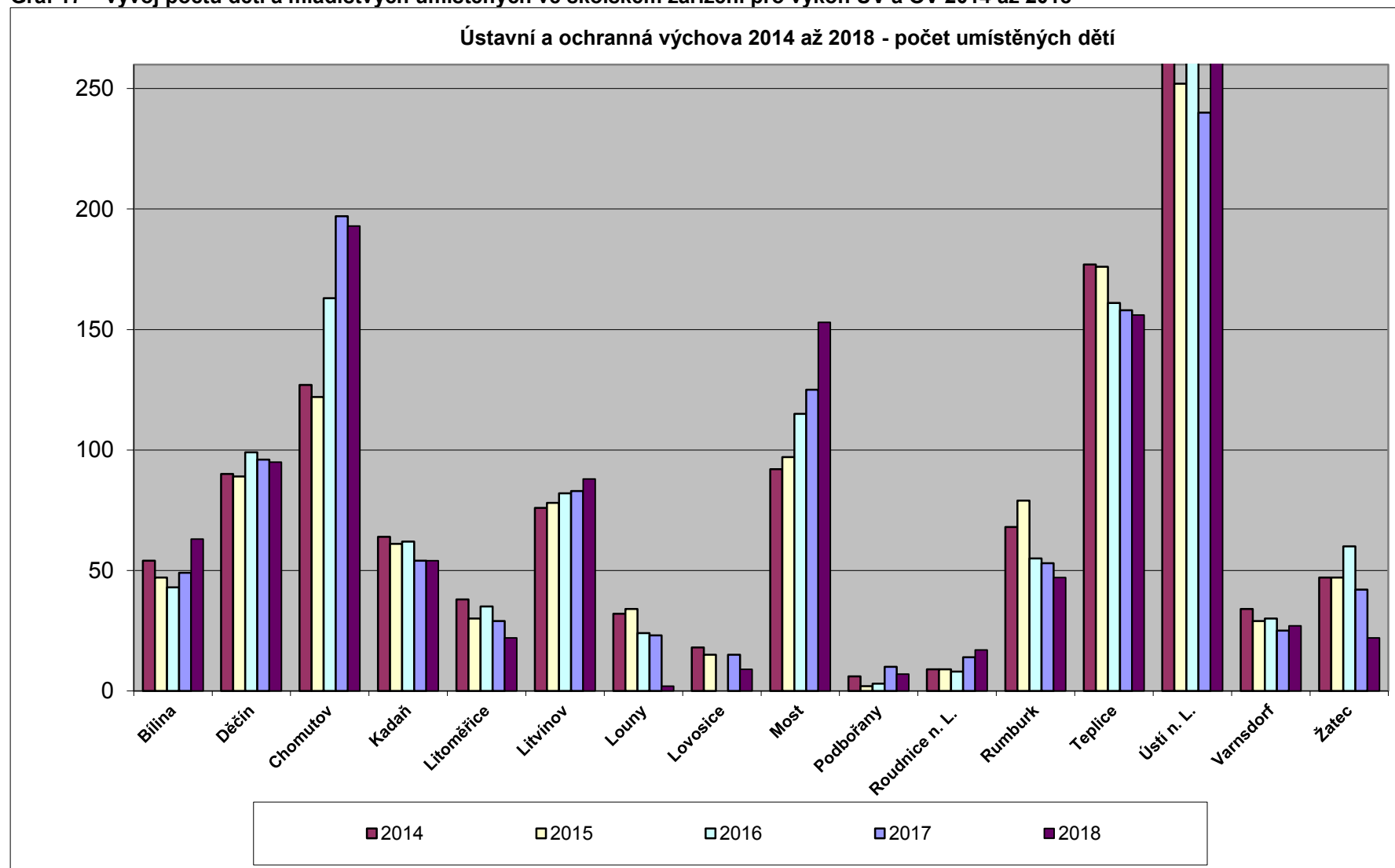
Vývoj počtu dětí umístěných na základě soudního rozhodnutí do školských zařízení pro výkon ústavní či ochranné výchovy u většiny správních obvodů obcí s rozšířenou působností Ústeckého kraje v letech 2014 až 2018 kolísá. Nejvyšší meziroční pokles (v letech 2017 až 2018) byl zaznamenán v obvodu města Louny, kdy počet těchto dětí klesl o 21. Následují ho obvod Žatce (pokles o 20 dětí) a Rumburk a Litoměřice (pokles o 8 dětí). Naopak nejvyšší meziroční nárůst byl evidován v Ústí nad Labem, kdy zaevidovali nárůst o 56 umístěných dětí, pak v Mostě (nárůst o 29 dětí). Podrobněji je vše uvedeno v tabulce 39 a v grafech 17 a 18.

Tabulka 39 – počet osob do 18 let v institucionální péči v letech 2014 až 2018

OBEC	2014		2015		2016		2017		2018		Roční změna u ÚV 17 - 18	Roční změna u OV 17 - 18	Vývoj u ÚV 2014 a 2018	Vývoj u OV 2013 a 2017
	Počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV	Počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV	Počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV	Počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV	počet dětí v ÚV	Počet dětí v OV				
Bílina	54	0	47	0	43	0	49	0	63	0	14	0	9	0
Děčín	89	1	88	1	97	2	94	2	93	2	-1	0	4	1
Chomutov	125	2	119	3	158	5	193	4	193	0	0	-4	68	-2
Kadaň	64	0	61	0	62	0	54	0	53	1	-1	1	-11	1
Litoměřice	37	1	30	0	35	0	29	0	21	1	-8	1	-16	0
Litvínov	76	0	78	0	82	0	83	0	88	0	5	0	12	0
Louny	31	1	33	1	24	0	23	0	2	0	-21	0	-29	-1
Lovosice	18	0	14	1	0	0	15	0	9	0	-6	0	-9	0
Most	92	0	97	0	115	0	124	1	153	0	29	-1	61	0
Podbořany	5	1	2	0	3	0	10	0	7	0	-3	0	2	-1
Roudnice n. L.	9	0	9	0	8	0	14	0	17	0	3	0	8	0
Rumburk	68	0	79	0	55	0	53	0	47	0	-6	0	-21	0
Teplice	177	0	176	0	161	0	157	1	156	0	-1	-1	-21	0
Ústí n. L.	295	0	252	0	289	0	238	2	294	1	56	-1	-1	1
Varnsdorf	30	4	29	0	30	0	25	0	27	0	2	0	-3	-4
Žatec	47	0	47	0	60	0	42	0	22	0	-20	0	-25	0
Celkem kraj	1 217	10	1 161	6	1 222	7	1 203	10	1245	5	42	-5	28	-5

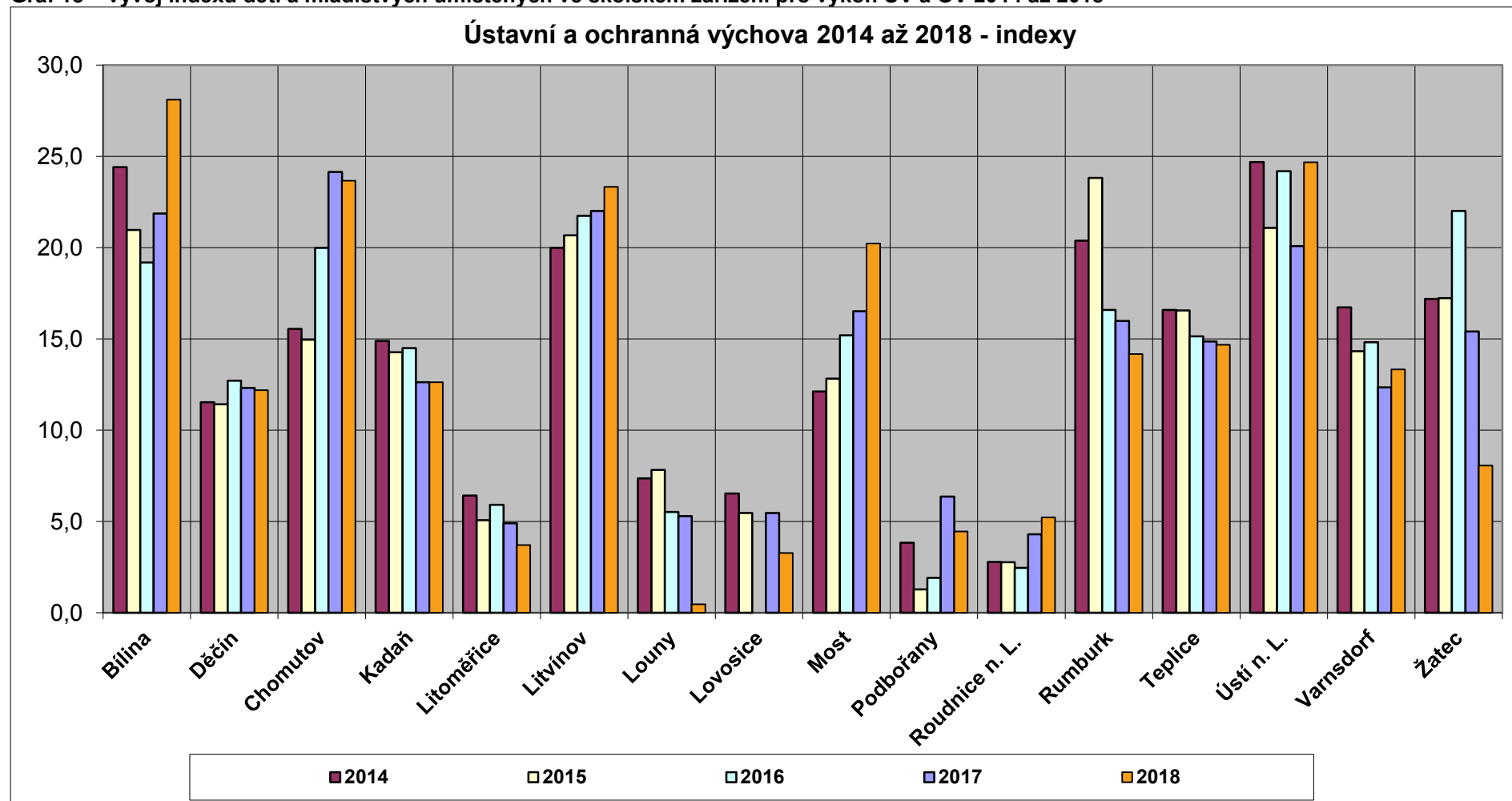
Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

Graf 17 – vývoj počtu dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2014 až 2018

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

Graf 18 – vývoj indexu dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2014 až 2018

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

3.10.2 Dospělí

Na výkon státní správy v oblasti podpory osob ohrožených sociálním vyloučením se zaměřují především obce s rozšířenou působností (od roku 2012 i obce s pověřeným obecním úřadem v rámci tzv. sociální práce). Postupně sociální práce na obcích (s rozšířenou působností a pověřené) nabývá postupně stále většího významu a stává se jednou ze součástí systému pomoci osobám nacházejícím se v krizi. Pomoc je směřována zejména osobám propuštěným ze zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo výkonu trestu (vazby). Dále se podpora zaměřuje na osoby, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby, a osoby, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností. Obecní úřady poskytují těmto osobám odborné sociální poradenství a koordinují poskytování sociálních služeb. Přitom obecní úřady spolupracují se zařízeními pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, s Vězeňskou službou České republiky, Probační a mediační službou České republiky, správními úřady, poskytovateli sociálních služeb a územními samosprávnými celky¹¹. Tato služba byla tradičně nazývána jako sociální kurátor. Tato služba je nazývána také jako jediná sociální služba garantovaná státem.

K 31. 12. 2018 působilo na obcích s rozšířenou působností v Ústeckém kraji celkem 20 sociálních kurátorů pro dospělé. V Děčíně, Podbořanech, Ústí nad Labem a Žatci je činnost vykonávána dvěma kurátory. Ve městech (Děčín a Litoměřice) vykonávají pracovníci obecních úřadů agendu na plný úvazek.

Ostatní obecní úřady mají činnost kurátora kumulovanou s jinou činností – nejčastěji s agendou sociální práce nebo agendou samosprávy. Sociální kurátoři pracují s klienty již v průběhu výkonu trestu a nabízejí klientům pomoc (tzv. předvýstupní poradenství). Na druhou stranu je nutné upozornit, že ne všichni sociální kurátoři pro dospělé navštěvují své klienty ve věznicích před propuštěním.

O pomoc žádají kurátory především klienti, kteří nemají rodinné zázemí nebo narušené rodinné vazby. Nejčastěji se na kurátory obracejí se žádostí o pomoc při vyřizování dávek pomoci v hmotné nouzi (pouze malá část klientů získá po výkonu trestu zaměstnání) a pomoc při zajištění ubytování. Klientům je nabízeno především ubytování většinou v městských ubytovnách nebo zařízeních typu azylového domu.

V roce 2017 byla podepsána Krajským úřadem Ústeckého kraje a PMS ČR - Deklarace spolupráce mezi Probační a mediační službou a sociálními kurátory Ústeckého kraje. Cílem této deklarace je zajištění efektivní kontinuální sociální práce s pachateli trestných činů a zajištění účinných možností jejich resocializace, kdy klíčovým tématem je snižování recidivy a v tom smyslu podíl na ochraně společnosti před dopady trestné činnosti.

Krajský úřad Ústeckého kraje se v rámci Koncepce vězeňství do roku 2025 zapojil do pilotního projektu MPSV. Hlavní myšlenkou je propojení peniterní a postpeniterní péče a více zapojit sociální kurátory, rodinné návštěvy a další důležité složky. Pilotní projekt je zaměřen na realizaci besed ve věznicích a spolupráci v rámci programu zacházení. Besedy jsou realizovány formou skupinového sociálně právního poradenství minimálně 2x v průběhu jednoho kalendářního roku v 6 věznicích v Ústeckém kraji (Bělušice, Drahonice, Litoměřice, Nové Sedlo, Teplice, Všehrady). V roce 2018 proběhlo 12 besed ve spolupráci s Probační a mediační službou ČR, Úřadem práce ČR, OSPOD a nestátním neziskovým sektorem. Nejčastěji byly zaměřeny na funkci a činnosti sociálního kurátora, na dávky hmotné nouze, hledání ubytování, zaměstnání, správní činnosti (rodné listy, občanské průkazy, cestovní pasy, řidičské průkazy).

Významným druhem sociální služby pro mladé dospělé, kteří opouštějí po dosažení zletilosti školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, je **služba dům na půl cesty**. Službu domy na půl cesty nabízí tři poskytovatelé sociálních služeb v Ústeckém kraji. Zařízení se

¹¹ Podrobněji upraveno v § 92 odst. b) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění

nacházejí v Oseku na Teplicku a v Mostě (2x). Důležitou součástí služby je určitý typ sociálního programu, který bude napomáhat těmto dětem k integraci do společnosti.

Statistické údaje o cílové skupině

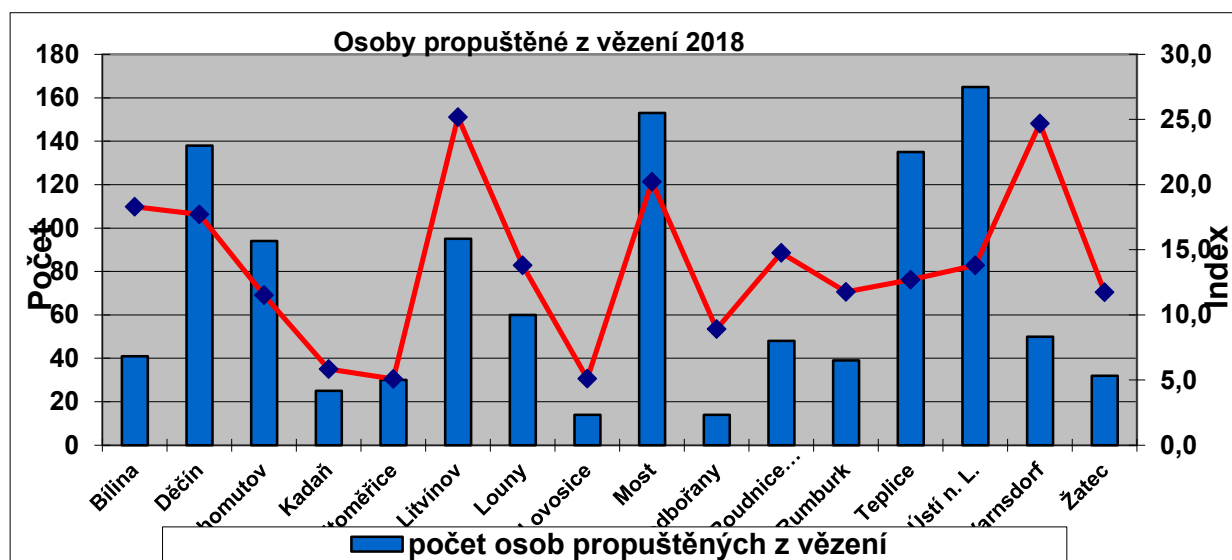
V roce 2018 evidovali sociální kurátoři v Ústeckém kraji celkem 1 133 občanů měst a obcí Ústeckého kraje, kteří byli propuštěni z vězení. Ve srovnání s rokem 2017 se jedná o snížení o 264 osob. Nejvíce těchto občanů má trvalé bydliště ve správním obvodu měst Děčín, Most, Teplice, Ústí nad Labem. Nejméně uvedených osob je z Kadaně, Litoměřic, Lovosic, Podbořan. V indexovém vyjádření je nejvyšší počet propuštěných ve správních obvodech měst Litvínov, Most a Varnsdorf. Nejmenší indexový počet propuštěných je v Litoměřicích a Lovosicích, kde na 10 tisíc obyvatel připadá index shodně 5,1 propuštěných osob. Podrobněji je uvedeno v tabulce 40 a grafu 24.

Tabulka 40 – počet propuštěných osob evidovaných kurátory pro dospělé v roce 2018

OBEC	Počet osob propuštěných z vězení 2018	Index na 10 tisíc obyv.
Bílina	41	18,3
Děčín	138	17,7
Chomutov	94	11,5
Kadaň	25	5,8
Litoměřice	30	5,1
Litvínov	95	25,2
Louny	60	13,8
Lovosice	14	5,1
Most	153	20,2
Podbořany	14	8,9
Roudnice n. L.	48	14,8
Rumburk	39	11,8
Teplice	135	12,7
Ústí nad Labem	165	13,8
Varnsdorf	50	24,7
Žatec	32	11,7
Celkem kraj	1 133	13,8

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2018

Graf 19 – počet osob propuštěných z vězení v roce 2018

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2018

V tabulce 42 je sledován vývoj počtu osob propuštěných z vězení mající trvalé bydliště v obcích Ústeckého kraje v letech 2013 až 2018. V rámci meziročního srovnání dochází v letech 2014 až 2018 došlo ke snížení počtu propuštěných osob, a to o 6 (vzhledem k tomu, že v roce 2013 došlo k amnestii, nebyl tento rok zahrnut do srovnávání). V rámci srovnání posledních dvou sledovaných let (2017 a 2018) došlo ke snížení počtu těchto osob – o 264.

Tabulka 41 – srovnání počtu osob propuštěných z vězení v letech 2013 až 2018

OBEC	Počet osob propuštěných z vězení 2013	Počet osob propuštěných z vězení 2014	Počet osob propuštěných z vězení 2015	Počet osob propuštěných z vězení 2016	Počet osob propuštěných z vězení 2017	Počet osob propuštěných z vězení 2018	Index na 10 tisíc obyv.	Roční změna 2017 a 2018
Bílina	84	21	43	59	55	41	18,3	-14
Děčín	119	84	66	62	109	138	17,7	29
Chomutov	185	121	180	132	162	94	11,5	-68
Kadaň	74	26	44	43	33	25	5,8	-8
Litoměřice	103	75	42	49	35	30	5,1	-5
Litvínov	106	55	43	55	70	95	25,2	25
Louny	81	48	35	56	62	60	13,8	-2
Lovosice	51	32	28	37	33	14	5,1	-19
Most	184	98	111	134	145	153	20,2	8
Podbořany	26	16	20	22	10	14	8,9	4
Roudnice n. L.	51	47	45	47	55	48	14,8	-7
Rumburk	100	46	37	40	40	39	11,8	-1
Teplice	325	195	190	150	214	135	12,7	-79
Ústí n. L.	390	212	178	173	290	165	13,8	-125
Varnsdorf	43	37	36	31	50	50	24,7	0
Žatec	39	26	30	23	34	32	11,7	-2
Celkem kraj	1 961	1 139	1 128	1 113	1 397	1 133	13,8	-264

Zdroj: KÚ Ústeckého kraje, 2019

4 INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA

Oblast ochrany před sociálně nežádoucími jevy lze rozdělit na několik typů prevence. Mezi významné typy prevence řadíme prevenci kriminality a neméně významnou prevenci sociální. Ústecký kraj se angažuje zejména na poli sociální prevence, kdy každoročně vyhlašuje svůj dotační titul – Podpora Ústeckého kraje na sociální služby – tzv. malý dotační program. Ústecký kraj vyčleňuje na tento program částku kolem 10 mil. Kč. Dále je od roku 2015 vyhlašován dotační titul – Podpora Ústeckého kraje na sociální služby protidrogové politiky – zde je vyčleněna částka cca 3 mil. Kč. Kromě registrovaných sociálních služeb jsou podporovány také aktivity prorodinné politiky, a to prostřednictvím dotačního titulu Podpora Ústeckého kraje v oblasti prorodinných aktivit (do roku 2019), od roku 2019 je dále podporována oblast dobrovolnictví.

V oblasti prevence kriminality a sociální prevence působí velké množství orgánů státní správy, orgánů územní samosprávy, zástupci nestátního neziskového i komerčního sektoru, popř. jiné subjekty. Preventivní aktivity lze rozdělit do působnosti několika resortů, které na preventivním poli vyvíjejí aktivity samostatně nebo ve spolupráci s institucemi, které spadají pod působnost jiného resortu.

Níže uvedená institucionální analýza je popsána někdy s přesahem do roku 2019, u Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Ústeckého kraje i do dalších let, a to s ohledem na aktuální změny, které se dotýkají pracovníků, kteří tento dokument využívají ke své práci.

4.1 RESORT MINISTERSTVA VNITRA ČR

V České republice byly institucionální podmínky pro rozvoj preventivní politiky vytvořeny v roce 1993, kdy byl zřízen **Republikový výbor pro prevenci kriminality** (dále RVPPK). Předmětem činnosti tohoto orgánu je především vytváření a realizace preventivní politiky na meziresortní úrovni a její podpora na úrovni krajské a místní. Odpovídá za zpracování Strategie PK a dalších koncepčních materiálů, za metodické vedení regionálních (vyšších územně správních celků – krajů) a místních orgánů při realizaci Strategie, za účelné vynakládání prostředků ze státního rozpočtu určených na realizaci aktivit PK a za vyhodnocování účinnosti preventivních programů. RVPPK koordinuje činnost příslušných resortů v oblasti prevence kriminality, spolupracuje s nestátními neziskovými organizacemi a hromadnými sdělovacími prostředky.

Předsedou RVPPK je ministr vnitra a ve výboru jsou vedle ministerstva vnitra zastoupena resortní ministerstva:

- Ministerstvo práce a sociálních věcí,
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy,
- Ministerstvo spravedlnosti,
- Ministerstvo obrany,
- Ministerstvo zdravotnictví,
- Ministerstvo financí.

a zástupci:

- Nejvyššího státního zastupitelství,
- Policejního prezidia České republiky,
- Okresního soudu,
- Probační a mediační služby,
- Institutu pro kriminologii a sociální prevenci,
- Generálního ředitelství vězeňské služby,
- Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky,

- Rady vlády pro záležitosti romské menšiny
- Oboru sociálního začleňování Úřadu vlády,
- Svazu měst a obcí a
- Asociace krajů.

Výše uvedené resorty rozvíjejí také vlastní preventivní programy v oblasti prevence kriminality a sociální prevence ve své působnosti.

Systém organizace prevence kriminality v ČR

Jak bylo uvedeno, ústřední metodickou a koordinační roli v oblasti prevence kriminality plní Republikový výbor pro prevenci kriminality (RVPPK). Republikový výbor byl zřízen při Ministerstvu vnitra ČR. Rozhoduje také o přidělování finančních prostředků ze státního rozpočtu na projekty realizované v rámci jednotlivých preventivních programů. Úkoly související s činností (funkci sekretariátu) RVPPK plní odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR. Odbor prevence kriminality MV ČR plní zejména funkci ústředního orgánu státní správy v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti při tvorbě a realizaci koncepce prevence kriminality.

Klíčové postavení a odpovědnost za realizaci preventivních aktivit mají také kraje a obce. Nesou zodpovědnost za přípravu a praktickou realizaci programů prevence kriminality na místní a regionální úrovni. Hlavními aktéry na úrovni obcí a měst jsou příslušné orgány samosprávy, komise prevence kriminality a jmenovaní manažeři prevence kriminality obcí a měst.

Po vzniku vyšších územně správních celků postupně vznikaly na úrovni krajských úřadů pozice manažera prevence kriminality. Úkolem krajského manažera (koordinátora) prevence kriminality je především koordinovat aktivity prevence kriminality na regionální i místní úrovni a prohlubovat součinnost zapojených subjektů do systému prevence ve svém regionu. Zároveň je kontaktní osobou pro odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR, pro Policii ČR a pro manažery prevence kriminality měst a obcí.

Na úrovni krajů rovněž působí koordinátoři prevence kriminality krajských ředitelství Policie ČR, kteří jsou zařazeni v rámci oddělení Preventivně informačních skupin (PIS). Policie ČR je pro orgány územně samosprávních celků hlavním partnerem při zpracování analýz trestné činnosti, při formulování návrhů na řešení problémů a rizik, při tvorbě koncepcí (strategií) prevence kriminality a stanovování bezpečnostních priorit (také kapitola 4.1.4).

Před schválením Strategie PK ČR (na období 2008 až 2011) přistupovaly kraje k vlastní (krajské) preventivní politice různě. Některé kraje vytvořily svůj vlastní dotační program prevence kriminality, kdy podporují preventivní aktivity i ze svého rozpočtu.

V roce 1996 byly poprvé na prevenci kriminality vyčleněny finanční prostředky (150 mil. Kč) v kapitole Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu. Hlavním pilířem financování preventivní činnosti se stal Program prevence kriminality na místní úrovni (dále jen Program)., Aktivity v rámci programu byly realizovány samosprávami obcí za přispění státní účelové dotace. Hlavní charakteristikou období 1996 – 2007 bylo budování systému prevence kriminality včetně jeho organizačního, personálního, informačního i finančního zabezpečení. Vytvořený systém se opírá o preventivní programy resortů zastoupených v RVPPK, o programy prevence kriminality na místní úrovni, o výzkumnou, analytickou, vyhodnocovací a preventivní činnost Ministerstva vnitra a Policie ČR, o spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi a se subjekty podnikajícími zejména v oblasti situační prevence.

V letech 1996 – 2003 byly realizovány programy zpočátku pouze ve městech s počtem obyvatel nad 30 tisíc, od roku 1999 i v menších městech. Od roku 2004 navázal na výše uvedenou podporu program Partnerství, který umožňoval podporovat preventivní aktivity bez ohledu na počet obyvatel v obci. Klíčovým kritériem pro financování aktivit v rámci programu

byl rozsah bezpečnostního problému. Od roku 2006 se do realizace Programu zapojily také kraje. (MV ČR, 2007)

Ve Strategii prevence kriminality ČR na období 2008 – 2011 byl **systém prevence kriminality nově rozčleněn na tři úrovně: republikovou, krajskou a městskou**. Strategie zároveň přesunula větší kompetence v oblasti prevence kriminality na kraje. Kraj plánoval preventivní aktivity na svém území a v obcích do 25 tisíc obyvatel. Města nad 25 tisíc obyvatel byla zařazena do tzv. městské úrovně prevence kriminality, jejichž metodickou a finanční podporu zabezpečovalo přímo Ministerstvo vnitra ČR. Kraj zároveň obdržel od MV ČR finanční dotaci na aktivity krajské úrovně prevence kriminality. Kraj následně tyto prostředky rozděloval formou dotací v samostatné působnosti na krajské a obecní preventivní aktivity prostřednictvím krajského programu prevence kriminality.

Vláda ČR dne 25. 1. 2016 usnesením č. 66 schválila Strategii prevence kriminality v České republice na období 2016 – 2020 (dále jen Strategie PK ČR). Strategie vychází z priorit daných Programovým prohlášením vlády ČR, mezi které patří mj. „klást důraz na preventivní programy, úzkou komunikaci s místními samosprávami a na vybalancování prvků prevence a represe tak, aby se efektivně eliminovaly příčiny vzniku sociálních střetů“, „komplexně řešit napětí v sociálně citlivých lokalitách“, „usilovat o vysoký standard ochrany lidských práv“, „minimalizovat rizika recidivy po propuštění“, „posílit ochranu obětí trestné činnosti“, „podporovat zvýšení finanční gramotnosti“, „nesmlouvavý boj proti lichvě“, „rozvoj občanské společnosti a podpora nestátních neziskových organizací“. V oblasti kriminality vláda deklarovala, že považuje za „výhodnější zaměření na prevenci, zejména v oblasti kriminality mladistvých. Při celkovém trendu poklesu kriminality, avšak v podmínkách nerovnoměrné úrovně bezpečnosti v různých regionech ČR, považuje vláda za významné koncentrovat preventivní aktivity v komplexních programech zejména do těchto regionů“. Mezi cíle vlády patří také „zapojování dobrovolníků do širšího spektra aktivit v bezpečnostní oblasti“. (Zdroj: MVČR; 2016)

Kraje budou pokračovat v koordinaci preventivních aktivit na svém území. Zároveň bude kladen důraz na komplexní přístup při řešení bezpečnostní situace a problémů spojených s trestnou činností a přestupky. Kraj bude plánovat preventivní aktivity na svém území a zároveň bude pomáhat při plánování a realizaci preventivních opatření v obcích všech správních úrovní v kraji.

4.1.1 Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2016 až 2020

Stávající Strategie PK je koncipována na základě současné situace v oblasti kriminality, vychází z nejnovějších poznatků vědeckých výzkumů a z domácích i zahraničních zkušeností. Zaměřuje se na pomoc obětem trestné činnosti, práci s dětmi a mládeží, práci s pachateli trestné činnosti. Zabývá se komplexním přístupem k prevenci kriminality v rizikových lokalitách. Do popředí se také dostaly nové hrozby a přístupy k prevenci kriminality.

Systém prevence kriminality byl opět rozdělen na tři úrovně – na republikovou, krajskou a na místní. Úkolem republikové úrovně prevence kriminality je:

1. snižování míry a závažnosti trestné činnosti a zvyšování pocitu bezpečí občanů,
2. snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných ve Strategii, nebo jejich ochrana,
3. efektivní a koordinovaný systém prevence kriminality¹²,
4. komplexní přístup v komunitách postavený na spolupráci obce, Policie ČR a dalších subjektů.

¹² Zejména funkční institucionalizace, hierarchizace a způsob legislativní úpravy prevence kriminality, analytická činnost, podpora efektivních projektů na úrovni obcí, vyhodnocování efektivity dopadů projektů, aktivit a programů, medializace politiky v oblasti prevence kriminality (internetový portál, efektivní systém šíření informací).

Priority republikové úrovně:

- snižování rizik a výskytu protiprávní činnosti na úrovni obcí a regionů, včetně oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu protiprávního jednání,
- integrace efektivní prevence kriminality do výkonu práce v Policii ČR, zejména na základních útvarech,
- podpora národních specifických projektů a programů,
- vytvoření efektivního a stálého systému sběru, analytického zpracování, předávání a poskytování informací v oblasti prevence kriminality na a mezi všemi úrovněmi subjektů prevence kriminality.

Vývoj v podpoře preventivních projektů státní účelovou dotací

V roce 2004 bylo realizováno celkem 39 projektů zaměřených na sociální prevenci, což představovalo drtivou většinu z celkového počtu podpořených projektů. V následujících letech již převažovaly projekty situační prevence. V roce 2007 bylo finančně podpořeno 14 projektů situačního charakteru, 7 projektů bylo zaměřeno na sociální prevenci a 4 aktivity na informování občanů.

V roce 2008 došlo opět ke změně, kdy města realizovala (s podporou státní účelové dotace) zejména projekty sociální prevence (15 projektů). Následovaly je projekty typu situační prevence (11 projektů) a projekty zaměřené na informování občanů (2 projekty). V roce 2008 mohla města městské úrovně, ale i kraj, žádat o obligatorní dotaci na tvorbu strategických dokumentů (konceptů a bezpečnostních analýz) a organizaci a realizaci krajského a městských programů prevence kriminality v období 2009 – 2011.

V roce 2009 došlo k výraznému navýšení podpory a realizace sociálních projektů (celkem 33 projektů). Byla schválena Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje období 2009 – 2011, která nastavila priority zejména na podporu sociální prevence. Zároveň bylo podpořeno více měst a obcí a více preventivních aktivit, protože samotné rozdělování státní dotace určené na krajský program prevence kriminality přešlo na orgány kraje. Tento trend pokračoval i v letech 2010 a 2011, kdy bylo finančně podpořeno 30 resp. 34 sociálních projektů.

V následujících letech bylo rozdělování finančních prostředků z Programu prevence kriminality vráceno zpět na Ministerstvo vnitra, jednotlivé kraje se spolupodílely na hodnocení žádostí obcí daného kraje o finanční podporu. V Ústeckém kraji pokračoval trend navyšování počtu žádostí jak jednotlivých obcí, tak i navyšování počtu projektů zaslaných obcemi do tohoto projektu. Příkladem může být rok 2013, kdy bylo na Ústecký kraj podáno 90 projektů. Poté došlo v roce 2014 k poklesu podaných projektů na 74 projektů a v roce 2015 bylo podáno 70 projektů. V letech 2016 a 2017 pak došlo opět k poklesu podávaných projektů, a to na 54, respektive 46 v roce 2017. Tento trend pokračoval i v roce 2018. Důvodů je několik, k nejvýznamnějším patří navýšení spoluúčasti u sociálních projektů zaměřených na práci s mládeží z 10% na 30%, vlastní dotační tituly obcí v oblasti této problematiky, čerpání vyšších finančních objemů z jiných zdrojů. V roce 2018 byl MVČR spuštěn elektronický systém podávání žádostí do Programu prevence kriminality, což by v příštích letech mělo podávání žádostí zjednodušit. V Ústeckém kraji bylo v roce 2018 podáno 38 projektů z 19 měst a obcí Ústeckého kraje, Ústeckým krajem byly podány 2 projekty. Celkem bylo podpořeno 34 projektů.

Od roku 2016 se MV ČR začalo v této oblasti zabývat také ochranou měkkých cílů. Do roku 2018 bylo možné takto zaměřené projekty podávat do dotačního titulu Programu prevence kriminality. Od roku 2019 by měl vzniknout nový dotační program „Program pro zvýšení ochrany veřejných prostranství a objektů veřejné správy, škol a školských zařízení jako měkkých cílů – 2019“, který bude administrován odborem bezpečnostní politiky MV ČR.

4.1.2 Strategie prevence kriminality v Ústeckém kraji na období 2017 – 2021

Dne 20. 2. 2017 byla Zastupitelstvem Ústeckého kraje usnesením č. 20/3Z/2017 schválena Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje období 2017 – 2021. Tento dokument navazuje na osvědčené priority politiky kraje v oblasti prevence kriminality z let 2012 – 2016, tj. na:

1. **zlepšení informovanosti** veřejnosti o systému prevence, zapojení veřejnosti do prevence kriminality
2. **zlepšení spolupráce** participujících institucí
3. **rozběr rizikových jevů a lokalit** na území Ústeckého kraje
4. **zajištění nabídky kvalitních programů sociální a situační prevence** (úrovně primární, sekundární a terciární prevence).

Podrobnější informace k jednotlivým typům projektů jsou uvedeny v kapitole 5.3, konkrétně v cíli 4 Realizace programů a aktivit všech typů a úrovní prevence. Příklady realizovaných preventivních projektů (projektů dobré praxe) lze dohledat na webových stránkách MV ČR:

<http://www.mvcr.cz/clanek/programy-prevence-kriminality.aspx?q=Y2hudW09OA%3d%3d>.

Metodický materiál pro tvorbu preventivních projektů „Typy projektů prevence kriminality“ lze stáhnout také na výše uvedených webových stránkách Ministerstva vnitra ČR.

4.1.3 Typy projektů prevence kriminality

V této kapitole jsou uvedeny příklady nejčastěji realizovaných projektů situační a sociální prevence a informování občanů.

V rámci Programu prevence kriminality jsou rozlišeny tři základní typy preventivních opatření:

1. Situační prevence

Je zaměřena na minimalizaci a eliminaci příležitostí k páčání trestné činnosti. Staví na zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Zvyšuje pravděpodobnost odhalení pachatele a snižuje potencionální zisk z trestné činnosti. Škála aktivit je široká od legislativní iniciativy, organizaci bezpečnostní struktury a realizaci různých technických opatření. Za nejefektivnější projekty v této oblasti jsou považovány projekty zřizování městských kamerových systémů a pultů centrální ochrany. Nejčastěji tyto aktivity realizují obce v samosprávné působnosti a Policie ČR.

2. Sociální prevence

Je orientována na odstranění příležitostí k páčání trestné činnosti. Vytváří aktivity zaměřené na socializaci a změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek prostředí, které produkuje pachatele trestné činnosti. Realizaci sociálně-preventivních aktivit, jejichž škála je poměrně široká (volnočasové aktivity, nízkoprahová, poradenská a krizová zařízení, resocializační a rekvalifikační programy, azylové a chráněné bydlení, terénní sociální práce) se významně věnují samosprávy obcí a zejména nestátní neziskové organizace. Pozornost je zaměřena na mládež ohroženou sociálně patologickými jevy.

3. Informování občanů o možnostech a způsobech ochrany před trestnou činností

Cílem je poskytování objektivních a včasných informací o sociálně patologických jevech a rizikovém chování o příčinách těchto jevů. Hlavními aktivitami je informování veřejnosti o nejčastějších typech trestné činnosti a o způsobech jejich páčání a o místech a časech jejich výskytu a poskytování rad, návodů a doporučení prostřednictvím médií, přednášek, besed, tiskovin a poradenských služeb.

Preventivní aktivity se uskutečňují v celostátním, regionálním i místním rámci a to na úrovni primární, sekundární a terciární prevence.

Primární prevence se zaměřuje na kořeny delikvence, na hlubší příčiny kriminálního jednání. Zahrnuje celou populaci, dospělé i děti.

Sekundární prevence se zaměřuje na konkrétní rizikové jedince a skupiny obyvatelstva, úžeji vymezené podle věku, druhu ohrožení, teritoria apod. Usiluje o odvrácení od kriminálního jednání a o aktivní podporu společensky akceptovaného chování.

Terciární prevence představuje resocializační a reintegrační opatření směřující k těm, kteří se již protiprávního jednání dopustili, na lokality, které již byly kriminalitou zasaženy, a na osoby, které se již staly oběťmi trestných činů. (MV ČR, 2007)

Ad 1. Oblast situační prevence

Situační prevence staví na zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Nejefektivněji působí při omezování majetkové trestné činnosti tím, že minimalizuje kriminogenní podmínky prostřednictvím klasické, technické, fyzické a režimové ochrany.

Cílem opatření situační prevence je:

- ztížení dostupnosti cílů a snížení výnosnosti trestných činů pro pachatele,
- zvýšení pocitu bezpečí občanů,
- vytváření bezpečných zón v exponovaných lokalitách,
- zvýšení efektivity práce bezpečnostních složek a zlepšení koordinace jejich postupu,
- využití jako represivního prostředku pro zachycení, identifikaci, dopadení pachatele a při dokazování trestné činnosti.

Nejčastějšími projekty situační prevence jsou zabezpečování bytů, rodinných domků, chat a dalších soukromých i veřejných objektů proti vloupání, napojování objektů měst a obcí na pulty centralizované ochrany, osvětlení frekventovaných a nepřehledných míst, instalace městských kamerových dohlížečích systémů, propojování pracovišť městské policie s Policií ČR, propojování složek integrovaného záchranného systému apod. Úspěšnost projektů situační prevence je vysoká a měřitelná. Lze hodnotit dynamiku vývoje trestné činnosti a přestupků, míru objasněnosti trestné činnosti a do jisté míry i pocit bezpečí občanů. Efektivitu zvolených opatření (projektů) je třeba posuzovat ve vztahu k finančním a personálním prostředkům do nich vložených.

• Městské kamerové dohlížečící systémy (MKDS) v Ústeckém kraji

Z pohledu prevence kriminality jsou MKDS charakterizovány jako systémy k vytváření bezpečných zón v exponovaných lokalitách, kde slouží k dohledu na dodržování veřejného pořádku a zvyšují tak pocit bezpečí občanů.

Kamery se instalují ve městech s vysokou koncentrací obyvatel a návštěvníků, do míst, v nichž je dlouhodobě registrován vysoký počet trestných činů, tzv. pouliční kriminality a přestupků proti majetku a veřejnému pořádku. Jedná se zejména o nádraží, velká parkoviště, obchodní zóny, náměstí a o další místa, kde jsou soustředěny kulturní, komerční a společenské instituce a dopravní uzly. Základní podmínkou pro zřízení městských kamerových systémů bylo propojení systémů mezi operačními středisky městské a státní policie. Kamerový systém tvořený sítí stacionárních kamerových bodů může být doplněn tzv. mobilními kamerami, které jsou osazovány do připravených pozic dle momentální potřeby. (MV ČR, 2007)

Kamerové systémy jako nástroje v oblasti boje s kriminalitou mohou být účinné pouze za určitých podmínek, které reagují na dané faktory. Jsou to zejména faktory: typ oblasti (terénu), dostatečná síť kamerových bodů, druh trestné činnosti nejčastěji páchaný v dané lokalitě, dostatečné osvětlení oblasti, technická úroveň systémů a jiné.

Většina měst (obcí s rozšířenou působností) Ústeckého kraje má tuto síť již vybudovanou. Města jsou často propojena také průmyslovými zónami. Některá města přistoupila k propojení svých kamerových sítí s bezpečnostními systémy komerčních subjektů, aby byla lépe zajištěna ochrana i objektů nacházejících se mimo území měst. Některé obce jsou napojeny na kamerové systémy větších měst, kdy tato města zajišťují obsluhu systémů i činnost městské policie v obci na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy (např. obce Obrnice a Most, př. Litvínov a Meziboří).

Další typy projektů situační prevence:

- pulty centralizované ochrany,
- signál v tísni – zabezpečovací zařízení,
- forenzní značení kol, zdravotních pomůcek,
- osvětlení rizikových míst,
- oplocení rizikových míst a jiné.

Ad 2. Oblast sociální prevence

Sociální prevence představuje aktivity ovlivňující proces socializace a sociální integrace jedince a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páchání trestné činnosti.

Projekty z okruhu sociální prevence se proto orientují především na potenciální nebo již na skutečné pachatele trestné činnosti, na kriminogenní prostředí a na sociálně znevýhodněné skupiny obyvatel. Do sociální prevence je zahrnuta také pomoc obětem trestné činnosti.

Široké spektrum projektů sociální prevence lze rozčlenit (dle převažující povahy aktivit a zaměření na cílové skupiny) na:

- **Sportovní aktivity:**

- sportovní plácky s vybavením pro kolektivní sporty,
- pouliční ligy.

Cílem těchto projektů je nabídnout možnost aktivního prožívání volného času neorganizovaným skupinám dětí a mládeže a také dospělým zájemcům zejména v lokalitách charakteristických nízkou úrovní občanské vybavenosti a nedostatkem příležitostí ke sportovnímu vyžití.

V současné době je již nedílnou součástí těchto projektů zajištění sociální práce. Sociální pracovník má zároveň na starosti případnou půjčovnu sportovního vybavení a ochranných pomůcek. Zajištění dohledu zamezuje vzniku problémů často se vyskytujících u volně přístupných areálů (vandalismus, nežádoucí chování), zároveň umožňuje depistáž.

- **Zájmové aktivity (klubové, technické, umělecké):**

- nízkoprahová zařízení a terénní sociální práce,
- poznávací akce, příměstské tábory, pobyty,
- krizová a azylová zařízení,
- pomoc obětem trestných činů.

Projekty v kategorii „jiné zájmové aktivity“ (mimo sportovní) mají za cíl nabídnout možnost trávení volného času akceptovatelným, tvořivým způsobem a tím snižovat bariéry, které zabraňují cílové skupině dosažení sociálních potřeb neprofesního uplatnění se, relaxace a rekreace. Mezi bariéry můžeme zařadit chudobu, mentální úroveň, sociokulturní a rasové odlišnosti, osobnostní odchylky a sociálně patologické handicap.

V praxi se jedná převážně o klubové, technicky nebo umělecky zaměřené aktivity jako jsou malování, modelování, keramika, zpěv, tanec, hra na hudební nástroje (amatérské kapely), společenské hry, diskotéky, společenské zábavy nebo zájmovou rukodělnou činnost.

Předpokládá se, že klubová činnost je pravidelná a v prostorách klubu se střídají skupiny klientů podle specifického zájmu o určitou činnost nebo se organizuje „volný program“, který může být u některých projektů stěžejní. Aktivita jsou určeny všem zájemcům, neplatí princip exkluzivity, limit počtu klientů je pouze prostorový, materiální a personální. Je vhodné, aby volnočasová a zájmová činnost klubu byla propojena s poradenstvím, vzdělávacími činnostmi, případně s pomocí v krizových životních situacích.

Hlavními cíli „nízkoprahových“ projektů jsou vytvářením podmínek pro smysluplné, účelné a vhodné trávení volného času stáhnout rizikové děti a mládež z ulice a odklonit je od nevhodného prostředí hospod a heren, požívání alkoholu, kouření a experimentování s drogami, získání osobního kontaktu a důvěry problémových jedinců pro možnost sociální práce (případně i intervence) s nimi a jejich motivování ke smysluplným zájmům a aktivitám, vytváření prostředí pro neformální poradenství (formou poradenství a sociálního doprovázení pracovat s mládeží a pomáhat zmenšovat rizikové faktory).

Nízkoprahovost kluboven lze definovat jako otevření se a pomoc širokému spektru mládeže s různými specifickými problémy bez toho, aby návštěvníci byli k těmto zařízením nějakým způsobem vázáni, aniž by museli překonávat bariéru „nároku“ na aktivitu, dovednosti, schopnosti, výkon nebo pravidelnost návštěv. V sociálně rizikových lokalitách mají klubovny často formu komunitních center.

Zájmová činnost kluboven je ve většině realizovaných projektů propojena se sociální prací terénního sociálního pracovníka, s poradenstvím, vzdělávací činností a v případě potřeby s první krizovou pomocí. Sociální práce je zaměřená přímo k ohroženým jedincům se snahou eliminovat rizika spojená s jejich nevhodným stylem života a nabízí účast při řešení různých problémů nebo zprostředkování kontaktů na odborné poradenství a pomoc institucí poskytujících specificky zaměřené služby.

Na průběžnou práci s klienty zpravidla navazují sociálně rehabilitační pobyty zaměřené na nejčastější problémy. Terapeutické pobyty jsou realizovány zejména pro děti s poruchami chování, s výchovnými problémy, klienty sociálních kurátorů, pedagogicko-psychologických poraden pod vedením specializovaných odborníků.

- **Specifické projekty:**

- **zvyšování právního vědomí,**
- **prevence diváckého násilí,**
- **systém včasné intervence.**

Tento informační a komunikační systém umožňuje rychlou výměnu informací o ohroženém dítěti (v pozici pachatele, svědka nebo oběti trestné činnosti). V Ústeckém kraji je systém zaveden v Mostě¹³. V současné době je tento projekt předán na MPSV, prozatím je „utlumen“.

- **výslechové a pohovorové místnosti**

Technickou podporou pro činnost orgánů činných v trestním řízení a pro orgány SPOD jsou speciální výslechové a pohovorové místnosti¹⁴. Jedná se o místnost zásadně se odlišující od

¹³ Cílem SVI je zajištění propojení a komunikace institucí působících v oblasti prevence kriminality a sociálně-právní ochrany dětí a mládeže. V tomto systému vykonávají orgány sociálně-právní ochrany dětí, Policie ČR, obecní policie, soudy, státní zastupitelství, Probační a mediační služba, úřady práce, zdravotní a školské orgány a nevládní organizace systematickou a kontinuální práci s kriminálně rizikovými dětmi a jejich rodinami.

¹⁴ Interiér výslechové místnosti je přizpůsoben dětské klientele (např. vymalování místnosti vhodnými barvami, výzdoba, hračky, obrázky, vhodný nábytek, knihy, flipchart, dětská magnetická tabule, květiny ...) tak, aby co nejvíce navozoval pocit bezpečí a pohody. Vybavení místnosti však nesmí vést k nežádoucímu rozptýlení pozornosti dítěte a zároveň musí být využitelné nejen pro výslech velmi malých dětí, ale také pubescentů. Nezbytnou součástí vybavení jsou také demonstrační pomůcky – panenky (např. Jája a Pája) – podrobněji: <http://www.mvcr.cz/clanek/standard-vybaveni-specialni-vyslechove-mistnosti-pro-detskeho-ucastnika-trestniho-řízení.aspx>

tradičních kanceláří policie a úřadů, uzpůsobenou tak, aby nutný pobyt dětí v ní byl co nejméně traumatizující. Výslech nebo pohovor s dítětem, popř. s dospělým, který je obětí nebo svědkem závažné trestné činnosti, v takovéto místnosti je veden ve spolupráci s odborníkem (policistou, pracovníkem orgánu SPOD atd.). V posledních letech byl v Ústeckém kraji podporován vznik těchto speciálních místností na pracovištích Policie ČR a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností za pomoci státních účelových dotací v programu Prevence kriminality v Ústeckém kraji. Jednotlivé speciální místnosti rozdělujeme do 3 stupňů:

1. speciální výslechová místnost – dle standardů MV ČR – tyto místnosti jsou zřízeny na pracovištích Policie ČR – místnost je zřízena v Mostě v Rumburku. Tyto místnosti jsou zřízeny i na úřadech měst Chomutova, Kadaně, Ústí n. L., Litoměřicích a Žatci.
2. výslechová místnost – technické vybavení je dle standardů policie (není k dispozici monitorovací místnost jako v případě speciální výslechové místnosti) – místnost je zřízena na Magistrátu města Mostu.
3. pohovorová místnost – má pouze základní technické vybavení (PC s příslušenstvím, příp. kamerou a jiným vybavením) – místnosti jsou zřízeny na úřadech v Lounech, Roudnici n. L., Litvínově, Lovosicích.

Na úrovni primární prevence je realizována a podporována řada projektů, jejichž cílem je předávání informací z oblasti právního vědomí a vštěpování společenských norem dětem a mladistvým všech věkových kategorií. Existuje široké spektrum způsobů a forem, kterými je tohoto cíle dosahováno: kromě předmětů v rámci vyučování se jedná o přednášky, besedy a edukační cykly jako je například projekt „Učíme se s policií“, nebo dnes již všeobecně známý a v celé republice standardně realizovaný projekt „Ajaxův zápisník“, různé informační materiály (publikace, skládačky, samolepky, letáky, plakáty), tematicky zaměřené výtvarné či literární soutěže apod.

Ad 3. Informování občanů

Nejčastější projekty komunikace a informování občanů:

- přednášky a přednáškové cykly,
- kurzy výcviku sebeobrany,
- poradenská centra,
- mobilní poradny,
- sousedská výpomoc,
- evidence jízdních kol.

Zařízení a prostředky pro komunikaci s veřejností:

- schránky důvěry,
- tištěné informační materiály, audio, video materiály,
- venkovní varovné prostředky,

bezpečná lokalita a jiné. (MV ČR, 2007)

4.1.4 Policie ČR

Policie ČR plní úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti. Policie v rámci prevence kriminality spolupracuje s orgány veřejné správy (státní správy a územní samosprávy), nestátním neziskovým sektorem a dalšími subjekty a také se samotnými občany. Ústecký kraj patří do působnosti Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje. Krajského ředitelství je členěno na sedm územních odborů (dříve okresních ředitelství):

Územní odbory PČR v Děčíně, Chomutově, Litoměřicích, Lounech, Mostě, Teplicích a Ústí nad Labem.

Podrobnější informace o činnosti územních odborů Policie ČR v Ústeckém kraji lze dohledat na webových stránkách: <http://www.policie.cz/ustecky-kraj.aspx>

V Ústeckém kraji je celkem 44 obvodních oddělení Policie ČR a 11 policejních stanic. Do organizační struktury policie je nutné také zahrnout 8 oddělení hlídkové služby.

Ve statutárních městech Děčín, Chomutov, Most, Teplice a Ústí nad Labem je celkem 15 obvodních oddělení Policie ČR, z toho 2 v Děčíně a Mostě, 3 v Chomutově a Teplicích a v Ústí nad Labem 5.

Oddělení tisku a prevence (OTP)

Hlavní činností OTP je komunikace a spolupráce s místními orgány a institucemi, sdělovacími prostředky a občany. Cílem je integrovat Policii ČR do preventivních aktivit obcí, poskytovat informace pro plánování preventivních opatření a informovat občany o možnostech a způsobech ochrany před trestnou činností a dopravní nehodovostí.

Pracoviště OTP jsou vytvořena na úrovni policejního prezidia a krajských ředitelství. V Ústeckém kraji působí na úrovni krajského ředitelství a územních odborů.

Poradenská místa Policie ČR v Ústeckém kraji:

Zástupci Policie ČR poskytují informace na poradenských místech o tom, jakým způsobem zabezpečit byt, rodinný domek či automobil. Vše lze prezentovat na modelových, funkčních panelech, lze simulovat činnost zabezpečovací elektroniky stejně jako funkci bezpečnostních dveří, zámků, dveřních panoramatických kukátek a dalších zabezpečovacích systémů.

V Ústeckém kraji jsou v současné době zřízeny dvě poradenské místnosti. V prostorách sídel Územních odborů v Mostě a v Chomutově. Poradenské místo je také vybudováno v Litoměřicích.

Preventivní aktivity Policie ČR

Policie ČR v Ústeckém kraji realizuje každoročně řadu preventivních projektů. Projekty realizuje sama nebo ve spolupráci s jinými institucemi veřejné správy nebo subjekty neziskového i komerčního sektoru. Níže je uveden výčet preventivních programů realizovaných na celorepublikové úrovni nebo na úrovni okresní či místní.

V roce 2018 bylo realizováno v rámci prevence v dopravě, ve spolupráci se službou dopravní policie, několik dopravně preventivních akcí v rámci celého kraje:

Zebra se za Tebe nerozhlédne - dopravně preventivní akce zaměřená na chodce a na dodržování pravidel pro přecházení na pozemních komunikacích. Akce probíhala na vytipovaných místech v Ústeckém kraji zejména v blízkosti základních škol v ranních a odpoledních hodinách. V jarním termínu od 3. do 6. 4. 2018 se akce zúčastnilo 230 policistů. V zářijovém termínu, 3. - 7. 9. 2018, proběhla akce na celkem 165 stanovištích a zúčastnilo se jí 290 policistů.

Řídím, piju nealko pivo – osvětová kampaň Policie ČR a ČSPS zaměřená na problematiku užívání alkoholu před jízdou. V období Velikonoc se uskutečnila jedna akce (28. 3.) a v období letních prázdnin proběhla akce třikrát (17. 7., 14. 8., 22. 8.). Akce se zúčastnil také zástupce BESIP Ministerstva dopravy.

Sluníčko nebo mráček – krajská dopravně preventivní akce, jejímž cílem je zvýšení bezpečnosti na silnicích, zejména dětí. Prostřednictvím projektu tak mohou děti samy apelovat na řidiče, aby se za volantem chovali podle pravidel. V roce 2018 proběhla na území kraje v období od 4. do 15. 6. za aktivní podpory koordinátora BESIP pro Ústecký kraj. Probíhá každoročně (v roce 2018 – 6. ročník), v působnosti jednotlivých územních odborů se zapojením OTP a dopravní policie. Akce spočívá v zapojení dětí do policejních dopravních kontrol. Žáci vybraných základních škol se podílejí na hodnocení řidičů a sami určují, jestli chování za volantem bylo v pořádku nebo zasluhuje postih. „Dobří“ řidiči jsou dětmi pochváleni a obdarováni obrázkem sluníčka. „Špatní“ řidiči si vyslechnou pokárání a odjíždějí s vyobrazením mráčku. Výtvarný materiál si děti na akci připravují samy.

Den pro kamiony - 30. 8. 2018 - 8. ročník dopravně preventivní akce „DEN PRO KAMIONY“, kterou společně pořádaly Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje (dálniční oddělení),

krajské pracoviště BESIP Ministerstva dopravy ČR a Odbor dopravy a silničního hospodářství Krajského úřadu Ústeckého kraje. Cílem preventivní akce je zejména upozornit řidiče kamionové a autobusové dopravy na důležitost poutání bezpečnostními pásy. K dispozici byl simulátor nárazu a otočný simulátor kabiny kamionu, speciální brýle navozující stav po požití alkoholu, pod vlivem drog nebo únavy. Záchranáři kontrolovali stav a vybavenost autolékárniček, řidiči si mohli vyzkoušet poskytnutí první pomoci. Akce se zúčastnili také policisté z Autobahn Polizei Dresden.

„Alkohol za volant nepatří!“ – akce zaměřená na kontrolu požití alkoholických nápojů řidiči, předávána kartička s hodnotami, jak rychle vyprchá alkohol z těla.

„Bud' na kole vidět!“, „Bez přilby už nevyjedu“ a „Bezpečně na kole“ – akce zaměřené na kontrolu používání cyklistických přileb, povinnou výbavu kola, dodržování silničních předpisů a viditelnost cyklistů. Každému předána reflexní páska a desatero cyklisty nebo jiné prvky pasivní ochrany.

Preventivní akce zaměřená **na motocyklisty** (3. 8. 2018) – Kontroly motorkářů zaměřené zejména na viditelnost v silničním provozu, při nichž policisté rozdávali reflexní kšandy a další reflexní prvky. Akce se zúčastnil zástupce BESIP Ministerstva dopravy.

„Vidíme se“ – dopravně preventivní akce zaměřená na viditelnost účastníků silničního provozu, prioritně na chodce seniorského věku, zejména z důvodu jejich fyzické zranitelnosti.

„Nepozornost zabíjí“ – dopravně preventivní projekt České asociace pojišťoven a oddělení BESIP Ministerstva dopravy ČR zaměřená na rizika spojená s nevěnováním se řízení. OTP zajišťovalo medializaci projektu (30. 6. 2018 - stanoviště hlídky dopravní policie v Ludvíkovcích na Děčínsku).

Začneme spolu aneb kolama dolů – dopravně preventivní projekt Ředitelství služby dopravní policie Policejního prezidia ČR ve spolupráci s Asociací center pro zdokonalovací výcvik řidičů Autoklubu ČR zaměřený na bezpečnost řidičů motocyklů. OTP se podílelo na organizaci akce dne 12. 5. 2018 na polygonu v Mostě.

SPEED MARATHON – 18. 4. 2018 - celoevropská dopravně preventivní akce zaměřená na rychle jedoucí řidiče v rizikových místech. OTP zajišťovalo medializaci akce.

Oddělení tisku a prevence v roce 2018 připravilo a realizovalo několik prezentačních akcí, účast na různých výstavách a prezentacích s bezpečnostní nebo dopravní tematikou nebo menší akce zaměřené na školní děti. Nejrozsáhlejší prezentační akce kraje:

„Den záchranářů Ústeckého kraje“ - akce pořádaná pro širokou veřejnost se konala v sobotu 16. 6. 2018 na Střeleckém ostrově v Litoměřicích. V roce 2018 se uskutečnil již 10. ročník. Pořadatelem byl Ústecký kraj a město Litoměřice. Policie ČR byla jednou ze stěžejních složek, které se na organizaci a programu podílely. Součástí programu Dne záchranářů Ústeckého kraje bylo předávání finančních šeků složkám IZS. Ústecký kraj daroval Krajskému ředitelství policie Ústeckého kraje šek v hodnotě 4.000.000 korun.

„Den s Policií ČR“ 6. 9. 2018 pořádaný v rámci Mistrovství speciálních pořádkových jednotek s mezinárodní účastí 2018, které spolupořádalo Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje. Prezentační akci zejména pro studenty středních škol a veřejnost pořádalo Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje v prostorách výstaviště Zahrady Čech v Litoměřicích. Zapojeny byly především složky KŘP Ústeckého kraje, prezentovaly se také policejní složky z jiných krajů.

„Den s Policií ČR“ 28. 11. 2018 pořádaný při příležitosti Policejního mistrovství UNITOP v ledním hokeji 2018. Prezentační akce se konala v Chomutově a byla určena především pro studenty středních škol. Kromě zapojení policejních složek KŘP Ústeckého kraje se na programu akce podílela také Národní protidrogová centrála SKPV Policie ČR.

V rámci sekundární prevence se pracovníci OTP zaměřili na seniory, jako na jednu z rizikových skupin obyvatelstva, která je nejvíce ohrožena trestnou činností. Tématem těchto aktivit je především osobní bezpečnost, problematika domácího násilí, problematika podomních prodejců a chování prodejců, nebezpečí kapesních krádeží a bezpečné chování v silničním provozu.

V oblasti primární prevence pokračuje spolupráce se základními a středními školami, kde policisté realizují semináře a přednášky s vybranými tématy se zaměřením na protidrogovou

prevenci, prevenci šikany a zvýšení právního vědomí. V roce 2018 se policisté oddělení tisku a prevence věnovali i regionálním projektům jako např.:

- „Mladý záchranář“ - prezentace IZS pro žáky základních škol
- „Branný den“ – vzdělávání v oblasti bezpečnosti – pro žáky základních škol
- „Rozloučení se školou“ – prezentace IZS – pro školy i veřejnost
- „Projektové dny“ - prezentace PČR – pro žáky základních a středních škol
- „Dny bezpečnosti“ – zaměřené na bezpečnost především žáků základních škol
- „IZS Tvůj ochránce“ – pro žáky 5. tříd
- „Dětský den bez úrazů“ – bezpečné chování dětí
- „Do života bez karambolů“ – preventivně naučná akce pro žáky 9. tříd základních škol
- „Dopravní soutěž mladých cyklistů“ – BESIP pro děti základních škol
- „Dojed' bezpečně“ – seminář pro budoucí řidiče - pro studenty střední školy se zaměřením na zneužívání návykových látek
- „Bezpečná cesta do školy“ – BESIP pro žáky 1. tříd základních škol
- „Dopraváček“ – BESIP pro mateřské školy
- „Cyklopeleton“ – preventivní akce v rámci Evropského týdne mobility
- „Bezpečnost ve virtuálním světě“ – přednášky pro žáky základních a středních škol
- „Prevence v oblasti zneužívání drog a návykových látek“ – přednášky pro studenty středních škol a učilišť
- „Say No!“ – série přednášek v rámci preventivní kampaně zaměřené na zneužívání dětí on-line - pro žáky základních a středních škol.
- „Chovej se bezpečně“ - přednášková činnost zaměřená na snížení rizik - pro žáky základních a středních škol
- „Umění říct NE!“ – projekt určený pro děti v mateřských školách a prvním stupni základních škol s cílem zvýšit právní vědomí a snížit riziko sociálně-patologických jevů
- „Než půjdu do školy“ - projekt zaměřený na bezpečné chování nejen v dopravě – pro děti mateřských škol
- „NE-bezpečný věk“ – série přednášek zaměřená na bezpečnost seniorů
- „Bezpečí nás všech“ - kampaň zaměřená na majetkovou trestnou činnost vloupání do bytu, okrádání seniorů a pohyb cizích osob po domě (samolepky)
- „Chraň sebe a svůj majetek“ – prevence ochrany zdraví a majetku cílená zejména na seniory
- „Auto není trezor“ – kampaň zaměřená na vloupání do vozidel
- „Pozor na zloděje“ – prevence kapesních krádeží zejména v nákupních centrech
- „Bezpečná chata“ - kontroly chat v zimním období, ponechání letáčku s radami na místě kontroly
- „Oko PČR“ – kampaň zaměřená proti kapesním krádežím (plakáty a samolepky)

Na oddělení tisku a prevence je zřízena tabulka občanského zaměstnance – pracovníka vztahů k veřejnosti, který se prioritně věnuje přednáškové činnosti na 2. stupni základních škol a na středních školách na území celého Ústeckého kraje. Téma přednášek jsou zaměřena na problematiku právního vědomí, drogy a právo a na tabákový zákon.

V roce 2016 byly oddělení tisku a prevence schváleny projekty finančně podpořené Evropskou unií v rámci dotačního programu spolupráce na podporu přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko pro období pro rok 2014 – 2020 v rámci cíle „Evropská územní spolupráce“ s celkovým objemem finančních prostředků cca 1.500.000,- Kč. Projekty finančně podpořeny Evropskou unií Interreg V A/2014-2020, projekt EU číslo 100 253 277 - Zlepšení bezpečnosti v česko-saském příhraničí pomocí koordinované práce s veřejností:

Ve dnech 11. - 13. 9. 2018 proběhl již 6. ročník projektu s názvem **SAFETY ROAD** – prevence pro mladé řidiče. Hlavními partnery byly Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Krajský úřad Ústeckého kraje a Ministerstvo dopravy – BESIP. Veletrhu se v průběhu tří dnů zúčastnilo cca 1 000 studentů středních škol, gymnázií a učilišť z Chomutovska a Ústí nad Labem. Z akce odcházeli s mnoha zážitky, kdy si mohli vyzkoušet trenažér na motocykl a motorové vozidlo,

brýle simulující stav pod vlivem alkoholu a pod vlivem drog, simulátor nárazu v 30km rychlosti a otočný simulátor.

Konference – „Fenomén doby – kyberkriminalita“ - Dne 15. 5. 2018 v prostorách hotelu Vladimír v Ústí nad Labem pořádalo Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, oddělení tisku a prevence 3. ročník konference s názvem „Fenomén doby – kyberkriminalita“. Hlavním cílem konference bylo podívat se na kyberkriminalitu z širšího pohledu a poskytnout 120 účastníkům z řad odborné veřejnosti a policie představu o nejnovějších trendech v problematice kybernetického zločinu. Konference byla pořádána v rámci projektu Evropské unie Interreg VA/2014-2020, projekt EU číslo 100 253 277 - Zlepšení bezpečnosti v česko-saském příhraničí pomocí koordinované práce s veřejností.

Konference – „Drogová scéna v příhraničí“ - Dne 10. 12. 2018 v prostorách Comfort Hotelu Ústí nad Labem City pořádalo Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, oddělení tisku a prevence 3. ročník konference s názvem „Drogová scéna v příhraničí“. Cílem konference bylo účastníkům z řad policistů i odborné veřejnosti přiblížit současnou drogovou scénu a podívat se na ni z více úhlů, nejen ze strany trestně právní, ale i sociální, terénní, pedagogické a medicínské. Konference byla pořádána v rámci projektu Evropské unie Interreg VA/2014-2020, projekt EU číslo 100 253 277 - Zlepšení bezpečnosti v česko-saském příhraničí pomocí koordinované práce s veřejností.

„Drogová prevence na základních školách“ - dne 15. 5. 2018 v Mostě na 4. základní škole a dne 30. 5. 2018 v Chomutově na Základní škole Školní Chomutov - projekt Policejního ředitelství Chemnitz pro žáky 8. a 9. tříd, který je zaměřený na prevenci proti užívání návykových látek.

V průběhu měsíce května se oddělení tisku a prevence v rámci Mezinárodního dne pátrání po pohřešovaných dětech podílelo na celorepublikové osvětové kampani, která má připomínat osud pohřešovaných dětí s názvem „**Pomněnkový den**“ – akce proběhla ve spolupráci s odborem obecné kriminality SKPV dne 25. 5. 2018 v Ústí nad Labem.

Oddělení tisku a prevence zajistilo realizaci krajského kola výtvarné a literární soutěže na téma "Cestování s prarodiči". **Výtvarná a literární soutěž pod hlavičkou projektu „Markétina dopravní výchova“**, jehož hlavním nositelem je Tým silniční bezpečnosti, byla v letošním roce ve spolupráci s Policií ČR poprvé vyhlášena jako celorepubliková. Do soutěže bylo zasláno více než 100 žákovských prací, ocenění nejlepších prací proběhlo za účasti náměstka hejtmana Ústeckého kraje a zástupců Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje 11. 12. 2018.

Bezpečnost není jen záležitostí Policie České republiky. Situace související s bezpečností, které musí policie řešit, často přesahují její pravomoci, a proto potřebuje partnery k řešení těchto problémů, a to zejména na lokální úrovni. Na místní úrovni fungují pracovní skupiny prevence kriminality měst a obcí, jejichž členy jsou policisté OTP a vedoucí jednotlivých obvodních oddělení, které navrhují konkrétní projekty zaměřené na řešení aktuálních problémů souvisejících s pácháním trestné činnosti.

Bližší informace o preventivních projektech realizovaných v Ústeckém kraji lze získat na webových stránkách: <http://www.policie.cz/sprava-severoceskeho-kraje-akce-a-projekty.aspx>.

4.2 RESORT MINISTERSTVA PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

MPSV se v rámci preventivní činnosti soustřeďuje na oblast sociální prevence. Do této oblasti lze zahrnout zejména oblast podpory sociálních služeb a také oblast podpory rodiny. V rámci sociální prevence rozdělujeme další oblasti podpory (metodického vedení):

- **sociálně-právní ochrana dětí** dle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, v platném znění – právní předpis upravuje postup orgánů veřejné správy a pověřených osob při péči o děti a mládež ohrožených sociálně nežádoucími jevy (podrobněji o systému péče o ohrožené děti a mládež je uvedeno v kapitole 3.11.1).
- **integrace příslušníků sociálně vyloučených romských komunit** – podrobněji je upraveno v kapitole 4.6.

Již každoročně MPSV vyhláší, vedle programu na podporu poskytování sociálních služeb, dotační titul – **Rodina a ochrana práv dětí** – jde o dotační program nestátním neziskovým subjektům na podporu rodiny.

Informace o programu a výsledcích (poskytnutých dotacích) lze získat na webových stránkách MPSV: <http://www.mpsv.cz/cs/890>.

4.2.1 Sociální služby – poskytování, organizace a financování

Od roku 2007 je systém poskytování, financování a organizace sociálních služeb upraven zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění (dále zákon o sociálních službách).

Sociální služba je činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení (§ 3 zákona o sociálních službách).

Sociální služby zahrnují tři základní oblasti služeb:

- a) sociální poradenství,
- b) služby sociální péče,
- c) služby sociální prevence.

Celkem je v zákoně definováno 33 druhů sociálních služeb. Kromě odborného sociálního poradenství je definováno 14 druhů služeb sociální péče a 18 druhů služeb sociální prevence. Pro oblast prevence kriminality jsou klíčové zejména služby sociální prevence. U služeb významných pro tuto oblast je uveden i stručný popis.

Jsou to tyto služby:

1. **Raná péče**
2. **Telefonická krizová pomoc**
3. **Tlumočnické služby**
4. **Azylové domy** – jsou pobytové služby osobám, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. Jsou různého druhu, např. azylové domy pro rodiče s dětmi, azylové domy pro ženy, pro muže, případně i pro osoby mladší 18 let. Vedle poskytnutí ubytování je vždy nezbytné poskytnout také podporu, která vede k řešení nepříznivé sociální situace, a to především prostřednictvím sociální práce.
5. **Domy na půl cesty** – jsou pobytovou službou pro osoby do 26 let, které žily dlouhodobě ve školských zařízeních ústavní nebo ochranné výchovy, nebo v jiných zařízeních pro děti a mládež a pro osoby, které byly propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. Domy na půl cesty mají těmto lidem poskytnout podmínky pro úspěšný samostatný start do samostatného života.
6. **Kontaktní centra** – jsou obvykle ambulantní zařízení určená osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Služby zde poskytované mají za cíl snižovat sociální a zdravotní rizika spojená se zneužíváním návykových látek.
7. **Krizová pomoc** – je terénní, ambulantní nebo pobytová sociální služba určená osobám, které se přechodně nacházejí v situaci ohrožení zdraví a života a nejsou schopny tuto situaci v daném okamžiku řešit vlastními silami. Krizová pomoc vedle poskytnutí stravy či ubytování nabízí především pomoc při vyřízení nezbytných osobních záležitostí.
8. **Nízkoprahová denní centra** – jsou určena osobám bez přístřeší a nabízejí pomoc se zajištěním osobní hygieny, zajištěním stravy a vyřízením nezbytných osobních záležitostí.
9. **Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež** – poskytují zejména ambulantní služby pro děti a mládež ve věku 6 až 26 let, které jsou ohroženy společensky nežádoucími jevy (kriminalita, alkohol, drogy apod.). Cílem služby je zejména nabízet smysluplné využití volného času, pomoc v orientaci ve společenském prostředí a pomoc se změnou životního stylu, který je ohrožuje.
10. **Noclehárny** – nabízejí osobám bez přístřeší možnost přenocování a podmínky pro osobní hygienu.
11. **Služby následné péče** – jsou určeny osobám trpícím chronickým duševním onemocněním

nebo osobám závislým na návykových látkách, které absolvovaly ústavní léčbu. Jejich cílem je pomoc při zvládnutí běžných životních podmínek a prevence recidivy.

12. Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi – nabízejí rodinám s dětmi pomoc se zvládnutím dopadů dlouhodobě krizové sociální situace rodiny nebo jejího člena.

13. Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

14. Sociálně terapeutické dílny

15. Terapeutické komunity – poskytují pobytové služby pro osoby závislé na návykových látkách nebo i osoby s chronickým duševním onemocněním s cílem zbavit se závislosti a vytvořit dobré podmínky pro začlenění do společnosti.

16. Terénní programy – jsou realizovány s cílem vyhledávat osoby, které žijí rizikovým způsobem života nebo žijí v sociálně vyloučených komunitách a pomáhat jim v minimalizaci rizik spojených s tímto způsobem života a v začlenění do společnosti.

17. Sociální rehabilitace – má za cíl pomoc lidem k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti, a to rozvojem jejich schopností a dovedností a posilováním návyků potřebných pro samostatný život. Služba je určena osobám se zdravotním postižením, ale také osobám, které jsou ohroženy sociálním vyloučením z jiného důvodu, například etnické příslušnosti, chudoby, dlouhodobé nezaměstnanosti apod.

18. Intervenční centra – poskytují sociální služby obětem domácího násilí. Systém pomoci těmto osobám je upraven především zákonem č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, v platném znění. V rámci tohoto zákona a zákona o sociálních službách je upraven způsob intervence ve prospěch obětí domácího násilí. Intervenční centra mají být vysoce profesionální službou, která je povinna nabídnout obětem domácího násilí pomoc a podporu při zvládnutí této krizové životní situace, která následuje bezprostředně po útoku. Intervenční centra (koordinátoři) mají také za úkol koordinovat činnost orgánů veřejné správy a dalších odborných subjektů při zajištění pomoci obětem domácího násilí. (MPSV, 2006).

Sociální služby lze poskytovat jen na základě oprávnění k poskytování sociálních služeb. Oprávnění vzniká rozhodnutím o registraci. Pro snadné získání informací o poskytovatelích služeb a jimi poskytovaných sociálních službách je veden elektronický **Registr poskytovatelů sociálních služeb** (dále Registr), který je veřejně přístupný od roku 2007: <http://iregistr.mpsv.cz/>.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2019-2021

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ukládá krajům zpracovávat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na svém území. Plán je strategickým materiálem kraje v sociální oblasti. Při zpracování plánu Ústecký kraj spolupracoval s obcemi, zástupci poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb. V kontextu ustanovení § 101 odst. 4) písm. b) zákona o sociálních službách je plán součástí souhrnné žádosti kraje o účelovou dotaci Ministerstva práce a sociálních věcí ČR na financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním základních druhů a forem sociálních služeb v rozsahu stanoveném základními činnostmi u jednotlivých druhů sociálních služeb na místní a regionální úrovni.

Krajský úřad Ústeckého kraje v roce 2018 vydal nový Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na období 2019-2021 (dále jen „SPRSS 2019-2021“). V rámci nového SPRSS 2019-2021 byly vydefinovány nové cíle pro Ústecký kraj.

Prováděcím dokumentem SPRSS 2019-2021 je tzv. Akční plán rozvoje sociálních služeb, který se vydává na každý rok platnosti střednědobého plánu. Součástí Akčního plánu rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji je Základní a Rozvojová síť sociálních služeb Ústeckého kraje.

Základní síť kraje je aktualizována jednou ročně (srpen) a Rozvojová síť je aktualizována dvakrát ročně (březen a srpen). Cíle definované v akčním plánu jsou vyhodnocovány vždy v novém akčním plánu na následující rok. V souladu se Základní sítí kraje je vystavováno Pověření k poskytování sociálních služeb v souladu s ustanovením EU na období 2019-2021. V rámci Rozvojové sítě je poskytovatelům sociálních služeb vystavováno Podmíněné pověření. Podmíněné pověření je vydáváno jen na dobu realizace projektu.

Vedle uvedené role plynoucí ze zákona o sociálních službách má střednědobý plán a jeho roční prováděcí dokumenty jako strategie rozvoje sociálních služeb v kraji vliv na přidělování finančních prostředků na podporu sociálních služeb a dále také z vnějších zdrojů, zejména ze strukturálních fondů Evropské unie.

Plán je doporučenou linií rozvoje sociálních služeb v kraji. Cíle a opatření jsou výsledkem procesu zjišťování aktuálního stavu v oblasti sociálních služeb a potřeb jejich uživatelů.

Aktualizovaný Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji je k dispozici: <https://www.kr-ustecky.cz/strednedoby-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-usteckeho-kraje-na-obdobi-2019-2021/d-1730710/p1=204396>.

Přehled registrovaných sociálních služeb a služeb na podporu rodin poskytovaných na území Ústeckého kraje jsou k dispozici také v elektronickém Katalogu sociálních služeb Ústeckého kraje:

<http://socialnisluzby.kr-ustecky.cz/>,

<http://socialnisluzby.kr-ustecky.cz/socialni-sluzby/>,

<http://socialnisluzby.kr-ustecky.cz/sluzby-pro-rodiny/>.

4.2.2 Financování sociálních služeb

Od roku 2007 si poskytovatelé sociálních služeb podávají žádosti o státní účelovou dotaci v dotačním řízení v oblasti podpory poskytování sociálních služeb vyhlášeném Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR prostřednictvím Krajského úřadu Ústeckého kraje. Od roku 2010 je systém podávání a hodnocení žádostí realizován elektronicky. Podrobněji je vše k dispozici na webových stránkách MPSV: <http://www.mpsv.cz/>.

Od roku 2015 v souvislosti se změnou legislativy jsou sociální služby financovány jednotlivými kraji. Za tímto účelem Ústecký kraj každoročně vypisuje dotační program „Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji“. Do tohoto dotačního programu jsou podávány žádosti o dotaci z rozpočtu kraje prostřednictvím k tomu určené internetové aplikace IS OKsystem-poskytovatel, který na své náklady spravuje a provozuje MPSV.

Financována může být jen ta sociální služba, která je zařazena do Základní sítě sociálních služeb Ústeckého kraje na období 2019-2021 (viz předchozí kapitola) a je pověřena k poskytování služby obecného hospodářského zájmu. V souvislosti s evropskou legislativou jsou od roku 2016 sociální služby financovány ve formě vyrovnávací platby.

Individuální projekty Ústeckého kraje

V rámci Operačního programu Zaměstnanost (OPZ) jsou realizovány odborem sociálních věcí individuální projekty Ústeckého kraje. Dva projekty jsou zaměřeny na finanční podporu vybraných sociálních služeb: „Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji 2“ a „Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji 4“. Projekt „Qualitas pro praxi 2“ je zaměřen na metodickou podporu kvality poskytování sociálních služeb. Projekt „Cochemský model v ČR“ se zaměřuje na provázení rozpadajících se rodin. Další čtyři projekty: „Transfer“, „Cesta“, a „Aktivně a s motivací najdeme si novou práci“ se zaměřují na zvýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti hůře zaměstnatelných cílových skupin lidí. Bližší informace ke zmiňovaným projektům lze nalézt na následujících webových stránkách: <https://www.kr-ustecky.cz/individualni-projekty-kraje/ms-205669/p1=204835>.

4.3 RESORT MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ

Ministerstvo zdravotnictví (dále „MZ“) vyhláší řadu dotačních programů v oblasti prevence:

V rámci oblasti bezpečnosti vytvořilo MZ v účelový **Dotační program na zvýšení ochrany měkkých cílů v resortu zdravotnictví**. Jedná se o tříletý program na období 2019-2021, který bude stanovovat priority na každý rok tak, aby priority na sebe navazovaly a reflektovaly

potřeby jednotlivých poskytovatelů lůžkové péče. Program je dostupný zde - <http://www.mzcr.cz/dokumenty/dotacni-program-na-zvyseni-ochrany-mekkych-cilu-v-resortu-zdravotnictvi-16036-3913-1.html>.

Dále MZ vyhlašuje dotační program **Prevence kriminality** pro daný rok. Jedná se o program, který je pro rok 2019 zaměřen na podporu řešení problematiky nelátkové online závislosti dětí, mediální výchovu či kyberšikanu dětí a mladistvých. Více informací na níže uvedeném odkaze: <http://www.mzcr.cz/dokumenty/vyzva-a-metodika-pro-zadatele-o-poskytnuti-statni-dotace-v-programu-prevence-kri-16326-3946-1.html>.

S prevencí úzce souvisí další vyhlašovaný program MZ **Protidrogová politika MZ**. Jedná se o podporu neinvestičních programů protidrogové politiky pro poskytovatele zdravotních služeb pro osoby škodlivě užívající návykové látky (včetně alkoholu a tabáku) a další subjekty realizující protidrogovou politiku MZ. Priorizovány jsou projekty péče o nezletilé klienty a dále je brán zřetel na regionální specifika v oblasti užívání návykových látek. Podrobnosti k tomuto dotačnímu titulu jsou k dispozici: <http://www.mzcr.cz/obsah/protidrogova-politika-3934-1.html>.

4.4 RESORT MINISTERSTVA SPRAVEDLNOSTI

Ministerstvo spravedlnosti ČR se v oblasti prevence kriminality zaměřuje zejména terciární prevenci, tedy práci s osobami, které již spáchaly trestný čin. Na tomto poli působí zejména organizační složka státu (spravována ministerstvem spravedlnosti) – **Probační a mediační služba ČR** dle zákona č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě, v platném znění.

Posláním Probační a mediační služby (dále PMS) je zprostředkování účinného a společensky prospěšného řešení konfliktů spojených s trestnou činností a současně organizuje a zajišťuje efektivní a důstojný výkon alternativních trestů a opatření s důrazem na zájmy poškozených, ochranu komunity a prevenci kriminality. PMS představuje instituci na poli trestní politiky, vychází ze součinnosti dvou profesí – sociální práce a práva, zejména trestního. Vyváženým propojením obou se vytváří nová multi-disciplinární profese v systému trestní justice.

Cíle PMS:

- **Integrace pachatele** – úsilí o začlenění obviněného resp. pachatele do života společnosti bez dalšího porušování zákonů. Integrace je proces, který směřuje k obnovení respektu obviněného k právnímu stavu společnosti, jeho uplatnění a seberealizaci.
- **Participace poškozeného** – snaha o zapojení poškozeného do procesu vlastního odškodnění, o obnovení jeho pocitu bezpečí, integrity a důvěry ve spravedlnost.
- **Ochrana společnosti** – přispění k ochraně společnosti účinným řešením konfliktů a rizikových stavů spojených s trestním řízením a efektivním zajištěním realizace uložených alternativních trestů a opatření.

V Ústeckém kraji působí celkem sedm středisek PMS. Střediska sídlí v příslušných soudních okresech – v Chomutově, Mostě, Teplicích, Lounech, Litoměřicích, Ústí nad Labem a v Děčíně s pobočkou v Rumburku.

Typickou činností Probační a mediační služby v Ústeckém kraji jsou mediace v trestním řízení, kdy cestou zprostředkovaného jednání mezi obětí a pachatelem dochází ke zmírnění dopadů a odstranění následků trestného činu mnohdy ještě v tzv. přípravném řízení, na základě aktivity obviněného a zájmu a potřeb poškozeného. V oblasti zajištění výkonu alternativních trestů se v Ústeckém kraji PMSD intenzivně věnuje, ve spolupráci s městy, obcemi, církvemi a nevládními neziskovými organizacemi zajištění výkonu trestu obecně prospěšných prací a v rovině dlouhodobé individuální práce pak realizuje probační dohled nad podmíněně odsouzenými, nebo podmíněně propuštěnými z výkonu trestu odnětí svobody. Podrobnější informace o činnosti PMS a kontakty na jednotlivá střediska lze dohledat na: www.pmscr.cz.

Probační a mediační činnost zasahuje především do oblasti terciární prevence kriminality. Snahou Probační a mediační služby je zvýšení účinnosti kontroly pachatelů při výkonu alternativních sankcí, úspěšnosti výchovné práce s touto cílovou skupinou a zmírňování dopadů trestných činů do života obětí. Za tím účelem PMS vytváří a rozvíjí škálu resocializačních programů, kdy specifické postupy odborné práce jak s oběťmi, tak s pachateli ověřuje prostřednictvím pilotních projektů realizovaných ve značné míře i v Ústeckém kraji.

Podpora obětí trestné činnosti

V Ústeckém kraji PMS provozuje poradny pro oběti trestné činnosti v Chomutově, Mostě, Lounech, Teplicích, Ústí nad Labem, Děčíně, Lounech. Účelem zřízení poradenských míst je zvýšit dostupnost psychosociální a právní pomoci obětem trestných činů. Poradenská činnost je zaměřena na orientaci obětí v trestním řízení, na zvýšení jejich informovanosti a schopnosti uplatnit svá práva a nároky na náhradu škody a újmu. Nedílnou součástí poradenství je psychosociální podpora obětí při zvládání náročné životní situace a podpora při naplnění nejtypičtějších potřeb, které oběti trestné činnosti mají (potřeba informací, potřeba sdílení zážitku a potřeba obnovení pocitu bezpečí). Poradenskou činnost realizuje PMS v rámci projektu Proč zrovna já II, podpořeného z prostředků ESF. V rámci projektu je PMS obětem schopna vyjma praktických pomoci v průběhu trestního řízení zprostředkovat právní pomoc a pomoc terapeuta. Více o projektu lze nalézt zde <https://www.pmscr.cz/proc-zrovna-ja-ii/>.

Resocializační programy pro mladistvé

Specifickou cílovou skupinou pachatelů, na kterou se PMS, resp. resort Ministerstva spravedlnosti zaměřuje, jsou mladiství a mladí dospělí.

Na jednotlivých střediscích PMS působí specialisté na práci s mládeží, kteří zajišťují dle zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, výkon mnoha výchovných a trestních opatření, zejména dohledu probačního úředníka a společensky prospěšné činnosti.

S ohledem na možnosti výchovného působení na mladistvého PMS usiluje vstup do případů a situací trestného činu v jejich rané fázi. V rámci přípravného řízení nabízí spolupráci mladistvým pachatelům, jejich rodinám a poškozeným, která spočívající zejména v mimosoudním řešení situace (mediaci), nabídce vhodných programů pro mladistvého a jiných výchovných opatření, která lze se souhlasem mladistvého realizovat již v rámci přípravného řízení. Urovnání konfliktu, rychlá intervence, náhrada škody poškozenému, opatření, které je zvoleno účelně a odpovídá situaci mladistvého – to jsou cíle činnosti PMS v této oblasti.

S cílem zajistit dostupnost potřebných podpůrných, tzv. probačních programů, které umožní specifickou práci a působení na mladistvé pachatele, vyhlašuje Ministerstvo spravedlnosti pravidelně každý rok akreditační a dotační řízení pro zajištění chodu specifických výchovných programů pro mládež.

Probační a mediační služba dále sama vyvíjí (ve spolupráci se zahraničními partnery), resocializační program s názvem Proti násilí. Tento program je aktuálně realizován v rámci projektu „Na správnou cestu II“ (<https://www.pmscr.cz/na-spravnou-cestu-ii/>) v Ústí nad Labem a v Chomutově. Program je zacílen na pachatele násilné trestné činnosti, obsahuje prvky skupinové a individuální práce, intenzivně zapojuje rodinný systém mladistvého. Cílem programu je snížení agresivity a recidivy a přijetí odpovědnosti za spáchaný trestný čin. Program je součástí systémového přístupu k řešení kriminality mladistvých. Další komponentou projektu Na správnou cestu jsou rodinného skupinové konference, které byly v minulosti realizovány v okresech Ústí n. Labem a Děčín a dále podpora a rozvoj činnosti multidisciplinárních týmů pro mládež.

Programy cílené na osoby žádající o předčasné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody

V Ústeckém kraji je umístěno šest věznic. Značná část odsouzených využívá svého zákonného práva žádat o tzv. podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Probační a mediační služba přispívá k rozhodování soudů o vhodnosti podmíněného propuštění dlouhodobou prací s odsouzenými před jejich případných propuštěním, kdy podstatná část práce spočívá v hodnocení připravenosti odsouzeného, vč. jeho motivace k svobodnému samostatnému životu bez konfliktu se zákonem. Probační a mediační služba za současného zapojení sociálního okolí odsouzeného, příslušných institucí, vč. potenciálních zaměstnavatelů prověřuje možná rizika sociálního selhání odsouzeného v případě předčasného propuštění a prověřuje životní podmínky do nichž má být odsouzený propuštěn. Soudu předkládá komplexní zprávu vč. návrhu dalších opatření, které mají být odsouzenému uloženy na podporu jeho úspěšné reintegrace do společnosti. Od roku 2009 PMS ověřuje a postupně rozšiřuje v rámci projektu Křehká šance koncept tzv. Komise pro podmíněné propuštění, kdy obzvláště v případy žádostí o podmíněné propuštění odsouzených za závažnou trestnou činnost hodnotí situaci odsouzeného tým odborníků z Vězeňské služby, Probační a mediační služby a zástupců veřejnosti (nejčastěji z řad pomáhajících profesí). Do procesu hodnocení žádosti odsouzeného jsou zapojeny též oběti daného trestného činu a jejich potřeby jsou zohledněny v procesu přípravy odsouzeného na případné podmíněné propuštění, nebo následně ve vlastním rozhodnutí soudu o podmíněném propuštění. Do projektu je zapojována i komunita v podobě zaměstnavatelů a pomáhajících profesí v místě, kam se odsouzený z výkonu trestu vrací. Výsledky práce komise jsou využívány soudy a státními zástupci při rozhodování o podmíněném propuštění. V Ústeckém kraji jsou do projektu zapojena střediska Chomutov a Most. Více informací o Křehké šanci lze nalézt zde: <https://www.pmscr.cz/krehka-sance-ii/>.

4.5 RESORT MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (dále MŠMT) se zaměřuje především na oblast nespecifické a specifické primární prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže. Od roku 2001 MŠMT vytváří svou preventivní politiku v návaznosti na koncepcí národní protidrogové politiky, kdy převzalo do své působnosti plnění primárně preventivních aktivit v oblasti rizikového chování (dále RCH) ve školách a školských zařízeních.

MŠMT rozvíjí preventivní programy zaměřené na specifickou primární prevenci ve školách a školských zařízeních – aktivity, které jsou zaměřeny na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků (např. záškoláctví, šikana, kriminalita, užívání návykových látek), ale také i programy nespecifické primární prevence zaměřené na rozvoj aktivit podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času.

Prevence RCH ve školství je legislativně upravena v § 29 odst. 1 a § 30 odst. 1, písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zákonodárce již blíže neuvádí, jakým konkrétním způsobem by se RCH ve školství mělo předcházet. To se prozatím objevuje pouze v metodických pokynech MŠMT a ve vyhlášce č. 72/2005, o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních.

Systém organizace primární prevence v ČR

Na horizontální úrovni MŠMT spolupracuje s ostatními ministerstvy (zejména MPSV, MV, MS ČR), ale i s nadresortními orgány – především s Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky, Radou vlády pro záležitosti romské menšiny a Republikovým výborem pro prevenci kriminality.

Vertikální úroveň systému primární prevence RCH je vytvořena ve vztahu MŠMT – krajský

školský koordinátor prevence – metodik prevence (dříve okresní – v současné době působí v Pedagogicko-psychologické poradně) – školní metodik prevence přímo působící ve školách a školských zařízeních.

Na krajské úrovni zodpovídá za oblast prevence RCH v samostatné působnosti odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Ústeckého kraje.

Největší slabinou současného preventivního systému ve školství zůstává pozice školních metodiků prevence, kteří ve většině případů nemají potřebný časový prostor pro plnění svých úkolů. Velikost rozsahu činnosti školního metodika prevence je nesystémově ponecháván na rozhodnutí vedení školy. Podcenění významu práce školního metodika prevence má často za následek, že v některých případech může být jeho funkce pouze formální záležitostí.

Minimální preventivní program

Základním nástrojem pro realizaci primární prevence na školách je minimální preventivní program (dále jen MPP). Kvalita MPP se v Ústeckých školách a školských zařízeních s ohledem na neexistenci jasného zadání ze strany MŠMT značně liší. Existují MPP zpracované velmi kvalitně (a zároveň i korespondující s úrovní vlastních školních preventivních aktivit), ale bohužel se vyskytnou i takové, které mají pouze formální charakter.

4.5.1 Specifická školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovnou péči

Do působnosti tohoto resortu patří **sít' specifických zařízení**, které se zaměřují na děti a mládež s poruchami učení a chování. Jsou to:

- pedagogicko–psychologické poradny (podrobněji kapitola 4.8.2),
- střediska výchovné péče,
- školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy:
 - diagnostické ústavy (pro děti a pro mládež)
 - dětské domovy
 - dětské domovy se školou (dříve výchovný ústav pro děti)
 - výchovné ústavy pro mládež (podrobněji kapitoly 3.10.1 a 4.8.2).

Střediska výchovné péče (SVP)

SVP působí převážně na úrovni sekundární prevence sociálně nežádoucích jevů. Zaměřují se na rozvoj osobnosti dětí a mládeže s rizikovými projevy v chování, vytvářejí metodické zázemí pro pomoc rodičům nebo jiným zákonným zástupcům dětí, vytvářejí preventivní programy v oblasti sociálních dovedností, chování a prospěchu, poskytují pedagogické a psychologické služby směřující k včasnému odstranění problémových projevů v chování dětí a mladistvých způsobených nesprávnou výchovou v rodině nebo nevhodným sociálním prostředím.

SVP provádějí také činnosti poradenské, diagnostické a terapeutické zaměřené na odstranění nebo zmírnění již vzniklých poruch chování v sociálním vývoji dětí a mládeže.

SVP poskytují poradenské služby i dětem a mládeži do 18 let propuštěným z ústavní výchovy nebo ochranné výchovy při jejich integraci do společnosti. SVP jsou převážně součástí Diagnostických ústavů nebo Výchovných ústavů pro mládež.

Preventivně výchovná péče je poskytována SVP nebo diagnostickým ústavem ve formě

- a) ambulantních služeb na základě žádosti osob odpovědných za výchovu nebo klientů starších 14 let, nebo
- b) celodenních služeb na základě žádosti zákonných zástupců klienta nebo zletilého klienta, nebo
- c) internálních služeb na základě žádosti zákonných zástupců klienta nebo zletilého

klienta; internátní pobyt trvá zpravidla 8 týdnů.

V Ústeckém kraji, ale i v ČR je těchto středisek nedostatek. V ČR je celkem 43 zařízení, v Ústeckém kraji jsou celkem čtyři střediska – v Mostě, Chomutově, Děčíně a v Ústí nad Labem. Internátní služby poskytují střediska v Mostě a v Děčíně. Nedostatek služeb tohoto zařízení je v Ústeckém kraji zejména v okresech Louny a Litoměřice. Seznam SVP s kontakty je k dispozici na webových stránkách MŠMT: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/strediska-vychovne-pece>.

4.5.2. Programy vyhlašované MŠMT

Dotační program pro oblast primární prevence rizikového chování na období 2017 - 2020

Dne 10. 5. 2016 byla na MŠMT schválena „Metodika Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na realizaci aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování v období 2017-2020 (č. j. MSMT-11483/2016).

Dotační řízení a harmonogram dotačního řízení na příslušný rok je vyhlašováno a zveřejněno na internetových stránkách MŠMT: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-projekty/dotacni-projekty-a-certifikace>, vždy k 30. červnu.

MŠMT poskytuje dotace ze státního rozpočtu na realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování. Dotace jsou poskytovány na projekty individuální a projekty krajské.

Získání státní dotace pro programy primární prevence ze strany MŠMT a RVKPP bylo podmíněno certifikací. Od roku 2017 MŠMT od této povinnosti upustilo, nicméně certifikace programu je pro hodnocení podaných žádostí významným kritériem.

Certifikace odborné způsobilosti poskytovatelů programů primární prevence rizikového chování je posouzení a formální uznání, že program odpovídá stanoveným normám kvality a komplexnosti. Tyto normy jsou schváleny Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky a Výborem pro udělování certifikací primární prevence MŠMT.

V současné době zajišťují certifikované programy primární prevence rizikového chování v Ústeckém kraji dva poskytovatelé služeb – Světlo Kadaň, z.s. (Světlem k prevenci) a WHITE LIGHT I., z.ú. („Všeho (jenom) s Mírou“). Další organizace protidrogové prevence, realizující v kraji dlouhodobé strukturované programy ve školách se zaměřením na specifickou primární prevenci závislostního chování, mají o certifikaci svého programu požádáno. Jedná se o Kontaktní centrum Litoměřice Oblastního spolku ČČK Litoměřice na Litoměřicku a program „Všeobecné primární prevence užívání návykových látek a dalších forem rizikového chování“, dále DRUG-OUT Klub, z.s. a Most k naději, z.s.

Asistent pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním

Funkci **asistenta pedagoga** zřizuje ředitel školy se souhlasem krajského úřadu na základě § 16, odst. 10 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ustanovením § 20 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s § 7 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Asistent pedagoga působí ve třídě, ve které se vzdělává dítě, žák nebo student se speciálními vzdělávacími potřebami (se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním). V případě dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním je nezbytné vyjádření školského poradenského zařízení.

Asistent pedagoga poskytuje pomoc žákům při přizpůsobení se školnímu prostředí, pomoc pedagogickým pracovníkům školy při výchovné a vzdělávací činnosti, pomoc při komunikaci se žáky, při spolupráci se zákonnými zástupci žáků a komunitou, ze které žák pochází. (MŠMT, 2007)

MŠMT vyhlašuje k tomuto rozvojový program **Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním**.

V prvním pololetí 2019 bylo na základních školách v Ústeckém kraji podpořeno celkem 1 295 úvazků asistenta pedagoga, na středních školách bylo celkem 214,9 úvazků.

Podrobné informace jsou k dispozici na webových stránkách MŠMT:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/asistent-pedagoga>.

MŠMT dále vyhlašuje dotační program – „**Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol, konzervatoří a studentů vyšších odborných škol**“.

Finanční prostředky tohoto dotačního programu jsou poskytovány právnickým osobám vykonávající činnost střední školy, konzervatoře nebo vyšší odborné školy zapsané ve školském rejstříku podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, v platném znění.

Cílem tohoto programu je podpora romských žáků a studentů, zlepšení vzdělávacích výsledků, zamezení předčasných odchodů ze vzdělávacího procesu, zvýšení počtu romských absolventů středních škol, konzervatoří a vyšších odborných škol a zvýšení počtu romských studentů na vysokých školách. Do programu lze zahrnout pouze žáky **denní formy** vzdělávání, kteří mají pravidelnou školní docházku, případně průkazně omluvenou absenci, a nemají kázeňské problémy (podle ust. § 10 odst. 3 vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, v platném znění). O dotaci může žádat student, **který nedosáhl 27 let věku**.

Program vymezuje dvě podporované aktivity. Aktivita A slouží pro zajištění finanční a materiální podpory žáků/studentů (finanční podpora na školné, stravné, cestovné, ubytování a školní potřeby). Aktivita B navazuje na předchozí aktivitu a zajišťuje přímou podporu ve vzdělávání (určena pouze pro právnické osoby žádající o podporu v rámci aktivity A).

Bližší informace o tomto programu jsou k dispozici na webových stránkách MŠMT:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/roma-ss-a-vos>.

4.6 RADA VLÁDY ČR PRO ZÁLEŽITOSTI ROMSKÉ MENŠINY

Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny (dále jen RVZRM) byla zřízena v roce 1997 usnesením vlády č. 581 ze 17. září 1997 jako Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity. Na radu byla přejmenována v roce 2001.

Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny je stálým poradním a iniciačním orgánem vlády pro otázky romské komunity. Rada systémově napomáhá integraci romské komunity do společnosti. Zabezpečuje součinnost resortů odpovědných za realizaci dílčích opatření a plnění úkolů, vyplývajících z usnesení vlády a mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Soustřeďuje, projednává a předkládá vládě informace, podklady a návrhy pro tvorbu a uplatňování politiky vlády v oblasti integrace romských komunit. Na základě článku 6 Statutu Rady vlády pro záležitosti romské menšiny Rada zřizuje podle potřeby stálé výbory. Mezi ně patří Monitorovací výbor Agentury pro sociální začleňování a Výbor pro spolupráci se samosprávami, který dne 29. dubna 2015 zřídil Pracovní skupinu krajských koordinátorů pro záležitosti romské menšiny.

RVZRM ve spolupráci s Úřadem vlády ČR vyhlašuje tři dotační programy, které si dávají za cíl přispět k romské integraci, a to na úrovni obcí (prostřednictvím dotačních programů „**Podpora terénní práce**“ a „**Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce**“) a krajů (prostřednictvím dotačního programu „**Podpora koordinátorů pro romské záležitosti**“).

Terénní práce ve vyloučených romských lokalitách

Dotace v tomto programu je poskytována za účelem zabezpečení výkonu terénní práce a pozice terénního pracovníka, kterého zaměstnává obec nebo příspěvková organizace obce, zřízená pro tyto účely. Těžištěm terénní práce je přímá práce s cílovou skupinou (jednotlivcem, rodinou či komunitou) v jejich přirozeném prostředí. Ke vzájemnému kontaktu tak dochází mimo půdu organizace, která terénního pracovníka zaměstnává, což umožňuje kontakt s lidmi, kteří sami institucionální pomoc nevyhledávají

K základním principům terénní práce patří dodržování práv osob z cílové skupiny (důraz na respektování vůle, ochrany, důstojnosti, soukromí, osobních údajů a dalších práv těchto osob), zmocňování osob z cílové skupiny, práce v přirozeném prostředí osob z cílové skupiny, kontinuita a návaznost, mlčenlivost, princip nízkoprahovosti. Mezi činnosti terénního pracovníka patří řešení problémů v oblasti vzdělávání, zaměstnání, zdraví, bydlení, chudoby a diskriminace, osvěta o právech příslušníků romské menšiny aj.

V roce 2019 bylo podpořeno celkem 8 obcí, mezi něž patří:

- Chomutov, Štětí, Krásná Lípa, Roudnice nad Labem, Rumburk, Šluknov, Bílina, Dubí

Podrobné informace o tomto dotačním titulu jsou k dispozici na webových stránkách RVZRM: <https://www.vlada.cz/scripts/detail.php?pgid=942>.

Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce

Dotace v tomto programu je určena na prevenci sociálního vyloučení a komunitní práci. Účelem těchto projektů je poskytnout podporu a pomoc Romům s cílem předcházet sociálnímu vyloučení a odstraňovat jeho důsledky. Z programu lze podpořit projekty využívající principy komunitní práce v romských komunitách či lokalitách, a aktivity doplňující terénní práci, sociální program a sociální služby, u nichž žadatel o poskytnutí dotace prokáže, že jsou potřebné a vedou k prevenci sociálního vyloučení nebo přispívají ke zlepšení situace obyvatel romských lokalit. Doplňkovou součástí projektů může být vzdělávací a informační činnost, tj. pořádání informačních kampaní, účast na výstavách, pořádání odborných konferencí a seminářů, prezentace příkladů dobré praxe, vydávání informačních materiálů, letáků, tiskovin a publikací.

Mezi oprávněné žadatele patří nevládní neziskové organizace. V roce 2019 byly podpořeny 3 nevládní neziskové organizace z Ústeckého kraje:

- Oblastní charita Most (Učíme se pro život, Asistenční centrum v Janově), Romano jasnice, spolek (Komunitní práce v Trmicích) a Oblastní charita Šluknov (Komunitní práce ve Šluknově 2019).

Podrobné informace o dotačním programu a přidělených dotacích jsou k dispozici na webových stránkách vlády: <http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?pgid=943>.

4.6.1 Dotační programy zaměřené na integraci romské komunity

Vedle dotačních řízení RVZRM ve spolupráci s Úřadem vlády ČR je dále vyhlašováno dotační řízení **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR „Podpora integrace romské komunity**.

Podpora integrace romské komunity

Program je určen na podporu realizace projektů v oblastech:

- a) předškolní příprava a včasná péče
- b) *podpora školní úspěšnosti žákyň a žáků na základní a střední škole*
- c) *metodická podpora pedagogických pracovníků a pracovníků školských poradenských zařízení*
- d) *tvorba didaktických materiálů a odborných studií pro potřeby vytváření vzdělávacích programů, metod a strategií*

- e) *volnočasové a zájmové aktivity pro romské děti a mládež v návaznosti na jejich vzdělávací potřeby*
- f) *podpora informačních a osvětových aktivit zaměřených na předcházení jakémukoliv diskriminačnímu jednání z důvodu etnicity, národnostní příslušnosti, sociálního či ekonomického statutu.*

Podrobné informace o dotačním programu a přidělených dotacích jsou k dispozici na webových stránkách MŠMT: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/integrace-romske-komunity>.

Další dotační řízení, zaměřené na romskou menšinu vyhlašuje **Ministerstvo kultury, „Podpora integrace příslušníků romské komunity“**

Podpora integrace příslušníků romské komunity

Ministerstvo kultury v rámci tohoto programu poskytuje dotaci na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity.

Projekty mohou být zaměřeny na následující aktivity:

- umělecké aktivity (divadla, muzea, galerie, knihovny, koncerty, přehlídky, festivaly),
- kulturně vzdělávací a výchovné aktivity (např. semináře, přednášky, besedy),
- odborné studie rozšiřující poznání a podporující bádání o romské kultuře, tradicích a historii,
- dokumentace romské kultury,
- ediční činnost (neperiodické publikace),
- kulturní akce směřující k potírání negativních projevů extremismu, rasové a národnostní nesnášenlivosti a xenofobie.

Podrobné informace o dotačním programu a přidělených dotacích jsou k dispozici na webových stránkách Ministerstva kultury ČR: <http://www.mkcr.cz/kulturni-dedictvi/regionalni-a-narodnostni-kultura/granty-a-dotace/default.htm>.

4.6.2 Systém organizace a úloha krajů a obcí v oblasti integrace příslušníků romské komunity

Na ústřední úrovni působí v oblasti integrace romské menšiny RVZRM, která spolupracuje s ústředními orgány veřejné správy (zejména MPSV, MŠMT, MV ČR) a dalšími poradními orgány vlády. V horizontální linii představuje koordinátora pro kraje a obce a další subjekty veřejné i neveřejné sféry.

V rámci Krajského úřadu Ústeckého kraje v uvedené oblasti působí koordinátor pro romské záležitosti. Pracovní místo koordinátora bylo zřízeno dle ustanovení § 67 odst. 1 písm. f) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a bylo systémově zařazeno na odbor sociálních věcí, konkrétně pak na oddělení sociální práce.

Krajský „romský“ koordinátor metodicky vede (a také koordinuje preventivní aktivity) romské poradce na obcích a také organizace (převážně nestátní) poskytující sociální a další služby dané cílové skupině.

Obce s rozšířenou působností nemají zákonem přímo stanovenou povinnost vytvářet pracovní místo romského poradce (nebo též terénní sociální pracovník nebo terénní pracovník). Zabývat se činnostmi napomáhajícími integraci romských komunit do společnosti však ukládá obecním úřadům § 6 odst. 8 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin, ve znění pozdějších předpisů.

4.6.3 Agentura pro sociální začleňování

V roce 2007 došlo k vytvoření Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách (dále Agentura). Monitorovací výbor vládní Agentury vybral 12 lokalit, v nichž Agentura začala pracovat od 1. ledna 2008. Agentura pro sociální začleňování je nástrojem Vlády ČR,

prostřednictvím kterého dochází k podpoře obcí v procesu sociálního začleňování, tedy k podpoře plnění jejich funkcí (pomoc při zajištění rovného přístupu ve vzdělávání, bydlení, zdravotní péče, zaměstnání, sociálních služeb a bezpečí). Pomoc spočívá v komunikaci s ústředními orgány státní správy, a taktéž v čerpání finančních prostředků z evropských strukturálních fondů, státního rozpočtu, krajských dotačních programů a ostatních zdrojů.

Cílem Agentury pro sociální začleňování je vytvoření lokálního strategického plánu sociálního začleňování, a jeho následné naplňování, čímž dochází:

- k plné integraci sociálně vyloučených obyvatel do společnosti
- k revitalizaci či redukci sociálně vyloučených lokalit, rozvoji části obce, rozvoji sociálních služeb
- k zajištění rovného přístupu ke vzdělávání, bydlení, zdravotní péči, zaměstnání, sociálním službám a bezpečí, prevenci sociálního vyloučení.

Koordinovaný přístup sociálně vyloučených lokalit (KPSVL)

KPSVL je nástroj, který městům a obcím umožňuje ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování čerpat z prostředků Evropských strukturálních investičních fondů. Spolupráce v rámci KPSVL trvá zpravidla tři roky a vychází z předchozích aktivit Agentury pro sociální začleňování. Vedle pomoci při sestavení strategického plánu pomáhá taktéž při zpracování, realizaci a zajištění udržitelnosti aktivit a výsledků.

Spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování v rámci KPSVL byla zahajována ve vlnách. Vyhlášené vlny určovaly zahájení spolupráce mezi Agenturou pro sociální začleňování a lokalitou. Takových vln bylo vyhlášeno celkem 5, v rámci níž bylo zapojeno celkem 13 lokalit Ústeckého kraje. Jednalo se o následující lokality:

1. vlna: Dubí, Štětí, Obrnice, Kadaň, Roudnice nad Labem
2. vlna: Klášterec-Vejprty, Litvínov
3. vlna: Děčín
4. vlna: Chomutov, Most, Postoloprty, Varnsdorf
5. vlna: Rumburk.

Zahájení spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování v rámci KPSVL již neurčují vyhlášené vlny, nýbrž volné kapacity Agentury pro sociální začleňování. Lokality se do spolupráce v rámci KPSVL mohou hlásit průběžně, čímž došlo ke zjednodušení a zrychlení procesu zahájení spolupráce. V současné době je do spolupráce v rámci KPSVL zapojena také obec Česká Kamenice a město Žatec. Obce mohou žádat o jiné formy spolupráce, například o Vzdálenou dílčí podporu. Více informací o tomto druhu podpory je uvedeno na odkazu níže.

Informace o činnosti Agentury jsou k dispozici na stránkách: <http://www.socialni-zaclenovani.cz/>.

4.7 RADA VLÁDY PRO KOORDINACI PROTIDROGOVÉ POLITIKY

Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky (dále „RVKPP“) působí v souladu s § 28 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek jako poradní orgán vlády, který provádí na národní úrovni protidrogovou politiku. Hlavní náplní činnosti RVKPP je vytváření národní strategie protidrogové politiky a akčních plánů a koordinace v nich obsažených aktivit na mezikrajské a mezikrajskové úrovni. Prostřednictvím sekretariátu RVKPP je koordinována oblast financování protidrogové politiky, služeb prevence a léčby pro uživatele návykových látek i patologické hráče a dále je koordinována oblast systémů ověřování kvality těchto služeb. RVKPP předkládá každoročně vládě Výroční zprávu o stavu ve věcech drog v České republice za předcházející kalendářní rok.

Klíčovým dokumentem protidrogové politiky je Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027 (dále „národní strategie“), která byla schválena vládou ČR dne 13. května 2019. Nová národní strategie navazuje na Národní strategii protidrogové politiky na období 2010–2018. Cíli strategie jsou především předcházení

a snižování zejména zdravotních, sociálních, ekonomických a nehmotných škod vyplývajících z užívání návykových látek, hazardního hraní a dalšího závislostního chování a z existence legálních i nelegálních trhů s návykovými látkami, hazardním hraním a dalšími produkty se závislostním potenciálem. Podrobné definice cílů a aktivit jsou součástí akčního plánu.

RVKPP se podílí na financování protidrogových služeb a dalších aktivit protidrogové politiky v rámci každoročně vyhlašovaného dotačního programu Protidrogová politika (látkové a nelátkové závislosti). Podporované jsou zejména preventivní, poradenské, ambulantní a rezidenční programy v různých typech adiktologických služeb pro cílovou skupinu osob závislých a závislostí ohrožených (včetně patologického hráčů). Podpora je zaměřena také na informační aktivity a práci s veřejností, výzkumné projekty v oblasti závislostí apod..

Podrobnější informace o činnosti RVKPP, znění strategických dokumentů i výročních zpráv, informace k dotačnímu programu apod. jsou k dispozici na webových stránkách Úřadu vlády na uvedeném odkazu: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/protidrogova-politika-72746/>.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále „MŠMT“) koordinuje aktivity v oblasti primární prevence a poskytuje dotace ze státního rozpočtu na realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování v rámci Dotačního programu pro oblast primární prevence rizikového chování na období 2017 – 2020. Kvalitní komplexní programy specifické primární prevence by měly splňovat certifikaci odborné způsobilosti. Certifikace primární prevence je dokladem o naplnění Standardů odborné způsobilosti poskytovatelů programů školské primární prevence rizikového chování. Získání certifikátu odborné způsobilosti je posouzením a formálním uznáním, že poskytovatel a jím realizovaný program odpovídá stanoveným kritériím kvality a komplexnosti. Ústecký kraj podporuje vznik certifikovaných programů prostřednictvím dotačního programu „Certifikace primární prevence pro poskytovatele sociálních služeb protidrogové politiky“, v němž jsou hrazeny náklady certifikačního řízení odborné způsobilosti jednoho programu primární prevence rizikového chování. Realizaci certifikovaných programů podporuje kraj od roku 2019 v rámci dotačního programu Prevence rizikového chování v Ústeckém kraji. V roce 2019 zajišťují certifikované programy všeobecné primární prevence rizikového chování v Ústeckém kraji tři poskytovatelé sociálních služeb – Světlo Kadaň, z.s. (Světlem k prevenci), WHITE LIGHT I., z.ú. („Všeho (jenom) s Mírou“) a Kontaktní centrum Litoměřice Oblastního spolku ČČK Litoměřice (Všeobecná primární prevence užívání návykových látek a dalších forem rizikového chování).

Protidrogová politika Ústeckého kraje

Protidrogová politika územně samosprávných celků je zakotvena v § 29 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

Činnosti v oblasti protidrogové politiky Ústeckého kraje koordinuje v samostatné působnosti krajský protidrogový koordinátor působící na odboru sociálních věcí Krajského úřadu Ústeckého kraje. Na realizaci protidrogové politiky kraje se podílí Pracovní skupina protidrogové politiky Ústeckého kraje. Ústecký kraj se formou dotačních řízení každoročně podílí na kontinuálním spolufinancování protidrogových služeb a aktivit.

Cíle a opatření pro protidrogovou politiku jsou zakotveny v dokumentu Strategie protidrogové politiky Ústeckého kraje na období 2015–2018, jehož platnost je prodloužena do konce roku 2019. Nová koncepce s platností na roky 2020–2023 bude zpracována do konce roku 2019. Potřebnost sociálních služeb vychází ze Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji a jeho Akčního plánu rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji. Všechny sociální služby pro cílovou skupinu osob závislých a závislostí ohrožených jsou zakotveny v aktuálně platné Základní síti sociálních služeb Ústeckého kraje.

Ústecký kraj má zajištěnou síť služeb obsahující základní spektrum služeb prevence, léčby a resocializace pro osoby závislé a ohrožené závislostí. V kraji působí 6 organizací

poskytujících celkem 31 sociálních služeb protidrogové prevence – 9 kontaktních center, 9 terénních programů, 3 následné péče, 1 terapeutická komunita a 9 odborných sociálních poradenství pro cílovou skupinu osob ohrožených závislostí a jejich blízkých (z toho působí 2 služby i ve věznicích a 1 služba je specializovaná pouze pro děti a dorost od 10 do 18 let). Komplexní zdravotní služby pro závislé poskytuje Krajská zdravotní, a.s., o.z. Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem (detoxifikace, substituce, AT ambulance, adiktologická ambulance a krátkodobé lůžkové péče na psychiatrickém oddělení). Léčbu nabízejí také dostupné psychiatrické léčebny (zejména Psychiatrická nemocnice Horní Beřkovice) nebo soukromé psychiatrické ambulance. Pobytová služba pro osoby s problémem závislosti, i v kombinaci s chronickým duševním onemocněním, je dostupná v domově se zvláštním režimem.

Každoročně je zpracována Výroční zpráva o realizaci protidrogové politiky v kraji, která obsahuje podrobné informace o aktuální situaci na drogové scéně v kraji, přehled dostupných protidrogových služeb včetně kontaktů, informace o krajské i místní protidrogové politice, o realizaci a financování služeb a také statistické údaje za uplynulý rok. Všechny dokumenty protidrogové politiky kraje včetně kontaktních údajů na služby a zařízení, poskytovatele primární prevence aj. jsou dostupné na webových stránkách Ústeckého kraje v sekci „protidrogová politika“, přímý odkaz zde: <https://www.kr-ustecky.cz/protidrogova-prevence/ds-12447/p1=204835>.

4.8 ÚSTECKÝ KRAJ

4.8.1 Odbor sociálních věcí

Odbor sociálních věcí vykonává v rámci přenesené působnosti činnosti v oblastech přímo souvisejících s problematikou prevence kriminality:

- sociálně-právní ochrany dětí (viz také kapitola 3.10.1),
- koordinace poskytování sociálních služeb (kapitola 4.2.1 a násl.),
- koordinace romských záležitostí (také kapitola 4.6) a jiné činnosti upravené ve speciálních právních předpisech.

V rámci samostatné působnosti vykonává odbor sociálních věcí činnosti v oblastech přímo souvisejících s problematikou prevence kriminality:

- koordinace aktivit prevence kriminality,
- koordinace protidrogové politiky na území kraje a jiné činnosti upravené ve zvláštních právních předpisech,
- plánování rozvoje sociálních služeb v kraji,
- aktualizace Základní sítě sociálních služeb v Ústeckém kraji pro daný rok, její pravidelná aktualizace pro rok následující,
- tvorba Akčního plánu rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji, vždy pro následující rok,
- administrace níže uvedených dotačních programů.

Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Ústeckého kraje vyhláší v rámci sociální prevence dotační programy:

Podpora sociálních služeb a aktivit na podporu rodiny.

Předmětem podpory tohoto Programu jsou následující aktivity realizované na území Ústeckého kraje:

Velké změny tohoto dotačního titulu byly uskutečněny v roce 2016 – dotační titul byl rozdělen na tři, první podporuje sociální služby, druhý sociální služby protidrogové politiky a třetí je zaměřen na podporu neregistrovaných služeb - tzv. prarodinných aktivit:

- Podpora Ústeckého kraje na sociální služby – malý dotační program
- Podpora Ústeckého kraje na sociální služby protidrogové politiky
- Podpora Ústeckého kraje v oblasti prarodinných aktivit (podpora do roku 2019)
- Podpora rozvoje dobrovolnictví v Ústeckém kraji (od roku 2020).

Kromě těchto dotačních programů byl v roce 2017 a 2019 vypsán mimořádný dotační titul na podporu certifikace organizací, které realizují na území Ústeckého kraje primární protidrogovou prevenci.

Více informací k těmto dotačním programům jsou k dispozici na webových stránkách Ústeckého kraje: <https://www.kr-ustecky.cz/socialni-veci/ds-99604/archiv=0>.

Evropská poradna pro trestně stíhané osoby a oběti trestných činů

Od roku 2007 Ústecký kraj úzce spolupracuje s Evropskou poradnou pro trestně stíhané osoby a oběti trestných činů se sídlem v Drážďanech (dále jen „EBS“). Tento projekt je spolufinancován z Evropské Iniciativy Společenství Interreg IIIA a Svobodného státu Sasko. Kancelář EBS má úřední hodiny také v Děčíně.

Cílem Evropské poradny EBS je poradenství a péče o české občany, kteří se v Sasku dopustili trestného činu, a i péče o jejich rodinné příslušníky, péče a poradenství pro německé a české oběti trestných činů a navázání a udržování kontaktů a spolupráce s úřady a sociálními organizacemi v příhraničních regionech České republiky. Těžiště práce Evropské poradny EBS je zprostředkování obecně prospěšných prací a zajištění mediace mezi pachatelem a obětí jako metoda narovnání sporu. Další informace jsou k dispozici: <http://www.kr-ustecky.cz/evropska-poradna-ebs-dresden/ds-99826/archiv=0&p1=204835>.

4.8.2 Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Ústeckého kraje působí v rámci samostatné působnosti zejména v oblasti **primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže** (viz kapitola 4.5).

Školská zařízení zřizovaná Ústeckým krajem

Ústecký kraj zřizuje kromě mnoha školských zařízení (zejména středních, uměleckých, základních škol a jiných typů školských zařízení) také školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy. Jde o **sít' dětských domovů**, kterých v kraji zřizuje celkem sedmáct. V roce 2018 bylo v dětských domovech v kraji celkem 768 lůžek. V zařízeních tohoto typu pobývalo celkem 730 dětí z Ústeckého kraje nebo z jiných krajů ČR. Kapacita domovů byla využita v průměru z 95,1 %.

Seznam škol a školských zařízení (také dětských domovů), jejichž zřizovatelem je Ústecký kraj, je k dispozici na webových stránkách kraje: <https://www.kr-ustecky.cz/seznamy-skol-a-skolskych-zarizeni-usteckeho-kraje/ds-65312/p1=204451>.

Ústecký kraj je zřizovatelem také **Pedagogicko-psychologické poradny Ústeckého kraje a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků** (dále jen PPP) se sídlem v Teplicích. Toto zařízení má celkem 11 odloučených pracovišť:

- v Děčíně, Chomutově, Kadani, Litoměřicích, Lounech, Mostě, Roudnici nad Labem, Rumburku, Teplicích, Ústí nad Labem a Žatci.

PPP jakožto specializované poradenské zařízení participuje na vzdělávacím procesu dětí a mládeže a to zvláště v těch případech, kdy je tento vzdělávací proces nějakým způsobem znesnadněn.

V každém středisku působí územní (dříve označován jako okresní) metodik primární prevence. Prostřednictvím metodika prevence zajišťuje PPP prevenci rizikového chování, realizaci preventivních opatření, koordinuje činnost školních metodiků prevence.

Podrobné informace o činnosti jednotlivých středisek pedagogicko-psychologické poradny jsou k dispozici na webových stránkách: <http://www.pppuk.cz>.

Od roku 2006 vyhlašuje odbor školství mládeže a tělovýchovy v rámci nespecifické primární prevence dotační program na podporu sportovní činnosti a efektivního trávení volného času dětí a mládeže, který byl vytvořen z programu podpory rozvoje aktivit v oblasti tělovýchovy a sportu - Sport pro všechny, v oblasti volného času -Volnočasové aktivity dětí a mládeže. V roce 2011 došlo k rozdělení tohoto dotačního programu na dva samostatné programy: „Sport“ a „Volný čas“, které jsou každým rokem takto vyhlašovány.

V rámci specifické primární prevence vyhlašuje odbor školství mládeže a tělovýchovy program „**Prevence rizikového chování v Ústeckém kraji**“, v rámci kterého je podporováno především začlenění programů specifické primární prevence do výuky (středně a dlouhodobé, navazující aktivity), vzdělávání pedagogů v oblasti prevence, specializační studium školních metodiků prevence a stmelovací a adaptační pobyty žáků.

Podrobné informace o tomto programu jsou k dispozici na webových stránkách Ústeckého kraje: <https://www.kr-ustecky.cz/skolstvi-mladez-a-telovychova/ds-99605/p1=204744>.

4.8.3 Městské či obecní policie

Většina měst Ústeckého kraje realizuje preventivní aktivity v přenesené působnosti nebo v samostatné působnosti. Aktivity v rámci samostatné působnosti jsou často realizovány prostřednictvím městské policie. Městská policie přispívá k ochraně bezpečnosti osob a majetku v souladu se zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění.

V Ústeckém kraji je městská policie zřízena ve 28 městech a obcích:

- Bečov, Benešov nad Ploučnicí, Bílina, Budyně nad Ohří, Chabařovice, Chomutov, Česká Kamenice, Děčín, Dubí, Duchcov, Jílové, Jirkov, Kadaň, Klášterec nad Ohří, Krupka, Litoměřice, Litvínov, Louny, Most, Osek, Postoloprty, Roudnice nad Labem, Šluknov, Štětí, Teplice, Ústí nad Labem, Varnsdorf, Žatec.

Souhrnné informace o činnosti městské policie jsou uvedeny na webových stránkách měst nebo na stránkách: http://obecnipolicie.cz/detail.php?ID=3&anketa_nazev=&anketa_ukoncení=ano.

4.9 NADACE A NADAČNÍ FONDY

Na podporu osob ohrožených sociálním vyloučením a subjektů působících na poli sociální prevence se zaměřuje řada nadací a nadačních fondů. Prostředky z nadací jsou poskytovány fyzickým osobám nebo právnickým osobám (nejčastěji nestátním neziskovým organizacím), které pomáhají lidem se zdravotním nebo sociálním handicapem se začleněním do společnosti, do běžného života. Níže jsou uvedeny některé nadace, z kterých byly poskytnuty prostředky fyzickým a právnickým osobám z Ústeckého kraje:

- Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové – <http://www.vdv.cz/>
- Nadace Terezy Maxové – <http://www.terezamaxovadetem.cz/>
- Nadace charty 77 – <http://www.bariery.cz>
- Nadace Dagmar a Václava Havlových – <http://www.vize.cz>
- Ústecká komunitní nadace – <http://www.komunitninadace.cz>
- Nadace rozvoj občanské společnosti – <http://www.nros.cz> a další.

Na sociální prevenci a podporu dětí a dospělých osob (rodin) ohrožených sociálním vyloučením (resp. pomáhajícím subjektům) přispívají také firmy a jejich firemní nadace či fondy. Mezi významné patří:

- Nadace O₂ – <http://www.nadaceo2.cz>
- Nadace Preciosa – <http://www.preciosa.com/cs/firma/nadace-preciosa/>
- Nadace Vodafone – <http://www.nadacevodafone.cz>
- Nadace ČEZ – <http://www.nadacecez.cz>

- Nadace České spořitelny – <http://nadacecs.cz> a jiné.

5 VÝSLEDKY A SHRNUTÍ

V této Bezpečnostní analýze byl proveden **rozbor kriminality** na třech úrovních – krajské, okresní a místní – správní oblasti obvodních oddělení Policie ČR. Zároveň byly kromě celkové kriminality sledovány její vybrané oblasti – majetková kriminalita (krádeže, vloupání, prosté a ostatní krádeže), násilná kriminalita (loupeže, vydírání a jiné) a ostatní kriminalita (výtržnictví, sprejerství). Pozornost byla zaměřena nejen na pachatele trestné činnosti (děti a mladiství, recidivisté a cizinci), ale také na oběti trestné činnosti.

Vývoj kriminality v Ústeckém kraji zaznamenával od roku 2004 mírný růst. Skokový růst v roce 2007 byl důsledkem především novelizace trestního zákona, kdy došlo k překvalifikování přestupků – řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění a řízení pod vlivem alkoholu na trestný čin. V letech 2008 až 2010 došlo po delší době k poklesu kriminality. Nárůst kriminality je zaznamenán v roce 2011. V roce 2012 došlo k celkovému poklesu kriminality, v Ústeckém kraji o 12%. V následujícím roce byla na jeho počátku vyhlášena amnestie, která do značné míry způsobila prudký nárůst kriminality, v roce 2014 kriminalita opět poklesla, tento pokles pokračoval nadále i v letech 2015 až 2017. Dá se tedy konstatovat, že zde nemůžeme hovořit o trendu, a to ať klesajícím či stoupajícím, ale o určitých vlnách, na které působí mnoho vlivů.

V roce 2018 Ústecký kraj v **počtu zjištěných trestných skutků** zůstal na 5. místě mezi ostatními kraji v ČR (stejně jako v předcházejících letech). Po přepočtu zjištěných trestných činů na 10 tisíc obyvatel se náš kraj zařadil na 3. místo po metropoli Praze a Libereckém kraji. Index Ústeckého kraje činí 201,84 skutků na 10 tisíc obyvatel. V roce 2018 byl v rámci okresní úrovně kriminalitou zatížen nejvíce okres Děčín, který byl následován okresem Most. Na opačném konci je tradičně okres Louny a Litoměřice.

V roce 2018 byly již tradičně nejvíce zatíženy větší města Ústeckého kraje. Mezi ty nejvíce zatížené lokality patří Ústí nad Labem, Most, Děčín, Teplice.

Pro srovnání velkých měst s menšími lokalitami byl volen srovnávací ukazatel – index, tj. poměr počtu skutků na 10 tisíc obyvatel. V roce 2018 byl nejvyšší index trestné činnosti zjištěn v rámci teritorií obvodních oddělení PČR v Březně (Chomutov), Obrnicích a Rumburku. Na opačném konci pořadí jsou obvody OO PČR v Roudnici nad Labem, Benešově nad Ploučnicí a Podbořanech. Příčinami tohoto stavu (vysoké zatížení kriminalitou) jsou zejména nepříznivé socio-demografické a socio-ekonomické ukazatele Ústeckého kraje a jednotlivých okresů v kraji.

Jedná se zejména o:

- nejvyšší nezaměstnanost v rámci celé ČR,
- vysoký počet osob ohrožených sociálním vyloučením, tj. osob, závislých nejen na dávkách pomoci v hmotné nouzi
- nejvíce sociálně vyloučených lokalit (89 z 606),
- nízká vzdělanostní struktura obyvatel kraje (nejmenší počet obyvatel s vysokoškolským vzděláním a nejvyšší počet občanů se základním nebo nedokončeným základním vzděláním),
- vysoká rozvodovost,
- vysoký podíl vězněných osob a také osob, odsouzených k jinému druhu trestu než výkonu trestu odnětí svobody),
- vysoký počet dětských a mladistvých pachatelů provinění,
- nejvyšší podíl dětí umístěných do institucionální péče k výkonu ústavní nebo ochranné výchovy.

Města zpočátku směřovala své preventivní aktivity do oblasti sociální i situační prevence. V roce 2005 se tento trend obrátil a města se zaměřila na realizaci projektů situační prevence. Zejména se jednalo o vytváření sítí městských kamerových dohlížecích systémů. Většina měst (obcí s rozšířenou působností) Ústeckého kraje má tuto síť již vytvořenou. V současné době je vhodné zaměřovat se na preventivní aktivity typu sociální prevence a informování občanů. Projekty sociální prevence se zaměřují zejména na odstraňování příčin sociálně nežádoucích jevů a zmírňování jejich důsledků. Od roku 2009 se města a obce zaměřovala na sociální prevenci. Tento trend nadále pokračuje, **projekty obcí i Ústeckého kraje jsou převážně zaměřeny na sociální prevenci.**

Je vhodné věnovat **pozornost projektům, které podporují děti, mladistvé a seniory.** Dle statistických údajů MV ČR jsou senioři cílovou skupinou, která je nejvíce ohrožena kriminalitou. Často se stávají oběťmi krádeží, loupežných přepadení a podvodů, ale také oběťmi domácího násilí. Pro **cílovou skupinu obětí**, zejména těch zvláště zranitelných, je v kraji téměř dobudována síť speciálních výslechových místností (chybí v Děčíně), které slouží orgánům činných v trestním řízení, případně dalším zainteresovaným institucím k nezraňujícímu vyslechnutí oběti. Vzhledem k tomu, že Ústecký kraj budoval tuto síť místností mezi prvními v rámci ČR, je vhodné postupně přistoupit k obměně, případně doplnění vybavení speciálními pomůckami těchto místností.

V Bezpečnostní analýze byla větší pozornost věnována vybraným skupinám obyvatelstva – především ohroženým dětem a mládeži a také osobám ohroženým sociálním vyloučením (osoby po výkonu ústavní a ochranné výchovy, trestu odnětí svobody, bez přístřeší a jiné).

Do popředí sledovaných jevů vstupují nové hrozby, jakými je kriminalita na sociálních sítích či ohrožení tzv. měkkých cílů.

Na práci s dětmi ohroženými sociálně nežádoucími jevy se zaměřuje několik resortů státní správy (MPSV, MV, MŠMT, MZ a MS). Nejednotnost působení jednotlivých resortů v této oblasti je všeobecně známa. Klíčovou úlohu mají zde orgány sociálně-právní ochrany (OSPOD). Dlouhodobě je poukazováno na nedostatečný počet sociálních pracovníků zejména v terénních sociálních službách. Od roku 2006 byla i většina měst (zejména nejvíce zatížených) výrazněji finančně podpořena dotací MPSV. Města počet sociálních pracovníků a kurátorů pro mládež personálně posílila, ale i tak je těchto terénních sociálních pracovníků v některých lokalitách nedostatek. Od roku 2012 byly na základě sociální reformy obce s rozšířenou působností a pověřené obce v tomto ohledu posíleny. Od ledna 2012 přešla výplata dávek státní sociální podpory a hmotné nouze pod jednotné výplatní místo, kterým se stal Úřad práce. Tím byla posílena vlastní sociální práce na uvedených obcích.

V této oblasti je důležitá koordinovaná spolupráce orgánů SPOD s dalšími subjekty. Cílem těchto skupin je prohlubovat spolupráci a společně postupovat a volit opatření při péči o děti, zejména děti ohrožené sociálně nežádoucími jevy. Ve většině okresů Ústeckého kraje působí mezesortní týmy na okresní úrovni, které jsou složeny ze zástupců institucí působících v dané oblasti.

Významnou podporu pro činnost orgánů SPOD představují zejména nestátní neziskové organizace. Tyto organizace poskytují služby sociální prevence – především sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a programy zaměřené na sanaci rodiny. Tyto programy také kladou důraz na prevenci odebrání dětí z jejich původního prostředí a prevenci umístění do výchovného zařízení.

V Ústeckém kraji je **vysoký počet dětí** (v absolutním i v indexovém vyjádření na 10 tisíc obyvatel) **umístěných ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy.** Celkově se kraj řadí jednoznačně na první místo mezi kraji v ČR.

Ústecký kraj reaguje na výše uvedenou problematiku v oblasti dětí a mladistvých podporou a realizací aktivit, které pomáhají začlenění této cílové skupiny do společnosti. Jedná se například o podporu zátěžových víkendových či prázdninových pobytů, příměstských táborů a nízkoprahových sportovních aktivit.

Ústecký kraj se řadí, stejně jako v případě dětí a mladistvých, na přední místa ve vykazovaném počtu osob evidovaných kurátory pro dospělé.

V Ústeckém kraji je široká síť sociálních služeb. Pozornost v této analýze byla soustředěna na vybrané typy služeb sociální prevence. Většina druhů sociálních služeb je dostupná na celém území kraje. Na pozitivním vývoji má se podílet Ústecký kraj ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb, kdy jsou od roku 2017 postupně realizovány individuální projekty Ústeckého kraje s podporou vybraných sociálních služeb, které bylo vhodné v našem kraji rozšířit, ať do vzdálenějších lokalit, či lidskými. V některých lokalitách (např. Podbořany, Postoloprty či Šluknovský výběžek) jsou však vybrané služby nedostačující. Na základě těchto skutečností připravil Ústecký kraj v roce 2016 podání individuálního projektu, který je zaměřený v oblasti služeb sociální prevence na podporu terénních programů pro osoby užívající návykové látky, sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, a intervenčního centra – **od dubna 2017 jsou vybrané služby podporovány prostřednictvím uvedeného individuálního projektu Ústeckého kraje.** Služby sociální prevence poskytují zejména nestátní neziskové organizace. Z tohoto důvodu je třeba nadále posilovat spolupráci subjektů veřejné správy s neziskovým sektorem. V kapitole 4.2.1 byla provedena analýza vybraných registrovaných druhů sociálních služeb – služeb sociální prevence.

Je vhodné, aby výše uvedené služby, které zahrnují sanaci rodiny, resocializační programy pro děti, mladistvé a dospělé (např. probační programy), ale i zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, domy na půl cesty a nízkoprahová zařízení byly podporovány a šířeny do všech okresů Ústeckého kraje a všechny tyto služby byly dostupné občanům Ústeckého kraje bez rozdílu. Z velké části se podařilo, také díky předchozímu individuálnímu projektu ÚK „Podpora integrace romské komunity v Ústeckém kraji 2“, rozšířit a posílit sociální služby terénní programy a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Jako chybějící byly identifikovány sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi zaměřující se na cílovou skupinu dětí a mladistvých, kteří jsou klienty kurátorů pro mládež. **Dalším krokem ke zkvalitňování nabízených sociálních služeb v Ústeckém kraji je realizace navazujícího individuálního projektu ÚK „Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji 2“, od konce roku 2019 bude v roce 2020 souběžně realizován projekt ÚK „Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji 3“.** Prostřednictvím metodické podpory, konzultací, předávání dobré praxe, podpory vzdělávání, a také vyšší finanční podpory dochází ke zkvalitňování nabízených sociálních služeb.

V kraji je budována kvalitní síť služeb pro osoby ohrožené návykovými látkami (zpravidla se jedná o sociální služby). **Tyto služby se, mimo jiné, významně podílí na realizaci školské primární prevence, která byla identifikována jako důležitý prvek v preventivních opatřeních.** Proto je nutné tyto aktivity lépe koordinovat a kvalitní programy primární prevence postupně rozšířit do všech typů škol v Ústeckém kraji. Pro rok 2019 bylo schváleno navýšení finančních prostředků do dotačního programu Ústeckého kraje, odboru školství, mládeže a tělovýchovy „Prevence rizikového chování v Ústeckém kraji“, kde bude nově možné tyto aktivity nabízené uvedenými sociálními službami podpořit.

Jako další velký nedostatek byla v Ústeckém kraji pocíťována také absence **záchytné stanice** pro osoby pod vlivem návykových látek. V květnu 2019 **byla tato otevřena v rámci Krajské zdravotní, a.s. v Nemocnici v Teplicích.**

6 ZÁVĚR

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje byla vytvořena, aby plnila funkci podpůrného dokumentu pro tvorbu a naplňování cílů střednědobého dokumentu – Strategie prevence kriminality Ústeckého kraje na období 2017 – 2021.

Navrhovaná řešení v rámci tohoto materiálu jsou pouze rámcová. Tento materiál analytické povahy si neklade za cíl definovat konkrétní opatření, ale poukázat na současnou situaci v kraji, na funkční oblasti (např. kvalitní síť sociálních služeb), ale především na slabá místa v systému prevence kriminality a sociální prevence.

Přesto bylo možné vymezit některá doporučení pro návrhy opatření určujících směr preventivních aktivit podporovaných nejen z programu prevence kriminality.

Tento dokument si kladl za cíl poskytnout ucelené informace také občanům kraje o preventivních aktivitách orgánů veřejné správy, nestátních neziskových organizací a dalších participujících subjektů na poli prevence kriminality a sociální prevence. Dokument je každoročně aktualizován.

Seznam použité literatury

- BITTNER P. a kol. Děti z ústavů! Právní a psychologické dopady ústavní výchovy z pohledu ochrany rodiny a nejlepšího zájmu dítěte. Liga lidských práv, 2007. ISBN 978-80-903473-4-2.
- GABAL analysis & consulting. Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR. Praha, 2011.
- MPSV. Statistická ročenka z oblasti práce a sociálních věcí 2008. Praha, 2009. ISBN 978-80-7421-004-4.
- MV ČR. Analýza stavu a dalšího vývoje mladých lidí po opuštění zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy za období 1995 – 2004. Praha, 2007. ISBN 978-80254-0259-7.
- MV ČR. Strategie prevence kriminality ČR na léta 2012 – 2015. Praha, 2011.
- MV ČR. Typy projektů prevence kriminality, Praha, 2008.
- MV ČR. Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území České republiky v roce 2011. Praha, 2012.
- Ústecký kraj. Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje. Aktualizace 2009. Ústí nad Labem, 2009.
- Ústecký kraj. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2012 – 2013. Ústí nad Labem, 2011.
- VEČERKA K. a kol. Občané o kriminalitě a prevenci. Institut pro kriminologii a sociální prevenci. Praha, 2007. ISBN 978-80-7338-057-1.
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění.
- Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, v platném znění
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, v platném znění
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě, ve znění pozdějších předpisů

Internetové zdroje

- Český statistický úřad <http://czso.cz/>
- Institut pro kriminologii a sociální prevenci <http://www.ok.cz/iksp/>
- Ministerstvo vnitra ČR <http://www.mvcr.cz/>
- Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR <http://www.mpsv.cz/>
- Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy ČR <http://www.msmt.cz/>
- Ministerstvo zdravotnictví ČR <http://www.mzcr.cz/>
- Ministerstvo kultury ČR <http://www.mkcr.cz/>
- Ministerstvo spravedlnosti ČR <http://portal.justice.cz/>
- Neziskové organizace <http://neziskovky.cz/>
- Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti <http://www.drogy-info.cz/>
- Portál veřejné správy ČR <http://portal.gov.cz/>
- Probační a mediační služba ČR <http://www.pmscr.cz/>
- Sdružení pro probaci a mediaci v justici, o.s. www.spj.cz
- Ústecký kraj <http://www.kr-ustecky.cz/>
- Vláda ČR <http://www.vlada.cz/>

Seznam použitých zkratek

- ČSÚ – Český statistický úřad
- KŘ PČR ÚK – Krajské ředitelství Policie ČR Ústeckého kraje
- MPP – minimální preventivní program
- MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
- MS – Ministerstvo spravedlnosti ČR
- MŠ – mateřské školy
- MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
- MV – Ministerstvo vnitra ČR
- MZ – Ministerstvo zdravotnictví ČR
- NNO – nestátní nezisková organizace
- OO PČR – obvodní oddělení Policie ČR
- OPK MV ČR – odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR
- OPP – obecně prospěšné práce
- ORP – obec s rozšířenou působností
- OŘ PČR – okresní ředitelství Policie ČR
- OV – ochranná výchova
- PK – prevence kriminality
- PMS – Probační a mediační služba ČR
- PPP – pedagogicko-psychologická poradna
- RVKPP – Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky
- RVZRK – Rada vlády pro záležitosti romské komunity
- SPJ – sociálně patologické jevy
- SPJ o. s. – Sdružení pro probaci a mediaci v justici
- SPOD – sociálně-právní ochrana dětí
- SŠ – střední školy
- ŠZ – školská zařízení
- TČ – trestný čin, činnost
- ÚV – ústavní výchova
- VOŠ – vyšší odborné školy
- VTOS – výkon trestu odnětí svobody
- VÚSC – vyšší územní samosprávních celek
- VV – výkon vazby
- ZŠ – základní školy

Seznam tabulek

- Tabulka 1 – Celková kriminalita v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2017 a 2018 a meziroční změna vývoje (str. 2)
- Tabulka 2 – Vývoj celkové kriminality v krajích (VÚSC) České republiky v letech 2014 až 2018 a meziroční změna vývoje (str. 5)
- Tabulka 3 – základní ukazatele trestné činnosti v Ústeckém kraji v roce 2018 (str. 7)
- Tabulka 4 – územní rozložení kriminality, teritoriální rozdíly (str. 7)
- Tabulka 5 – trestná činnost v okresech Ústeckého kraje v roce 2018 (str. 14)
- Tabulka 6 – další trestná činnost v okresech Ústeckého kraje v roce 2018 (str. 14)
- Tabulka 7 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Děčín v roce 2018 (str. 16)
- Tabulka 8 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Děčín v roce 2018 (str. 17)
- Tabulka 9 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Chomutov v roce 2018 (str. 18)
- Tabulka 10 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Chomutov v roce 2018 (str. 18)
- Tabulka 11 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Litoměřice v roce 2018 (str. 19)
- Tabulka 12 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Litoměřice v roce 2018 (str. 20)
- Tabulka 13 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Louny v roce 2018 (str. 20)
- Tabulka 14 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Louny v roce 2018 (str. 21)
- Tabulka 15 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Most v roce 2018 (str. 22)
- Tabulka 16 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Most v roce 2018 (str. 22)
- Tabulka 17 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Teplice v roce 2018 (str. 23)
- Tabulka 18 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Teplice v roce 2018 (str. 23)
- Tabulka 19 – trestná činnost v obvodech PČR v okrese Ústí nad Labem v roce 2018 (str. 24)
- Tabulka 20 – další trestná činnost v obvodech PČR v okrese Ústí nad Labem v roce 2018 (str. 24)
- Tabulka 21 – trestná činnost v obvodech PČR v Ústeckém kraji v roce 2017 a 2018 (str. 25-26)
- Tabulka 22 – rizikovost okresů Ústeckého kraje za rok 2018 (str. 31)
- Tabulka 23 – rizikovost vyšších územně samosprávných celků – krajů za rok 2018 (str. 32)
- Tabulka 24 – vývoj počtu obyvatel (str. 33)
- Tabulka 25 – vývoj průměrného věku obyvatel kraje (str. 34)
- Tabulka 26 – věková struktura obyvatel kraje (str. 35)
- Tabulka 27 – vzdělanostní struktura obyvatel kraje v tis. za rok 2018 (str. 35)
- Tabulka 28 – doplňující statistické údaje obyvatel kraje (str. 36)
- Tabulka 29 – nezaměstnanost kraje (str. 37)
- Tabulka 30 – podíl nezaměstnaných v krajích v letech 2014 a 2018 (str. 37)
- Tabulka 31 – zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na území Ústeckého kraje (str. 41)
- Tabulka 32 – evidence dětí a mládeže orgánem SPOD – kurátoři pro mládež 2017 (str. 42)
- Tabulka 33 – evidence dětí a mládeže orgánem SPOD – kurátoři pro mládež 2018 (str. 43)
- Tabulka 34 – trestná činnost dětí a mládeže evidována orgány SPOD v roce 2017 (pachatelé) (str. 45)
- Tabulka 35 – trestná činnost dětí a mládeže evidována orgány SPOD v roce 2018 (pachatelé) (str. 46)

- Tabulka 36 – trestná činnost dětí a mladistvých evidována orgány SPOD v letech 2013 až 2018 (pachatelé) (str. 48)
- Tabulka 37 – počet osob do 18 let v institucionální péči v roce 2017 (str. 53)
- Tabulka 38 – počet osob do 18 let v institucionální péči v roce 2018 (str. 54)
- Tabulka 39 – počet osob do 18 let v institucionální péči v letech 2014 až 2018 (str. 55)
- Tabulka 40 – počet osob evidovaných kurátory pro dospělé v roce 2018 (str. 59)
- Tabulka 41 – srovnání počtu osob propuštěných z vězení v letech 2013 až 2018 (str. 61)

Seznam grafů

- Graf 1 – vývoj celkové trestné činnosti v Ústeckém kraji 2014 – 2018 (str. 6)
- Graf 2 - struktura celkové kriminality v Ústeckém kraji v roce 2018 (str. 7)
- Graf 3 – základní druhy trestné činnosti mládeže v Ústeckém kraji v letech 2012 – 2018 (str. 9)
- Graf 4 – vývoj majetkové kriminality v Ústeckém kraji v letech 2014 – 2018 (str. 11)
- Graf 5 – vývoj násilné kriminality v Ústeckém kraji v letech 2014 – 2018 (str. 11)
- Graf 6 – vývoj mravnostní kriminality v Ústeckém kraji v letech 2014 – 2018 (str. 12)
- Graf 7 – vývoj drogové kriminality v Ústeckém kraji v letech 2014 – 2018 (str. 12)
- Graf 8 – počet evidovaných dětí a mladistvých kurátory pro mládež OSPOD 2017 (str. 43)
- Graf 9 - počet evidovaných dětí a mladistvých kurátory pro mládež OSPOD 2018 (str. 44)
- Graf 10 - indexy evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění 2017 (str.45)
- Graf 11 – indexy evidovaných dětí a mladistvých, které spáchaly provinění 2018 (str. 47)
- Graf 12 – vývoj počtu pachatelů TČ – dětí a mladistvých – celkem v letech 2013 až 2018 (str. 49)
- Graf 13 – vývoj počtu pachatelů TČ – dětí v letech 2013 až 2018 (str. 50)
- Graf 14 – vývoj počtu pachatelů TČ – mladistvých (15-18 let) v letech 2013 až 2018 (str. 51)
- Graf 15 – počet dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2017 (str. 53)
- Graf 16 – počet dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2017 (str. 54)
- Graf 17 – vývoj počtu dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2014 – 2018 (str. 56)
- Graf 18 – vývoj indexu dětí a mladistvých umístěných ve školském zařízení pro výkon ÚV a OV 2014 až 2018 (str. 57)
- Graf 19 – počet osob propuštěných z vězení v roce 2018 (str. 60)

PŘÍLOHA

Tabulka P1 – obce a osady ve správních okrscích obvodních oddělení Policie ČR Ústeckého kraje

Okres	Obvodní (místní) oddělení / typ (I-IV)	Obce a osady ve správní působnosti obvodního oddělení Policie ČR
Děčín	Benešov nad Ploučnicí / III	Benešov nad Ploučnicí, Dolní Habartice, Dobrná, Horní Habartice, Františkov nad Ploučnicí, Heřmanov, Ovesná, Mlatce, Fojtovice, Blankartice, Merboltice, Malá Veleň, Soutěska, Jedlka, Starý Šachov, Malý Šachov, Valkeřice, Sluková, Velká Bukovina, Malá Bukovina, Karlovka, Verneřice, Čáslav, Loučky, Přibram, Rychnov, Rytířov
	Česká Kamenice / IV	Česká Kamenice, Dolní Kamenice, Horní Kamenice, Filipov, Huníkov, Kamenická Nová Víska, Kerhartice, Liska, Pekelský Důl, Víska pod Lesy, Janská, Kunratice, Lipnice, Studený, Kytlice, Mlýny, Markvartice, Srbská Kamenice, Veselé
	Děčín – město/II	Děčín, Bělá, Škrabky, Jalůvčí, Přípeř, Dolní Žleb, Prostřední Žleb, Horní Žleb, Maxičky, Dolní a Horní Oldřichov, Březiny, Bechlejovice, Chlum, Folknáře, Čechy, Nová Ves, Boletice, Křešice, Nebočady, Lesní Mlýn, Lesná, Velká Veleň, Loubí, Krásný Studenec, Jilové, Sněžník, Modrá, Martiněves, Kamenice, Malšovice, Nová Bohyně, Borek, Javory, Hliněná, Vilsnice, Dobkovice, Prosetín, Skrytín, Choratice, Poustka, Těchlovice, Babětín, Přerov
	Krásná Lípa/IV	Krásná Lípa, Kyjov, Dlouhý Důl, Zahrady, Rybníště, Nová Ves, Nová Chříbská, Doubice, Chříbská, Horní Chříbská, Dolní Chříbská, Chříbské Potoky, Krásné Pole
	Hřensko/ IV	Ludvíkovice, Kámen, Bynovec, Amoltice, Labská Stráž, Růžová, Kamenická Stráž, Janov, Hřensko, Horní Hřensko, Mezní Louka, Mezná, Huntřov, Františkův Vrch, Stará Oleška, Lužná, Nová Oleška, Brložec, Jetřichovice, Rynartice, Všemily, Vysoká Lípa
	Rumburk/ III	Rumburk, Jiříkov, Filipov, Staré Křečany, Nové Křečany, Valdek, Brtníky
	Šluknov / IV	Šluknov, Království, Císařský, Rožany, Kunratice, Nové Hraběcí, Valdek, Nová Ves, Královská
	Varnsdorf / II	Studánka, Dolní Podluží, Lesná, Horní Podluží, Jiřetín pod Jedlovou, Rozhled, Jedlová, Lesná, Varnsdorf
	Velký Šenov/ IV	Velký Šenov, Malý Šenov, Janovka, Knížecí, Staré Hraběcí, Mikulášovice, Salmov, Tomášov, Mikulášovičky, Dolní Poustevna, Lipová, Lobendava, Vilémov
Chomutov	Chomutov – město/II + CV Kamenná / III + CV Černovická/III	Chomutov-město, Údlice, Spořice, Přechápy, Chomutov - sídliště, Málkov, Ahníkov, Lideň, Vysoká, Zásada, Zelená, Hora Sv. Šebestiána, Nová Ves, Křímov, Domina, Krásná Lípa, Nebovazy, Celná, Strážky, Křímov-Suchdol, Staré Spořice, Černovice, Blahuňov
	Jirkov / II	Jirkov, Starý Březeneč, Červený Hrádek, Jindřišská, Vrskaň, Zaječice, Strupčice, Okořín, Hošnice, Všestudy, Pesvice, Otvice, Vysoká Pec, Drmaly, Pyšná, Mezihoří, Zákoutí, Kalek, Načetín, Jindřichova Ves, Blatno, Boleboř, Hradečná, Květnov, Orasín, Radenov, Svahová, Šerchov, Vinařice
	Kadaň / III	Kadaň, Brodce, Meziříčí, Kadaňská Jeseň, Nová Víska, Pokutice, Prunéřov, Tušimice, Úhošťany, Zásada u Kadaně, Místo, Vysoká Jedle, Rokle, Hradec, Krásný Dvůrček, Nová Víska u Rokle, Želina
	Klášteřec n. O. / III	Ohří, Rašovice, Šumná, Klášteřec nad Ohří, Ciboušov, Hradiště, Klášterská Jeseň, Lestkov, Miřetice u Klášterce nad Útočiště, Vernéřov, Okounov, Kotvina, Krupice, Oslovce, Perštejn, Lužný, Ondřejov, Rájov, Údolíčko, Vrskaň, Domašín, Loučov, Petlery
	Březno / IV	Březno u Chomutova, Droužkovice, Nechranice, Střezov, Všehrady, Vikletice, Kopeček, Hořenec, Hrušovany, Holetice, Nezabylice, Lažany, Denětice, Bílenice, Voděrady, Stranná, Vičice, Škrle
	Radonice/ III	Radonice, Maštov, Vilémov, Račetice, Libědice, Veliká Ves, Chbany, Hořenice, Malé Krhovice, Poláky, Přeskaky, Roztyly, Soběsuky, Vadkovice, Čejkovice, Konice, Dobřenec, Háj, Vidolice, Kadaňský Rohozec, Kojetín, Miřetice u Vintířova, Vintířov, Vlkaň, Vojnín, Ždov, Nové Třebčice, Podlesice, Široké Třebčice, Vitčice, Blovy, Pětipsy, Vinaře, Zahofany
	Vejprty / IV	Vejprty, Kovářská, Měděnec, Loučná pod Klínovcem, Kryštofovy Hamry, Výsluní, Celná, Černý Potok, Přebíška, Mezilesí, Rusová, Dolní Halže, Kamenné, Kotlina, Mýtinka, České Hamry, Háj, Výsada, Kýšovice, Sobětice, Úbočí, Volyně

Okres	Obvodní (místní) oddělení / typ (I-IV)	Obce a osady ve správní působnosti obvodního oddělení Policie ČR
Litoměřice	Libochovice / IV	Libochovice, Poplze, Dubany, Evaň, Horka, Křesín, Levousy, Klapý, Lkáň, Sedlec, Slatina, Černiv, Chotěšov, Radovesice, Žabovřesky n. O., Budyně n. O., Břežany, Písty, Nížebohy, Přestavky, Vrbka, Roudníček, Kostelec n. O., Mšené-lázně, Brníkov, Podbradec, Ječovice, Ředhošť, Vrbice, Martiněves, Charvatce, Radešín
	Litoměřice / II	Litoměřice, Býčkovice, Dolní Týnec, Hlinná, Chudoslavice, Kamýk, Knobloška, Kotelice, Křešice, Kundratice, Lbín, Levín, Libochovany, Malíč, Maškovice, Mentaurov, Michalovice, Miřejovice, Mlékojedy, Myštica, Nový Mlýnec, Nučnice, Píšťany, Ploskovice, Podviní, Pohořany, Přední Nezly, Řepčice, Řepnice, Sedlec, Skalice, Staňkovice, Starý Mlýnec, Těchobuzice, Tlučeň, Trnovany, Třeboutice, Třebušín, Velké Žernoseky, Velký Újezd, Vinné, Všeradiště, Zadní Nezly, Zahořany, Žalhostice, Žitenice
	Lovosice / II	Lovosice, Bílinka, Bílý Újezd, Blešno, Boreč, Březno, Čížkovice, Děčany, Děkovka, Dlažkovice, Dobkovičky, Dřemčice, Dřevce, Hrušovka, Chodovlice, Chotiměř, Chrášťany, Jenčice, Keblice, Kletečná, Kocourov, Kololeč, Leská, Lhota, Lhotka n. L., Litochovice n. L., Lukavec, Lukohořany, Malé Žernoseky, Madvědice, Milešov, Mrsklesy, Obřice, Opárno, Pnětluky, Podsedice, Prackovice n. L., Radostice, Režný Újezd, Semeč, Siřejovice, Skalice, Solany, Staré, Sulejovice, Sutom, Šepetely, Teplá, Třebenice, Třebívlice, Úpohlavy, Velemín, Vchynice, Vlastislav, Vrbčany, Želechovice.
	Roudnice n. L. / III	Roudnice n. L., Bechlín, Brzánky, Bříza, Ctíněves, Černěves, Černouček, Dobříň, Dušníky, Horní Beřkovice, Hrobce, Chodouny, Chvalín, Kleneč, Kostomlaty p. Ř., Kozlovice, Krabčice, Kyškovice, Libkovic p. Ř., Libotenice, Lounky, Mnetěš, Nové Dvory, Předonín, Račiněves, Rohatce, Rovné, Stražkov - Vodochody, Vědomice, Věsce, Vražkov, Záluží, Židovice
	Štětí / III	Štětí, Stračf, Počeplice, Hněvice, Radouň, Chcebus, Brocno, Veselá, Újezd, Čakovice, Hoštka, Polepy, Drahobuz, Snědovice, Vrbice, Vrutice a Račice
	Terezín/ IV	Terezín, Bohušovice n. O., Brňany, Brozany n. O., České Kopisty, Doksany, Dolánky n. O., Hostěnice, Hrdly, Nové Kopisty, Nučnický, Oleško, Počaply, Rochov, Travčice
	Ústě / IV - pod OO PČR Litoměřice	Ústě, Bílý Kostelec, Brusov, Bukovice, Dolní Chobolice, Dolní Nezly, Dolní Řepčice, Dolní Šebířov, Dolní Vysoké, Držovice, Dubičná, Habřina, Horní Chobolice, Horní Nezly, Horní Řepčice, Horní Vysoké, Hradec, Hradiště, Chotiněves, Jištěpy, Lhota, Liběšice, Líčnice, Lovečkovice, Lukavice, Lukov, Lukovsko, Mladé, Muckov, Mukařov, Náčkovice, Ostré, Pohorsko, Rašovice, Robeč, Rochov, Soběnice, Srdov, Starý Týn, Tetčiněves, Julčín, Kalovice, Klínky, Knínice, Konojedy, Levín, Levínské Petrovice, Touchořiny, Trnoblany, Třebín, Vědlice, Zelený, Zimof.
Louny	Louny / II	Bířany u Loun, Brloh, Bedřichovice, Cítoliby, Černčice, Černochoy, Dobroměřice, Debeř, Donín, Hříškov, Hvíždalka, Hnojnice, Hořenec, Hřivice, Chlumčany, Charvátce, Chožov, Chraberce, Chrástín, Jablonec, Koštica, Kozly, Kystra, Lahovice, Libčevy, Lištiny, Louny, Mnichov, Mnichovský Týnec, Nečichy, Nová Ves, Obora, Orasice, Pátek, Panenský Týnec, Peruc, Počedělice, Radonice, Řisuty, Sinutec, Slavětín, Smolnice, Strádonice, Sulec, Telce, Toužetín, Třtěno, Uherce, Veltěže, Vlčí, Vojnice, Vojničky, Volenice, Vršovice, Vrbno nad Lesy, Všechlapy, Želovice, Želkovice, Žerotín, Židovice
	Kryry / IV	Běsno, Bílenec, Blatno, Březnice, Černčice, Dětaň, Dolní Záhoří, Drahonice, Dvorce, Horní Záhoří, Králov. Údolí, Kryry, Kružíň, Ležky, Libkovic, Libyně, Lubenec, Lužec, Malměřice, Mlýnce, Mukoděly, Očihov, Očihovec, Petrohrad, Přiběnice, Řepany, Skytaly, Stebno, Strojetic, Struhař, Vesce, Vidhostice, Vítkovice, Vrbicka, Vroutek
	Podbořany / III	Bířany, Brody, Buškovice, Čárka, Dolánky, Hlubany, Chmelištná, Chotěbudice, Chrástany, Kaštica, Kněžice, Krásný Dvůr, Letov, Liběšovice, Malá Černoc, Mory, Nepomyšl, Neprobílce, Němčany, Nová Ves, Oploty, Podb. Rohozec, Podbořany, Pšov, Sifem, Soběchleby, Stachov, Sýrovice, Valov, Vysoké Třebušice, Zlovědice
	Postoloprty / III	Bítozeves, Blažim, Březno, Břvany, Domoušice, Dolejší Hůrky, Drahomyšl, Hořany, Hradiště, Hřivice, Jimlín, Kocanda, Konětopy, Lenešice, Levonice, Lipenec, Lipno, Lišany, Malnice, Markvarec, Minice, Mradice, Nehasice, Nečemice, Opočno, Pnětluky, Počerady, Postoloprty, Rvenice, Seletice, Seménkovice, Senkov, Skupice, Solopysky, Strkovice, Tatinná, Touchovice, Truzenice, Třeskonice, Tuchořice, Velemysleves, Vidovle, Vrbka, Výškov, Zálezly, Zbrašín, Zeměchy
	Žatec / II	Bezděkov, Břežany, Čeradice, Čínov, Deštnice, Dobříčany, Dubčany, Holedeč, Holedeček, Hořetice, Chudeřín, Kličin, Klůček, Lhota, Liběšice, Libořany, Libořice, Líčkov, Měcholupy, Milčevy, Milošice, Nová Hospoda, Nové Sedlo, Přivlaky, Radíčevy, Rybňany, Sádek, Sedčice, Selibice, Staňkovice, Stekník, Stránky, Stroupeč, Trnovany, Tvršice, Veletice, Velichov, Velká Černoc, Větrušice, Záhoří, Zálužice, Žatec, Žabokliky, Želeč, Železná, Žíželice

Okres	Obvodní (místní) oddělení / typ (I-IV)	Obce a osady ve správní působnosti obvodního oddělení Policie ČR
Most	Most (II) + Most Zahradní (III)	Most - město, Souš, Rudolice nad Bílinou, Most- Velebudice, Most - Zahradní, Most – Vtelno
	Litvínov (III) + Hamr (III) + pol. st. Nová Ves v Horách a Lom	Litvínov - Horní Ves, Šumná, Loučná, Chudeřín, Dolní Litvínov, Růžodol, Lounice, Mariánské Radčice, Louka u Litvínova, Dlouhá Louka, Libkovice, Lom, Les, Černice, Horní Jiřetín, Hamr, Janov, Křižatky, Jezeří, Český Jiřetín, Fláje, Klíny, Mníšek, Brandov, Hora Svaté Kateřiny, Nová Ves v Horách, Lesná, Malý Háj
	Meziboří (III)	Meziboří
	Obrnice (III)	Braňany, Kaňkov, Želenice, Liběšice, České Zlatníky, Obrnice, Chanov, Patokryje, Svinčice, Lužice, Sedlec, Vtelno, Dobruška, Korozluky, Skršín, Chrámce, Bedřichův Světec, Bělušice, Odolice, Milá, Bečov, Zaječice, Volevčice, Polerady, Čepirohy, Bylany, Vysoké Březno, Malé Březno, Saběnice, Havraň, Moravěves, Nemilko, Lišnice, Koporeč, území bývalých obcí: Židovice, Stránce, Kamenná Voda, Skyřice, Slatinice, Vršany
Teplice	Teplice (II) + Trnovany (II) + Prosetice (III)	Statutární město Teplice, část Řetenice, Šanov I, centrum, sídliště Nová Ves, Bílá cesta, obce Újezdeček, Hudcov, část Trnovany, Šanov II, obec Proboštov část Prosetice, část Šanov I, vilová zástavba Valy, obce Kladruba, Bystřany, Rtyně nad Bílinou, Žalany, Bořislav, Žim
	Krupka (III)	Město Krupka, části Bohosudov, Unčín, Vrchoslav, Nová Vrchoslav, Maršov, Dolní Maršov, Nové Modlany, obce Modlany, Srnice, Staré Srnice, Soběchleby, Suché, Dražkov, Kvítkov, Horní Krupka, Fojtovice, Habartice
	Dubí (III)	Město Dubí a jeho části Pozorka, Mstišov, Bystřice, Běhánky, Dražkov, obce Novosedlice, Cínovec, Přítok
	Duchcov (III)	Město Duchcov, Osek, Hrob, obce Košťany, Háj u Duchova, Oldřichov, Jeníkov, Zabužany, Želánky, Všechlapy, Lahošť, Kamenný Pahorek, Mikulov, Moldava, Nové město v Krušných horách, Dlouhá Louka
	Bílina (III)	Město Bílina, obce Hostomice, Hrobčice, Ledvice, Chotějovice, Křemýž, Ohnič, Žichov, Měrunice, Mrzlice, Tvrdín, Razice, Štěpánov, Lukov, Světec, Štrbice, Kostomlaty pod Milešovkou, Bžany, Lhenice, Lbín, Lysec, Bukovice, Hlince, Pňovičky, Chouč, Kučlín, Mukov, Úpoř, Dolánky, Hradiště, Mošnov, Pytlíkov
Ústí nad Labem	Chlumec (IV)	Chabařovice, Chlumec, Hrbovice, Roudníky, Přestanov, Stradov, Žandov, Varvažov, Telnice, Liboňov, Větrov, Zadní Telnice, Adolfovo, areál fa Chabařovické strojírny, čerpací stanice Ono, areál fa Egres, areál bývalého Dolu 5. květen
	Libouchec (IV)	Libouchec, Čermná, Mnichov, Arnultovice, Velké Chvojno, Malé Chvojno a Luční Chvojno, Žďár, Žďárek, Knínice, Petrovice, Nakléřov - Panenská, Krásný Les, Tisá, Rájec, Ostrov, Antonínov, Libov, Lipová a Arnultovice
	Velké Březno (IV)	Velké Březno, Valtířov, Malé Březno, Leština, Zubrnice, Týniště, Doubravice, Homole u Panny, Háslice, Nová Ves u Pláně, Bláhov, Dolní Lhota, Sulečice, Rydeč, Řetouň, Proboštov, Tašov, Čeňčice, Malečov, Němčí, Břeží, Horní Zálezly, Byňov, Liškov, Lhota pod Pannou
	ÚL-Trmice (III)	Trmice včetně Újezdu a Koštova, Řehlovice a místní části Stadice, Brožánky, Habří, Radejčín, Dubice a Moravany, Stebno s místními částmi Suchou, Podlešínem, Milbohemem a Chvalovem, Habrovany, část obvodu Ústí n. L. - město, Předlice a Hostovice až téměř k Větruší
	ÚL-Neštěmice (III)	sídliště Skalka, Výšina a obec Ryjice vč. chatových osad, sídliště Mojžíř, Zadní Mojžíř, Neštěmice, obec Neštěmice až po skálu na počátku ulice Opletalova u Krásného Března, obce Povrly, Ryjice, Blansko, Dolní Mirkov, Český Bukov, Lužec, Lysá, Mašovice, Maškovice, Mirkov, Roztoky, Slavošov, Šachov, Radešín a Sovolusky
	ÚL.-město (II)	Ústí nad Labem - město + Dolní Zálezly, Vaňov, Ústí n. L. - severní Terasa + Chudrov, Chudrovec, Radešín, Sovolusky, Žežice, Mlýniště, Libov, Lipová, Neznabohy
	ÚL-Střekov (III)	Ústí nad Labem - Střekov, Olšinky, Svádov, Olešnice, Budov, Nová Ves, Sedlo, Kojetice, Sebužín, Církvice, Tašov
	ÚL-Všebořice/III	Skorotice, Božtěšice, Strážky, Habrovce, Bánov, Podhoří, Český Újezd, Střížovice
	ÚL-Krásné Bř./III	městská část Krásné Březno